



A Tiszáninneni Református  
Egyházkerület Lapja

# Sárospataki Református Lapok

LX. évf. 3. szám  
2007. október



A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre,  
a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes  
legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.

(2Tim 3,16)

„**E**mlékezem én rája (azt mondta Luther), hogy Staupitius gyakorta szokta volt énnékem mondani: ego plusquam millies Deo vovi, azaz ezerszernél többször fogadtam föl az Istennek, hogy megjobbitom életemet, de soha be nem tölthetem. Ennekutánna soha afféle fogadást nem fogadok, mert jól tudom, hogy meg nem tartatom. Ha annakokáért az Isten az Úr Jézus Krisztusért rajtam nem könyörül, és nem enged énnékem e nyavalyás életből boldog kimúlást, minden én fogadásim és jó cselekedetim csak semmirekellők lesznek. Ilyen az Istennek még a legkedvesebb fiainak is állapotjuk ez életben.”

Medgyesi Pál, 1636

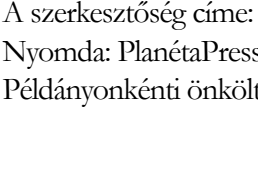
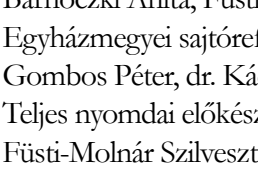
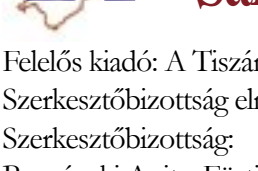
Címlapfotó: Rácsok András

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.  
Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.



A Tiszáninneni Református Egyházkerület Lapja

## Tartalom



Gyönyörködöm a Te beszédedben	3
Abaúji Egyházmege	4
Lelkészeiktatás Bódvaszilason	4
Lelkészeiktatás Abaujkéren	5
Körzeti presbiteri konferenciák Abaujiban	6
Emlékünnep Hernádbüdön	7
Közösségépítő alkalmak Szin, Szögliget, Perkupa, Varbóc gyülekezeteiben	8
Baranyába látogatott a Gönci Református Egyházközség Vegyeskara	10
Hősök hete Jósfaón	11
Borsod-Gömöri Egyházmege	12
Lelkészeiktatás Tiszafarjában	12
Harsányban konfirmáltak találkozója	13
„Jöjj, mondjunk hálaszót...” - Hálaadás Mezőcsáton	14
Családi csütörtök Emádón	15
Hálaadó istentisztelet és lelkeszeiktatás Gelejen	16
Nemzetiszín gondolatok egy trianoni megemlékezés kapcsán	17
Szentlélekkel - Szentléleken	18
Egervölgyi Egyházmege	20
Hálaadó istentisztelet Borsodgeszten	20
9. Református Angoltábor	21
Zempléni Egyházmege	22
Tovább az úton örömmel - lelkeszeiktatás Mádon	22
Lelkeszeiktatás Karcán	23
„Mindaddig megsegített minket az Úr” - Beiktatás Tiszaladányban	24
Lelkeszeiktatás Bodroghalászon	25
Jubileumi Konfirmáltak Találkozója Tokajban	26
A Magyar Színház Continental vendégszereplése Tokajban	27
Gyülekezeti kiránduláson a tokaji reformátusok	27
Hírscokor a sárospataki gyülekezetből	28
Születésnap köszöntés	29
Intézményeink	30
Szólóvesszők	30
Egy jökedvű iskola Diósgyőr szívében	31
Tanévkezdés a sárospataki református gimnáziumban	32
Százéves a cserkészlet	33
Magyar református középiskolák XII. találkozója	34
Évnyitó a Sárospataki Református Teológiai Akadémián	35
Teológusok gályatábora	36
Vendégládák a Teológián	37
Kerületi események	38
Csillagpont Sárospatakon	38
Sárospatakon tanácskozott a Generális Konvent	40
Az igazat mondó, ne csak a valódit	41
Tudós lelkipásztoraink	44
Misszió	45
Portré - Hétköznapi csodák	46
Ajánló	49

## SRL Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság:

Barnóczki Anita, Füst-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella

Egyházmegei sajtóreferensek:

Gombos Péter, dr. Kádár Zsolt, dr. Sándor Endre, Gazda István

Teljes nyomdai előkészítés:

Füst-Molnár Szilveszter, Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@freemail.hu

Nyomda: PlanétaPress Kft. Nyomda, 3526 Miskolc Szentpéteri kapu 5.

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

„Mert mondom nektek, ha a ti igazságotok messze felül  
nem múlja az írástudókét és farizeusokét,  
akkor semmiképpen sem mentek be a mennyek országába.” Máté 5,20

„S emmiképpen sem mentek be a mennyek országába” – mondja Jézus.

„Na és?” – mondja az Ember. A normális, a mindenkori, a mai és a tegnapi Ember. Ha nem megyünk be, hát nem megyünk be. Miért olyan fontos ez? Talán fontosabb, mint a fizetés, a biztos állás, a gyermekeink karrierje vagy egészsége? Ha választani kellene, odaadná valaki a gyermeke egészségét a mennyek országáért? Még szerencse, hogy mi keresztyének nem vagyunk ilyen választások elé állítva, különben sok minden kiderülhetne...

Az első kérdés, amelytől az egész mondat függ: életcélunk-e bemenni a mennyek országába? Pontosabban: van-e más célunk? Akkor és csak akkor fontos ez az egész kérdés az igazságról, ha a válasz az, hogy semmi más célunk nincs (mert úgyis „megadatnak néktek”), csak a mennyek országa. Ha úgy vagyunk vele, hogy végül is nem lenne rossz ez a mennyek országa, akkor nem fontos. Mert nem az egyetlen fontos dolog, és így egy egész életre felrethető a kérdés az igazsággal, a mennyek országával és a többi vallásos dologgal kapcsolatban.

Simán le lehet élni egy becsületes, komoly életet a mennyek országa nélkül. Messze nem kell Krisztus ahhoz, hogy a keresztyének többsége életvitelének etikai nivóját meghaladjuk. Elég becsületesnek lenni. Sok keresztyén nem képes erre. Nagyon sok keresztyén nem becsületes. Megcsalja feleségét, elválk, megalkuszik a munkahelyért vagy más előnyökért, szelíd kígyóként vagy haragos Isten ostoraként gyilkolja családját, törtet, kapaszkodik, irigykedik, elárul és beárul, más kárának örül... Még a lelkészek sem különbek. Még én sem. Lehet ilyen semmi embereknek életcélja a mennyek országa? Ha igen, akkor hagyjuk, nekem egy ilyen menny nem kell – mondja az Ember. Itt téved az Ember.

Pontosan azért kell kétségbeesetten szomjaznunk a mennyek országára, mert ilyenek vagyunk. Nem „bűnösök”, hanem kapzsis, irigyek, önzők, árulók. Súlyosabb szavak. Ha egy keresztyénre azt mondják: bűnös vagy, lehajtja fejét, vagy égre néz, és azt mondja: hát igen, az vagyok... Ha azt mondják: a külvilág számára visszatartó a kegyeskedésbe burkolt agressziód, ahogy lelkileg terrorizálsz a körülötted élőket: védekezik, visszautasítja és felháborodik. Hogy ő? Mikor mások sokkal rosszabbak? „Bűnös” keresztyénnek lenni könnyű. Boszszuálló, kicsinyes, aljas keresztyénnek lenni: már a

szókapcsolat is elfogadhatatlan és visszautasítandó egy keresztyén ember számára.

Ez a farizeusok igazsága: mindig ahhoz viszonyítani magam, akinél jobb vagyok, és mindig abban, amiben jobb vagyok. A farizeusok igazsága: tartoznak nekem. Tartozik a feleségem azzal, hogy felnézzem rám, tartozik a férjem a gyengéd odafigyeléssel, tartozik a főnököm, mert azt sem tudja, hogy létezem, tartozik a beosztottam, mert nem tudja, mennyivel nagyobb az én felelősségem. Tartozik a világ az egyháznak, mert semmibe veszi a szolgálatát, tartozik az egyház a világnak, mert békességteremtés helyett politizál... Úgy általában bűnös vagyok, de csak Isten előtt, senki más nem figyelmeztethet bűneimre. Különösen nem olyan, aki például Názáretből jött, és nem is tanulta az Írást. Aki sosem volt templomban, aki még a házasságát sem tudta egyben tartani. A farizeusok igazsága mindig sértődött igazság, mert bár bűnösnek mondja, mégis jobbnak látja magát, csak a világ nem értékeli eléggé. Elnyomnak a rómaiak, vagy a média, a gonosz politika stb... Sajnos ma is rengeteg sértődött „igaz” ember van a keresztyének között. Valósággal évszázados kultúrája van a keresztyén duzzogásnak. Ez a fajta igazság soha nem kapta meg azt, ami neki jár: az államtól, a társadalomtól, az emberektől, az egyháztagoktól – végső soron, kimondatlanul Isten nem azt adja neki, amit érdemelne. Minden vallásos kifejezés ellenére, valójában Ő, Isten a hibás a duzzogó keresztyének számára. Ezért kell vigyáznunk, ha valami nem tetszik, sértődöttek vagyunk – ne térjünk erre az ösvényre, mert nem a kies legelőkre vezet.

De milyen a Krisztusi igazság? A kulcsszava: tartozom. Soha nem tudom megfizetni azt, amit Jézus értem tett. A keresztre szegezett bűn nélküli ember fizetett helyettem: ezt érdemlem a bűneimért, hogy a halálos ágyam mellett is kigúnyoljanak, nevesse nek a fájdalmaim, kínjaimon. Elégtételt éreznem ellenségeim, amikor engem súlyos kár ér.

Bizarr és brutális kép – csakúgy, mint a keresztes. Ezt érdemlem, de nem ezt kaptam, hanem lehetőséget a boldogságra, az életre, sőt: a mennyek országába is bejuthatok.

Ehhez képest mindegy, hogy nekem tartozik-e a szolgatársam, a világ, az állam. Kár és szemét az, amivel megbecsülhet a világ. Csak Krisztus páratlan gazdagsága számít. A többi megadatik. Vagy nem. Nem számít. Csak a mennyek országa számít.

Gordos Attila lelkipásztor  
Egerlövő

# GYÖNYÖRKÖDŐM A TE BESZÉDEDBEN





## Lelkészbeiktatás Bódvaszilason

**A**

bódvaszilasi református gyülekezet régi vágya volt, hogy önálló lelkesze legyen. Három évvel ezelőtt döntötte el a presbitérium, hogy kiválk a Komjáti Egyházközségből. Ehhez a tervünkhöz minden segítséget megkaptunk az egyházmegyétől, a falu vezetésétől, az akkor itt szolgáló lelkipásztortól, Almási Ferenctől. Elkezdődött a parókia felújítása. Volt, mikor elbizonytalanodtunk, megtorpantunk, de ismét előre tekintve haladtunk a megkezdett, néha sima, néha göröngyös úton. Majd a hídvégardói és a tornaszentjakabi gyülekezet is csatlakozott törekvésünkhöz. Nagy hálaadás van szívünkben, hogy imádságunk meghallgatásra talált.



Kedves volt az Úr előtt elképzelésünk, mert egy évvel ezelőtt olyan lelkipásztort kaptunk Meleg Attila személyében, amelyet Tőle kérünk. Mindannyiunk örömére érkezett 2007. augusztus 11., amikor is ünnepi istentisztelet keretében beiktatta tisztébe az Abaúji Református Egyházmegye esperese, Baksy Mária. A templom teljesen megtelt a gyülekezet tagjaival és a meghívott vendégekkel. Akik nem fértek be, kivetítőn figyelhették az eseményeket.

A nagytiszteletű esperes asszony beiktatási beszédében elsősorban a lelkipásztor szívére helyezte az igét, de ezzel a gyülekezethez is szólt: „Mivel elfogadtátok Jézust az Urat, éljtek is őbenne. Gyökerezetek meg és épüljtek fel őbenne...” (Kollossé 2, 6.7) Örömet fejezte ki, hogy a három gyülekezet egy akarattal munkálkodott azon, hogy kiváljon, és önálló lelkesze legyen. Eszközök vagyunk az Úr kezében,

mondta, s három dologra hívta fel az ige fényében figyelmünket. Erősödjétek hit által, növekedjétek hitetekben, s jó gyümölcsöt teremjétek. Intett: hálaadásotok legyen egyre bőségebb. A beiktatás és megáldás után jelképként átadta a templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét.

A beiktatott lelkipásztor a 118. zsolttár alapján szolgált. A hálazsolttár szavaival mindnyájunkat arra biztatott, hogy az Úrnak adjunk hálát mindenért, az Úrhoz kiáltunk nyomorúságunkban, és Ő megmutatja szeretetét, irgalmát.

A köszöntések sorát az Egyházkerület nevében Csomós József püspök kezdte ezekkel a szavakkal: a jóra való igyekvés szent türelmetlensége közös volt bennünk. Jeremiás siralma 3,26 igeverssel biztatott „Jó csendben várni az

Úr szabadítására”. Ábrám Tibor főgondnok a Kárpát-medencei reformátusok köszöntését is hozta. A lelkészek igei köszöntése között voltak az egyházmegye előjáróságai, a szülőfalu lelkesze, az oktató lelkészek és évfolyamtársak, a körzet volt lelkipásztorai nevében Kovács-Hajdu Albert, a Komjáti körzet lelkipásztora, a helybeli görög katolikus parókus és a Keresztyén Testvér-gyülekezet vezetője. A

három falu polgármesterei is örömeiket fejezték ki, hogy az új lelkész által épülnek a gyülekezetek külsőleg is és lelkiileg is. A gondnokok köszönetet mondtak az egyházmegye vezetőségének, hogy segítséget nyújtottak a szétválásunkhoz. A gyermekeink versekkel és énekszóval köszöntötték a lelkipásztort és a gyülekezet énekkara is szolgált.

Végezetül a beiktatott lelkipásztor mindenkinek megköszönte a sok szeretetet, amit idáig kapott. Egy-egy csokor virággal köszönte meg feleségének, a szülőknek támogató szeretetüket. Az ünnepi alkalom szeretetvendégséggel zárult.

Öröm és hálaadás van a szívünkben, mert Isten kegyelméből mindezt megérhettük.

Isten áldja meg továbbra is lelkipásztorunk és családja életét, szolgálatát közöttünk.

# Lelkészbeiktatás Abaújkéren

## Reménnyel és hittel tovább a megkezdett úton

**Ü**nnepi istentiszteleten, 2007. szeptember 9-én iktatta be tisztebe a megválasztott Koczogh Julianna lelkipásztort az Abaúji Egyházmegye esperese, Baksy Mária. Az öt gyülekezet – Abaújkér, Abaújalpár, Boldogkőváralja, Boldogkőújfalu, Arka – és a meghívott vendégek részvételével zsúfolásig megtelt a 800 éves abaújkéri református műemlék templom. Akik nem fértek be a templomba, azok tv-képernyőn keresztül láthatták és hallhatták az eseményeket.

Az istentisztelet az esperes asszony köszöntésével vette kezdetét. A fennálló ének, „Örvendj egész föld az Istennek”, majd a nagy ének „Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát” – melyet dr. Enghy Sándor professzor úr harmóniumon kísért – szívből jövően zengett az ünneplő gyülekezet ajkán.

Ezután következett az esperesi fohász és a lelkipásztor beiktatása. Esperes asszony az ima és az igehirdetés – melyben Isten áldását kérte a gyülekezetekre és a lelkészre – után átadta a templom kulcsát és a pecsétet.

A sort a beiktatott lelkipásztor imája és igehirdetése követte. Az Igét a Zsoltárok 103; 1-5 és a 1János 4;7-16 bibliai részből merítette. A lelkész az igehirdetésben – melyet többen elzékenyülve hallgattak – a szeretetről prédikált. Hálát adott Istennek, hogy kedves, istenfélő emberek közé vezérelte, ahol szeretet, békesség és összefogás tapasztalható, valamint hálát adott az Úrnak az eddig megtett útért.

Az igehirdetést követően nyilvános presbitéri ülés vette kezdetét. Veréb Pál kurátor a gyülekezetek nevében sok szeretettel név szerint köszöntötte a meghívott vendégeket. Domokosné Fazekas Hajnalka püspöki titkár asszony az egyházkerület közösségének köszöntését hozta a gyülekezeteknek. Baksy Mária esperes asszony az Abaúji Egyházmegye köszöntését tolmácsolta. Dr. Enghy Sándor professzor az abaúji lelkészek nevében köszöntötte a gyülekezeteket és a lelkészre. Ezután a meghívott lelkészek köszöntötték a gyülekezetet és a beiktatott lelkipásztort: Mártha Anita Mátészalkáról, Balogh Mihály és Balogné Hajdú Krisztina Balmazújvárosról, Pótor Áron Hajdúhadházihoz hozta a gyülekezetek köszöntését. Jeviczki Ferenc abaújszántói

görög katolikus lelkész az ökumenizmusról és annak jelentőségéről szóló köszöntésében, valamint kifejezte örömét, hogy a különböző felekezetű egyházak között jó kapcsolat van kialakulóban. Valamennyi hozzászóló lelkipásztor Isten Igéjének hirdetéséhez erőt, egészséget kívánt.

A köszöntések között óvodás és iskolás gyermekek versmondása és a Hajdúhadházi érkező énekhar szolgálat tette még bensőségesebbé az ünnepeket. Ezután dr. Ódor Ferenc országgyűlési képviselő, B.-A.-Z. Megyei Közgyűlés elnöke a térség nevében adta át jókívánságait a lelkészre és a gyülekezeteknek. Palkó József, Abaújkér polgármestere a község nevében nagy szeretettel köszöntötte a lelkészre és fejezte ki jókívánságait. Dr. Karakó László, Gávavencsellő polgármestere a szülőfalu lakosainak köszöntését hozta. Ezek után az abaújkéri, a boldogkőváraljai, a boldogkőújfalu, az abaújalpári és az arkai gyülekezetek nevében mondták el köszöntésüket a helyi képviselők: Koscsákné Bodnár Izabella, Subert Vilmos, Veréb Pál, Molnár Béláné, Görgey Pálné.

A beiktatott lelkészre elzékenyülve mondott köszönetet először szüleinek, a szeretetért és mindenféle segítségért, majd Isten iránti hálával köszöntötte meg a gyülekezetek ajándékát. Hálával mondott köszönetet Hajdúhadházi Református Énekhar szolgálatáért és dr. Enghy Sándor kántoralásáért. A lelkészre minden kedves megjelentet szeretettel hívott a „Faluházban” megrendezett szeretetvendégségre. Az ülés bezárásával és a Himnusz eléneklésével ért véget az istentisztelet.

Az istentisztelet végén a templom tornya felett – mintegy égi jelként – egy gyönyörű szivárvány jelent meg, amely tovább fokozta az istentiszteletre egybegyűltek ünneplő hangulatát.

Legyen élted derűs, tiszta, szép.  
Így hirdesd az Isten Igéjét.

Dézsy Sándor presbiter



*Baksy Mária esperes beiktatja Koczogh Julianna lelkipásztort*

## Körzeti presbiteri konferenciák Abaújban

**A**z Abaúji Egyházmegyét térképen keresve egy hosszú, keskeny területet találunk. Apró falvak, kis városok. Az Egyházmegye internetes bemutatókozásában a következőket olvashatjuk e nagy múltú térségről: „...valóban megmaradt jó néhány emlék számunkra a múltból. Igen – sóhajtunk – ez volt a múlt! És most?”

*...Megmaradt és létezik múltunk két legfontosabb és legértékesebb eleme! Az örökkévaló Isten, aki népét annak számától, életkorától, anyagi erejétől függetlenül őrzi és hordozza ma is. És megmaradt az abaúji református nép, akiknek őseiben bibliafordító reformátorok munkája növelte a hitet.*

... Éppen ezért van és lehet jövődönk! Akkor is, ha létszámban felére fogytunk, akkor is, ha valaha önálló egyházközösségek most kényszerű egymásrautaltságban élnek. Az a feladatunk, hogy épüljünk a közöttünk levő, önmagukat és templomukat építő, felújító, karbantartó gyülekezetek hite által és példájából.”

Ennek a közös célkitűzésnek a megvalósításában kaphatnak szerepet a közös alkalmak, amelyekre összegyűlik például 10-12 település ifjúsága vagy 30-40 település presbitériuma.

Szeptember 22-re Zilízre hívták össze a Boldva-völgyi gyülekezetek presbitereit, gondnokait, lelkipásztorait, 29-re pedig Göncre a Hernád-völgyieket. A téma ugyanaz volt a két alkalmon, az előadók is ugyanazok, a célok is közösek, az építés-épülés szándéka is megegyezett.



Az első előadást Taracközi Gerzson, a Missziói Központ vezetője tartotta törvényeink lelkiségéről – megadott cím alapján. Miután egy történettel szemléltette, hogy miért van szükségünk törvényekre és szabályokra, kárpátaljai szolgálata idejéről tárt a hallgatóság elé egy példát a presbiterek és a törvények kapcsolatáról. Eleinte azt mondták neki a presbiterek: „Tiszteletes, maguk ezt tanulták, csinálják, mi pedig majd azt csináljuk, amit mondanak”. A presbitériumnak azonban sikerült megértenie hivatását, olvasni kezdték közösen a törvényeket, összevetve őket hitvallásaikkal és a Szentírással, és hamarosan javaslatokat is tettek a törvényhozóknak. A törvények tanulmányozása tehát a megértés lehetőségét hordozza magában, és a jobbítás, fejlődés lehetőségét is. A törvények lelkiségének meghatározottságát az a tény adja, hogy nem egy emberek által létrehozott közösség alkot-

ja, nem emberi alapokon, hanem a Szentírásra alapozva, ahhoz újra és újra hozzámérve a lefektetett szabályokat. Ebben kaptak bátorítást a jelen levő presbiterek: olvassák a törvényeket, foglaljanak állást a felmerülő kérdésekben a jobbítás szándékával, mert ezek a törvények rólunk szólnak.

A második előadást Török István lelkipásztor-vallásnár tartotta. Bibliai példák alapján, a jelenlévőket aktív résztvevőkké téve mutatta be, mit jelent a presbiteri tiszt, felvállalva annak a problémának a körülményeit, hogyan lehetnek nők presbiterek vagy gondnokok, fiatal lelkipásztorok pedig „vének” – mivel eredetileg a presbiterek a „vének”, a közösség tiszteletre méltó tagjai voltak. Sőt, a bibliai elbeszélések kiderül, hogy ők Isten ígéretének tanúi, Isten cselekedeteinek tanúi, és Isten szavának közvetítői, amennyiben meghallják és továbbadják a rájuk bízott Igét. Ebből következnek konkrét feladataik, melyeket egyházi törvényeink körülírnak és az is, hogy példaképekké kell lenniük.

Örsi Anikó főiskolai adjunktus, gimnáziumi nevelőtanár az együttműködés lehetőségeiről és nehézségeiről beszélt. Az élet egyéb területeiről vett szemléletes példák segítségével tett fel kérdéseket a presbitereknek, melyek megválaszolása hosszabb időt, gondolkodást igényel. Felkészülése során gimnazistákat kérdezett meg arról, hogy kik a presbiterek,



Török István



Örsi Anikó



Taracközi Gerzson

és érdekes, elgondolkodtatóan új szemléletet hoztak a fiatalok: a presbiterok vízerek, akik sokszor nincsenek szem előtt, de táplálják azt, ami a föld fölött él, illetve ők a gyülekezet reklámjai. A közös munkát vizsgálva az előadó rávilágított: minden ilyen kapcsolatban megjelennek az eltérő vélemények, az egyet nem értés, a problémák. A kérdés csupán az, hogy mit kezdenek vele. Közös cél érdekében munkálkodó presbitériumok esetében rendkívül fontos, hogy közös nyelvet használjanak: figyeljenek egymásra és értsék egymást. A megbocsátás és a megoldás nem

születik meg a problémák elhallgatásával, szőnyeg alá söprésével. Nem visz előrébb a „nem haragszom...”, a „nem számít...”, a „megbocsátok, de nem felejték”, a „fátylat rá” hozzáállás és az sem, ha az érintett helyett mással beszéljük meg a problémákat. A véleményütköztetés és egymás megértése teheti hatékonyá a közösen munkálkodók csoportját.

Az azonosságok mellett természetesen voltak különbségek is – csöppet sem negatív értelemben, inkább a befogadók különböző értékeit felszínre hozva. Zilízen Baksy Mária esperes, Göncön Csomós

József püspök hirdette az Igét. Mindkét helyen zene szólt a lelkeket felüdítve, a figyelmet fölélnkítve: Zilízen az Edelénybelvárosi gyülekezet énekkara, Göncön pedig a gönciek kórusa. Göncön két biztonyságtétel is elhangzott: az ongai gyülekezet gondnokasszonya és egy fiatal presbiter osztotta meg gondolatait presbitertársaival. Mindkét alkalmon szeretetvendégség adott keretet a személyes, kötetlen beszélgetéseknek, s a csendesnapoknak helyet adó gyülekezetek tagjai gondoskodó szeretettel vették körül vendégeiket.

Barnóczki Anita

## Emlékünnep Hernádbúdön

**S**zeptember 15-én a hernádbúdi református templomban emlékünnepet tartottunk, amelynek keretében néhai Gidófalvy Andor lelkipásztorra emlékezünk, aki 1966-1981 között véggezte szolgálatait itt és a hozzátartozó egyházközségekben. Gidófalvy Andor Balassagyarmaton született 1931. október 28-án. Nyíregyházán, az Állami Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett 1950-ben. A Sárospataki Teológiai Akadémián kezdte tanulmányait, ám az iskola bezárása után Debrecenbe került, és ott szerzett lelkészi oklevelet 1956-ban. Segédlelkész volt a nyíregyházi városi egyházközségben (1955-1961), közben a tanyai körzetben is (1967-ben), majd Újfehértón (1961). Lelkipásztor volt Senyőn (1961-1966), majd onnan került Hernádbúdre, ahol élete végéig hűséges szolgálója volt

Jézus Krisztusnak. Házasságot kötött Pásztor Máriaival 1958-ban, majd az ő halála után Bianki Izabellával 1981-ben. Gyermekai az első házasságból születtek: Péter Attila (1959), Judit Eszter (1963) és Gábor (1974). Temetése Hernádbúdön volt 1981. december 31-én.

Az ünnepség Baksy Mária esperes aszszony szavaival kezdődött, aki a következő igével köszöntötte a gyülekezetet: „Emlékezzél meg az ősidőkről; gondolatok el annyi nemzedék éveit! Kérdezd meg atyádat és megjelenti néked, a te véneidet és megmondják néked!” (5Móz 32, 7.)

Majd Victor István lelkipásztor a Jelenések könyve 7. fejezet 9-17 alapján hirdette Isten ígését: „Azután látám, és ímé egy nagy sokaság, a melyet senki meg nem számlálhatott, minden nemzetből és ágazatból, és népből és nyelvből; és a királyiszek előtt és a Bárány előtt állnak vala,

fehér ruhákba öltözve, és az ő kezeikben pálmaágak; És kiáltanak nagy szóval, mondván: Az idvesség a mi Istenünké, a ki a királyiszekben ül, és a Bárányé! Az angyalok pedig mindnyájan a királyiszeké, a Vének és a négy lelkes állat körül állnak vala, és a királyiszek előtt arczczal leborulának, és imádák az Istent, Ezt mondván: Amen: áldás és dicsőség és bölcsesség és hálaadás és tisztesség és hatalom és erő a mi Istenünknek mind örökkön örökké, Amen. Akkor felele egy a Vének közül, és monda nekem: Ezek, a kik a fehér ruhákba vannak öltözve, kik és honnét jöttek? És mondék neki: Uram, te tudod. És monda nekem: Ezek azok, a kik jöttek a nagy nyomorúságból, és megmosták az ő ruháikat, és megfehérítették ruháikat a Bárány vérében. Ezért vannak az Isten királyiszeké előtt; és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában; és a ki a királyiszekben ül, kiterjeszti sátorát felettök. Nem ébeznek többé, sem nem szomjúboznak többé; sem a nap nem tűz



*rájok, sem semmi hőség: Mert a Bárány, a ki a királyiságoknak közepette van, legelteti őket, és a vizeknek élő forrásaira viszi őket; és eltöröl Isten az ő szemekről minden könnyet.”*

Ez az ige hangzott el a temetőben 25 évvel ezelőtt is, amikor utolsó földi útjára kísérték néhai Gidófalvy Andort, akit több nyomorúság ért élete során. Voltak olyan nehézségei, amiket látott mindenki, és voltak olyanok is, amelyeket csak ő maga hordozott szívében. Legnyilvánvalóbb az ő testi nyomorúsága volt, amikor szolgálata utolsó esztendejét tolókokcsiból végezte. De nem így kezdődött. Az első világháború idején Erdélyből, Gidófalvából menekült családban született, akiknek nagyon nehéz volt Nyíregyházán gyökeret verni, mindig menekültek, mindig idegenek voltak környezetük számára. Gidófalvy Andor olyan szinten volt jártas a bibliai eredeti nyelvek világában, hogy teológiai professzori tisztségre is méltónak bizonyult. Ennek ellenére néhány kis abauji gyülekezetben hűségesen végezte szolgálatát és foglalkozott a rábízottakkal. Halála előtti utolsó estén még egy keresztelés alkalmával hirdette a Krisztus evangéliumát, de nyilván a kereszteledeényt már nem tudta felemelni. Ez volt az utolsó nyilvános megszólalása. Ő is küszködött a bűn

nyomorúságával, nem tartotta magát Isten szentjének, hanem úgy élt, mint Isten megváltott gyermeke. Bármilyen nyomorúságban is élt, Isten megszabadító kegyelmébe kapaszkodott, és rendíthetetlenül hitt abban, hogy a Bárány vére Őt is megtisztította. Ez jellemezte minden szolgálatát és igehirdetését. Soha nem papi méltóságból szólt, soha nem üresen moralizált, hogy ilyenek és olyannak kell lennetek, ezt meg azt tegyétek, azt meg ne tegyétek, hanem erre hivatkozott: Isten megváltó szeretete indít hálaadó, neki odaszentelt életre.

Az igehirdetés után Kassai Béláné, a hernádbüdi gyülekezet gondnoka köszöntötte a jelenlevőket, s Isten iránti hálaadását fejezte ki Gidófalvy Andor lelkipásztor hosszú ideig tartó szolgálataiért.

Ezután a gyülekezet sétát tett a temetőbe, ahol az egyházközségek gondnokai elhelyezték virágsokrukat a néhai lelkipásztor sírjára. Néhány dicséret éneklése után következett az ebéd, majd a parókia épületében található kiállítás megtekintése után újra a templomban gyülekeztünk, ahol emlékező felszólalásra volt lehetőség. Így emlékezett dr. Ötvös László az évfolyamtársak nevében, Asztalos László lelkipásztor, dr. Szabó Dániel, dr. Börzsö-

nyi Józsefné lelkipásztor, Bojtor István lelkipásztor, dr. Fekete Csaba és – a család nevében – Gidófalvy Péter. Megemlékezésünk záró alkalma úrvacsorás közösségi együttlét volt.

*Gidófalvy Andorra emlékeztünk, akinek szolgálatai gyümölcsét mind a mai napig érezzük és tapasztalhatjuk e gyülekezetek életében.*

Így az ünnepségen egy kicsit a múltba léptünk, hogy emlékezzünk azokról, akik előttünk jártak az Isten szolgálatában. Hiszen jó az, ha a múlt él bennünk, nem pedig mi a múltban. Így a jövő felé tekintve megtartva reménységünket igyekszünk megtenni minden tőlünk telhetőt a jelenben, mert a tettek emberévé kell válnunk: „Amíg tart a ma”.

Jó volt együtt lenni a vendégekkel, akik közül többen távolról érkeztek. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik jelenlétükkel megtisztították ünnepségünket. Továbbá köszönettel tartozunk azoknak is, akik példamutató igyekezettel tettek meg mindent annak érdekében, hogy tisztességesen és békességben tudjunk emlékezni. Mindezekért Istené a dicsőség.

Király Katalin lelkipásztor

## Nyári közösségerősítő alkalmak Szin, Szögliget, Perkupa, Varbóc gyülekezeteiben

**A**Zsinat határozatának értelmében az idei esztendő a közösségek éve. Dr. Bölcskei Gusztáv püspök, a zsinat lelkészi elnöke szerint „szükséges a belső közösségépítés, és a közösségek éve arra is alkalmat ad, hogy megerősítsük a magyar reformátusságot.” Ezért is tartottuk fontosnak, hogy fogyatkozó létszámú gyülekezeteinkben olyan közös alkalmakat szervezzünk, amelyek erősítik egyházunkhoz és főként Krisztushoz való ragaszkodásunkat.

A tanév végéhez közeledve először a legifjabb egyháztagoknak, a gyermekeknek volt lehetőségük a közösséghez tartozás élményében megerősödni. Az Abauji Református Egyházmegye a hittanoktatásban résztvevő gyermekek számára

csendesnapot szervezett. A rendezvényt két helyszínen tartottuk: Abaujszántón és a mi gyülekezetünkben, Szinben. Pünkösd ünnepét követő szombaton, június 2-án a szini templomban gyűltek össze a gyermekek, az őket kísérő lelkipásztorok, előadók és gyülekezetünk segítő tagjai, közel százan.

A csendesnap énektanulással és rövid áhítattal kezdődött, majd Kiss Klára lelkipásztor-vallásánár tartott előadást a gyermekeknek a közösségről, a közösség fogalmáról. A lelki útravaló után az általános iskola adott helyet egy kis játékos szellemi vetélkedőre, ezt követően kézműves foglalkozásokon különböző emléktárgyakat készítettek a gyermekek. A játékos bibliai vetélkedő első helyezettei jutalomként az egyházmegye jósvafői táborában töltötték el egy teljes hetet. A második és harmadik

helyezett könyvjutalomban részesültek, de mindenki kapott valamilyen emléket erről a szép napról. Öröm volt számunkra, hogy helyet adhattunk egy ilyen gyermeki közösséget formáló rendezvénynek, örömünket növelte, hogy gyülekezeteinkből szini és szögligeti hittanos is első helyen végzett, és részt vehettek a jutalomtáborozásban.

Június 9-én a perkupai templomból Isten Igéjének olvasása, imádkozás és éneklés után 53-an indultunk el Debrecenbe, gyülekezeti kirándulásra. Először a Kosuth Lajos Tudományegyetem központi épületét tekintettük meg, majd rövid sétát tettünk a Nagyerdőben. Debrecen leghíresebb épületét a Nagytemplomot, a Református Kollégium Oratóriumát, a Nagykönyvtárat, az Egyházművészeti és Iskolatörténeti Múzeumot is felkerestük





és megcsodáltuk. A Nagytemplomot a Kollégiummal összekötő parkban megálltunk egy rövid tiszteletadásra a gályarabok emlékművénél, melyen az egykori elhurcoltak között Szalóczy Mihály, volt szögligeti lelkipásztor neve is olvasható.

Az ebédet követően, a Déri Múzeumhoz igyekezve megálltunk a híres líceum fánál. A mintegy 180 éves fa legendája szerint egy kanonok szúrta le, és így szól: „Akkor lesz valami az új hitből, amikor ez a földbe szúrt líceum fává nő!” A líceum ág cserjévé, majd pedig terebélyes fává nőtt, így szimbolizálva a reformáció megszilárdulását. Gyülekezeti tagjaink már nagyon várták, hogy megtekinthessük Munkácsy Mihály Krisztus-trilógiáját. Természetesen megnéztük a Déri Múzeum más termeinek értékes kiállításait is, de a legnagyobb élményt a három monumentális festmény jelentette. Mindezek után, akik még bírták energiával a Pulyka Fesztivál nyújtotta számtalan lehetőség közül választhattak. Gyermek és idősek fáradtan, de élményekkel meggazdagodva és a nagy családhoz való tartozás örömeivel megerősödve tértünk haza késő este.

Június 12-én a szini gyülekezeti teremben irodalmi esten emlékeztünk meg az egyik legnagyobb magyar költőről, az erdélyi születésű Dsida Jenőről, aki 100 évvel ezelőtt, 1907. május 17-én született Szatmárnémetiben. Az előadó, Demkó Balázs, rakacai görög katolikus lelkipásztor Dsida Jenő hitvalló verseiből válogatott. Erdély zsoltáros költői közül Dsida volt az, aki a legsokoldalúbban szólaltatta meg a múlt század emberének vallásos érzésvilágát. Az es-

ten elhangzott a Psalmus Hungaricus című vers is, a magyarsághoz való tartozás egyik legnagyobb valamója. Lelket melengető érzés volt Istenről és magyar hazánkról szóló verseket és magyarázatukat hallgatni akkor, amikor mára nemcsak az Istenhez való ragaszkodás gyengült meg az emberekben, de a korábban még szentnek érzett magyarságfogalom is kiürült. A sok igaz és

szép szó végén az egyik legtöbbet és legmélyebben elmondó az a néhány egyszerű sor, amit Dsida Jenő, az Urat nagyon szerető költő írt a „Krisztus” című versében. A közösség, az együvé tartozás érzését fejezi ki. Ebben az élményben volt részünk, amikor az irodalom és Krisztus szeretetének megtapasztalása kovácsolta közösséggé azokat, akik részt vettek ezen a szép estén.

A gyülekezeti közösségformálás jegyében igyekeztünk azokat a fiatalokat és középkorúakat is elérni, akik akár életkoruk, vagy más különböző élethelyzetük miatt a hagyományos istentiszteleti formához nem kötődnek. Ezért hívtuk meg a Continental Singers Kölyök és Színjátékos csoportját.

Június 30-án a Continental Singers Kölyök csapata adott koncertet a szini református templomban. A 8-13 éves gyermekek a zene segítségével hirdették, hogy „Nyisd meg szívedet” az Úr Jézus előtt. A templom teljesen megtelt, közel 250-en vettünk részt a másfél órás előadásban. Felejthetetlen élmény volt megta-

pasztalni, amit Jézus mondott: „Gyermekek és csecsemők szája által szerzettélcseéretet” (Máté 21,16). A gyermekek csillogó szeme, a Jézus szeretetének hirdetésétől sugárzó arcuk, a szívük mélyéről feltörő őszinte öröm annyira nagy hatással volt a gyülekezetre, hogy még most hónapokkal később is gyakran beszélgetünk róluk, a közöttünk végzett szolgálatukról. A koncert után szeretetvendégségen vettünk részt, ahol abban a felszabadult érzésben volt részünk, hogy akik Jézust szeretik, akik Istent Úrnak vallják, azok „ismeretlenül” is igaz testvérekre találhatnak, közösséggé formálódnak.

Augusztus 8-án a perkupai művelődési házba a Continental Színház csoportjának előadására gyűltünk egybe közel 200-an. Az előadást nagy várakozás előzte meg, hiszen egy hónappal előtte a szini templomban már megtapasztaltuk a Continental Singers áldásos bizonyoságtételét a mi Urunkról. A zenés színházi előadás két és félórája alatt hol együtt nevtünk, hol pedig együtt sírtunk életünk hétköznapi dolgain. A „Pár-baj” címet viselő előadás jó tanúságot szolgáltat arra, hogy az Istenben hívó ember életének is megvan a nehézségei, a gondjai, amit csak úgy oldhatunk meg helyesen, ha Atyánk tanácsát kérjük, és nem emberi bölcsességre támaszkodunk. Ezt a szép estét is szeretetvendégséggel zártuk.

Nyári közösségépítő, -erősítő alkalmaink sorát egy négynapos csodálatos erdélyi utazás zárta augusztus utolsó napjaiban. A teljesség igénye nélkül említek meg néhány számunkra felejthetetlen élményt. Az első Bánffyhunad református temploma, ahol megcsodáltuk a gyönyörű „írások” terítőket, és a kalotaszegi népviseletben konfirmáló ifjakat. Kolozsváron felkerestük Mátyás király és Bocskai István szülőházát, a Farkas utcai református templomot, a Szent Mihály templomot és a mellette lévő Mátyás király szobrot. Számtalan csodáját láttuk Isten teremtő kezének. Egy közülük a gyönyörű és néhol veszélyes Tordai-hasadék, mely rabul ejtette a szívünket. A Nagyenyedi Református Kollégium megtekintése után, Gyulaféhváron a 13. században épült érseki székesegyházba látogattunk el. Ben-



ne ma is láthatók a Hunyadiak síremlékei, valamint Izabella királyné és János Zsigmond fejedelem gazdagon díszített kőszarkofágjai. Altemplomában erdélyi fejedelmek és püspökök nyugszanak.

Torockószentgyörgyön részt vettünk egy unitárius esküvőn, ahol azokkal a magyar testvéreinkkel lehettünk együtt, akiket 1920 óta elszakítottak tőlünk. Szavakkal nem lehet kifejezni azt a szeretetet, amellyel minket, anyaországiakat fogadtak, annak ellenére, hogy 2004. december 5-én az

ország többsége „megtagadta” őket. Isten neve dicsőítessék azért, hogy a közösségi forma sokszínűségében lehetett részünk, s ott Erdélyben megérezhettük azt az ígéretet, hogy a mennyszázában nem lesznek határok, hogy Jézus nevére meghajlik minden térd: reformátusoké és unitáriusoké, magyaroké és erdélyieké egyaránt.

Isten kegyelméből a mögöttünk lévő nyáron gyülekezeteinkkel a közösségépítés, közösségerősítés különböző formáit élhettük át. Hisszük, hogy Atyánk ezek

által megerősített hitünkben, és megerősített egyházunkhoz való ragaszkodásunkban. Tudjuk, hogy a munkát nem elég elkezdni, de folytatni is kell. Tudjuk, hogy a magot nem elég elvetni, de a vetést ápolni és gondozni is kell. Mi hisszük és valljuk a Filippiekhez írott Ige szavát: „Meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégezi a Krisztus Jézus napjára.”

Kölonthe Sándorné Sajtós Ibolya  
Szin

## „Nincs szó és nincs beszéd, hangjuk sem hallatszik, mégis eljut hangjuk az egész földre, szavuk a világ végéig.” (Zsolt 19, 4-5a)

**E**gyelőre még nem állíthatjuk, hogy az egész világ hallja hangunkat, de Baranyáig már biztosan eljutott. A Gönci Református Egyházközség Vegyeskara ugyanis szeptember elején Pécssett és környékén szolgált. A hosszú út fáradalmait nem érezve a kórus zengte a műveket, élményteli percekkel szerezve a hallgatóknak. Az emlékezetes hétvége Siklóson kezdődött, ahol a vár megtekintése után az énekkar koncertet adott a vár kápolnájában. Ez nemcsak a hallgatóknak, hanem a kórus tagjainak is maradandó emléket szerzett. A nap végén a villányiak vendégszeretetét tapasztalhattuk meg, s a Szende Pincészetben elfogyasztott vacsora mellett a finom borok íze is kellemes hangulatot teremtett. Szombaton megcsodáltuk a pécsi székesegyház hatalmas épületét, az ősi



falakat, s meghatódva figyeltük a gyönyörű és díszes festményeket. Késő délután újabb szolgálat következett, a pécsi gyülekezet bűnbánati alkalmán Csomós József püspök úr hirdette az ígét, a kórus

pedig énekszóval, zsoltárok, dicséreték éneklésével szolgált. Este a Bock Pincészetben vendégeskedtünk. Vasárnap délelőtt a villányi gyülekezet istentiszteletén vettünk részt, ahol ismét püspök úr szolgált. A gyülekezet tagjai már régóta várták kórusunk fellépését, melyet – reméljük – egyhamar nem felejtenek el. A csodálatos szeptemberi napsütésben lelkesen éneklő kórus egy kis fénysugarat vitt a gyülekezet tagjaihoz, s nemcsak nekik, de minden egyes embernek, akik hallották énekünket. Közös ebéd és pincelátogatás után hazafelé indultunk, szívünkbe zárva a gyülekezetek kedvességét, vendégszeretetét, valamint a táj szépségét és hangulatát. Élményteli hétvégét töltöttünk el, s ahogyan énekeltük is, ezért egyedül Istené a dicsőség!

Oroszné Ujlaki Renáta  
segédlelkész, Gönc

## Hősök hete Jósvafőn!

**A**fiatalkor nyarai bizony hamar tovatűnnek. Ködös távolból, hitetlenkedő tekintettel vizsgálgatják egymást a patinásá vált évek és a felnőtté cseperedett következő nemzedék. Később értik csak meg a múlt évek logikáját: részese voltál valaminek, csak kérdés, hogy te tudomásul vetted-e ezt. Az iskolapadok gyanúsán kicsinek tűnnek, pedig úgy érzed, lenne még mit tanulnod...

Az ákombákomok, szabályok és kivételek, kötelező olvasmányok világának édeskés íze ül a szád sarkára. A padlás ső-

tét zugaiban porosan meglapuló könyvek és füzetek sok-sok órára emlékeznek. Dokumentálják az éveket, a személyiség változását, az írásképet, elfeledett leckéket, jókedvűen megoldott házi feladatokat. A széles folyosó egyik végétől a másikig, az elmosódó kockás csempék ismétlődő ritmusa egyetlen rohanássá sűríti ezeket az éveket.

Valahogy nem az első könnyedén elolvasott szó, összerakott mondat vagy az örömteli ötös feleletek diadala és a tanárok kristálytisza magyarázata marad meg bennünk örökkön-örökké. Hanem a mindent tudó összekacsintások, ellógott fej-

tágítások, megmagyarázott bizonyítványok, falazások, abbamaradni nem akaró beszélgetések, melyek álmaink kiüresedett ablakain beköszönnek. Az a múlt, ami a másik nélkül már elveszett. Ő az, aki hitelesíti, te sem hiányoztál, a kópésáért nem kellett a szomszédba menned, emlékszem rád.

Talán a nyarok, a táborok az ilyen örök emlékek, relikviák gyűjteményébe kerülnek. A fiatalok önfeledt élményeinek a vándortarisznyába rakoogatásához próbáltunk ezen a nyáron is a magunk módján hozzájárulni. Olyan témát ajánlottunk a számukra, amivel még éppen csak is-

merkedhettek eddigi életükben. Hiszen a hősiesség, a hőssé válás egy védett közegben, mondhatni búra alatt, a kiterjedt család, a pedagógusok és a faluközösség szemé előtt történt. A talpon maradáshoz, a változó világ kihívásaival megküzdeni szinte egy hős fegyvertárára van szükség.

Küzdünk a pozíciókért a munkahelyen, az iskolában, a gyülekezetben. Küzdünk, hogy elnyerjük a másik ember szívét, barátságát, szeretetét. Emlékezzünk vissza, hogy Jézus tanítványai is vitakoztak, ki a nagyobb közöttük. Sőt még azt is szívesen eldöntötték volna, hogy Jézus uralmakor ki üljön jobb ill. balkeze felől. Vajon mi hogyan vívjuk meg ezeket a csatákat?

*Vajon hősei vagy elesettjei vagyunk a hétköznapijainknak? Honnan tanuljuk a hősiességet? A hollywoodi akcióhősök legyőzhetetlensége és vakmerősége a minta előttünk, vagy vannak kedves bibliai alakjaink, akikre felnézünk hitük és életük példáját követve?*

Ezekre a kérdésekre gondolkozva alakult ki a nyári táborozási tervünk. Az együtt töltött hetünknek a Hősök a Bibliában nevet adtuk. Augusztus első öt napját Jósuván töltöttük, 21 telkibányai és 7 helyben lakó vagy itt nyaraló fiatallal. A program kialakításában és lebonyolításában, valamint a jó hangulat megteremtésében Bereczky Béla iskolaigazgató és felesége Valika, valamint Mező Arnold helyi lelkipásztor és élete párja Anita messzemenőig segítettek munkánkat.

A délelőtti órákat a test és a lélek harmóniájának szenteltük. A napot mindig a patak mentén történő futással indítottuk, majd megreggeliztünk. Ezt követte az énektanulás és az aktuális bibliai hőssel való megismerkedés. Így hangzott el Mózes, Józsué, Sámson és Dávid egy-egy kiemelt hőstette. Majd kiscsoportos megbeszélést tartottunk, ahol a tanítás igazságai felett vitakoztunk és a saját, tábori életünk gondjait beszéltük meg.

A délutánok a nyaralás önfeledtségét hozták el mindenki számára. Felszereltük a táborot a magunkkal hozott eszközökkel, amelyek ezt a remek adottságú helyet még komfortosabbá és színesebbé tették. A közös időtöltést így szolgálták a pingpongasztal, darts, csocsó, tollas, frízbe, focilab-

da valamint Activiti, Logos, Marco Polo, Ország, város társasjátékok. Akiknek éppen nem a sporthoz volt kedvük azok elkalandozhattak a kézművesség rejtelmében. Üveg-, vászon- és papírtégla-festésre, gyöngyfűzésre, fonásra volt lehetőség.

A táborot a saját képünkre próbáltuk formálni. Hatalmas vásznakot feszítettünk ki a szabad tereken a fák között, amelyeken a tábor neve és a történetekben felbukkanó bibliai szereplők jelentek meg színes formában. A szálláshely fedett verandáját végigtapétáztuk írható felületeket kialakítva. Itt kapott helyet az Üzenőfal, amin a gyermekek és a felnőttek bátran elmondhatták problémájukat, véleményüket. Nagy becsben volt tartva a hősök fala, amire szavazás útján lehetett felkerülni. Minden este a táborlakók voksaikat leadva megszavazták a nap hőst, aki a dicsőségen túl jutalomban is részesült. Olvasható volt még itt a napi program, étrend, baleseti statisztika, házirend, tippek az idő kellemes eltöltéséhez. Különös figyelmet kapott a Hősteteim lajstroma, ebből személyre szabottan tudhatták meg a kis hősök a táborvezetők véleményét ténykedésükről és a javaslatokat a továbbiakhoz.

A tartalmas időtöltéshez hozzájárultak a túrák, amelyeket a helyi lelkipásztor és a gyülekezet szervezett számunkra. Így vettünk részt egy szellemekkel és éjjeli manókkal tarkított éjszakai kalandtúrán a környező erdőben. Megcsodálhattuk a Jósuvai Cseppkőbarlangot, ahol az Óriások terme fiatalok és idősek számára egyaránt lélegzetelállító volt. Egy délutáni séta keretében meglátogattuk Magyarország legkisebb faluját, Tornakápolnát, amelyet nagyszabású számháborúban foglaltunk el.

Ezenkívül a gyermekek nyáron sem felejtethetjük el, hogy ők a telkibányai ökoiskolának a diákjai. Így a fenntarthatóságra való nevelés most is érvényesült. Palackzsugorító készülékkel a felhalmozódott műanyag üvegeket újrahasznosíthatóvá tettük. A tábor területén pedig csatárláncba fejlődve minden elszórt szemétnak hadat üzentünk. A gyakorlati nevelés mellett részesei lehetünk Szablyár Péter idegenvezetésének, valamint a Föld alatti Magyarország című előadásának.

Hosszan lehetne sorolni az élményeket, és eseményeket a tábor életéből. Beszélhetnénk a helyi gyülekezet kedvességéről, ahogyan megvendégelték a táborlakóit bográcsgulyással. Aztán a hétpróbáról, ahol vízbombával, malomkővel, gyertyalánggal kellett szembenézniük a bátor és kevésbé merész táborlakóknak. Időközben születésnapit is tartottunk, hiszen az egyik táborozó ekkor töltötte be a 11. életévét.

A tábor zárásaként vasárnap mi szolgáltunk a jósuvai gyülekezett istentiszteletén. A fiatalok hálájuk jeléül a táborban tanult énekeket adták elő a jelenlévőknek. Kicsit szomorúan engedték el a tábor kilincsét, a gyermekeket, a hangulatot. Még sokáig emlékezni fogunk a csordogáló patakokra, vízikerekekre, ahol a lábunkat lógattuk, és a fiatalok tiszta nevetésére, akik ezen a nyáron hősök lettek, Krisztus katonái. „...aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen szolgátok; és aki első akar lenni közöttetek, az legyen mindenki rab-szolgája.” /Mk 10: 43b-44/

Szalay László Pál  
lelkipásztor





**G**iling-galang, szólt a harang a tiszatarjáni református templom harangtoronyában 2007. június 3-án délután két órakor. Nagy eseményre hívogatott minden érdeklődőt felekezetre való tekintet nélkül. Ugyanis ekkor került sor az elmúlt év őszén a Tiszatarjáni Egyházközségben megválasztott Harkai Erzsébet lelképásztornő beiktatására, kinek életében első ízben történt ez a nagy jelentőségű, szép, szívet-lelket melengető esemény.

Az események azonban nem mentek olyan gördülékenyen, hiszen minden dolognak van előzménye. Ugyanis egyházközségünk előző lelképásztora nyolc évi szolgálat után férjének munkahelyváltozása miatt más egyházhoz távozott. Így a gyülekezet lelképásztornélkül maradt. Egyházközségünk fenntartása nehézségekbe ütközött, ezért a presbitérium úgy kezdett gondolkodni, hogy talán jobb lenne, ha nem lennénk önállóak, hanem valamelyik közeli egyházközséghez csatlakoznánk. Nagytiszteletű Gazda István, a Borsod-Gömöri Egyházmegye esperese azonban hála Istennek meggyőzött bennünket arról, maradjunk csak önállóak, mert ez egy

készítőt bemutatni, és a presbitérium el is fogadta szolgálatát. Lelkészünk a Sárospataki Református Teológián végzett 2003 nyarán, de megválasztására nem kerülhetett sor, mivel nem volt magyar állampolgár, mert erdélyi születésű és lakos. Így 2003 nyarától 2006 év őszéig, mint helyettesítő lelképásztornő működött egyházközségünkben. Ekkorra megszerezte a magyar állampolgárságot és minden akadály elhárult a megválasztásával kapcsolatos törvényes út terén.

Beiktatási ünnepségünk előkészületei egész héten folytak. Minden presbiter fiataaltól az idősebbekig aktívan részt vett a munkában, valamint a gyülekezeti tagok egy része is. Mészettek, padokat súroltak, berendezték a fogadás és szeretetvendégség helyiségeit. 2007. június 3-án reggel virággal szépen feldíszítették a templom belsejét. Összehangolt, szép munkát végeztek. Öröm és jóleső érzés volt a munka végeztével végignézni az ünnepség helyszínein. Nagy meglepéssel töltött el az a tudat, hogy mire képes egy közösség, ha egy célért munkálkodik.

A beiktatási ünnepi istentisztelet délután fél háromkor kezdődött a református templomban. Már 14 órától megindult az ünnepségen résztvevők helyfoglalása. Nagyon sokan eljöt-



*Gazda István esperes beiktatja Harkai Erzsébet lelképásztort*

község számára sokkal előnyösebb, mint más egyházközséghez tartozni. Ekkor hozta el nekünk Harkai Erzsébet friss diplomás lel-

tek. A szomszédos és helyi gyülekezet tagjai a lelképásztornő vezetésével. Az egyházmegyét dr. Molnár Pál gondnok úr képviselte. Itt vol-

tak a lelkipásztornó barátai, volt osztálytársai közül akikkel a legjobb kapcsolatban volt. A helyi polgármester, a jegyző, s a képviselőtestület tagjai is. Eljött az ünnepségre a lelkipásztornó teológiai professzora is. Jelen volt a római katolikus esperes úr is Mezőcsátról. A beiktatásra Erdélyből eljött a lelkipásztornó édesanyja és bátyja. Sajnos édesapja már nem vehetett részt ezen a szép ünnepségen, mert közel egy éve elhalálozott. Mintegy 300 főre tehető az ünnepi istentiszteleten részt vevők száma.

A beiktatási ünnepséget Gazda István esperes úr vezette le. Az újszövetségi napi igével indította beszédét, melyben méltatta lelkipásztornóink tevékenységét, Isten áldását kérve további munkájára. Ez után következett a beiktatás, melynek során Harkai Erzsébet lelkipásztornóink megkapta a templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét.

A beiktatott lelkipásztornó Pál apostolnak Timótheushoz írt második levele 1. rész 7. vers alapján tett bizonysgot az életében munkálkodó isteni sugal-

latról. Ezek után köszöntő versek, asszonyok éneke, furulyaduett és orgonaszóló következett. Az egyházmegye részéről dr. Molnár Pál gondnok úr köszöntötte a beiktatott lelkipásztort Isten áldását kérve munkájára. Elhangzott a település polgármesterének köszöntője, nagy szeretettel szólt a nagytiszteletű asszony lelkiismeretes, sokoldalú, lelkeket művelő munkájáról. Majd mint a gyülekezet gondnoka én köszöntöttem a lelkipásztornóinket. Szóltam arról, hogy tevékenysége új életet adott egyházközségünknek. Erősítette bennünk a hitnek szellemét, lelkünkben mélyítette egymás szeretetét. Isten áldását kérve további munkájára kiemeltem, hogy hitünk áll rendületlen, reménységünk töretlen, szeretetünk végtelen. Majd a Zsolta-  
tárok könyve 1. rész 1-3 verseivel zártam mondanivalómat. Az ünnepi istentiszteleten részt vevő lelkipásztorok egy-egy igével kértek áldást lelkipásztornóink életére és szolgálatára. A lelkipásztornóink teológiai professzora pedig kiemelte a teológiai évek során mutatott szorgalmát és kiváló eredményeit.

Ezek után átadtuk a tiszteletes asszonynak a presbitérium ajándékát. Végül a beiktatott lelkipásztornó megköszönte Istennek, szerető édesanyjának, és a gyülekezetnek, hogy ezt a napot is megérhette. A Himnusz eléneklésével és áldásmondással zárult a templomi istentisztelet. Az istentisztelet után mindenkit tisztelettel meghívtam a község Művelődési Házában tartandó szeretetvendégségre, ahol terített asztalok várták a résztvevőket.

Nagy meglepéssel néztem a közös vendégségben találkozókat, ahol sok ismerős arcot láttam. Beszélgető csoportok, barátok, ismerősök, egy hitben levő emberek. Jó volt látni, hogy felekezetre való tekintet nélkül örömmel vettek részt ezen a meghitt ünnepségen az emberek egymással teljes egyetértésben. Lelki és testi jókkal meglepítően tért minden résztvevő otthonába. Istené legyen ezért a hála és a dicsőség.

Tiszatarján, 2007. június 3.

Kormos József gondnok

## Harsányban confirmáltak találkozója

**E**gy szakállas, régi vicc szerint a templomban lakó denevérek kikérgetésén munkálkodó lelkészek közül legsikeresebb munkát az végez, aki megconfirmálja őket, mert akkor a denevérek sosem térnek vissza. Szomorú kifejezése ez a vicc a sok lelkipásztor által átélt csalódásnak. Mégis sokan igyekeznek a fiatalokat újból és újból összegyűjteni, számukra közösséget teremteni. Erre jó lehetőséget biztosíthat egy kifejezetten a fiatalok, confirmáltak számára szervezett alkalom.

Ifj. Szombathy Dénes lelkipásztor is régóta tervezgetett egy olyan alkalmat, amelyre összegyűlhetnek a fiatalok, és amelyen szívesen, jó kedvvel vehetnek részt.



Augusztus 5-én vasárnap 84 volt confirmált fiatal gyűlt össze Harsányban, csatlakozva a délutáni istentiszteleten résztvevő többi gyülekezeti taghoz. Az igehirdetés János evangéliumából vett textus alapján az aratásról szólt, majd a szokott éneken túl id. Szombathy Dénes tanított a fi-

ataloknak egy róluk, nekik szóló éneket.

A templomi alkalmat vetélkedő követte a parókia udvarán. A csoportokat az egy évben confirmáltak alkották. A „korelnök” csapat több mint 25 éve confirmált, a legfiatalabbak pedig idén. A vetélkedő során a csapattagoknak föl kellett eleveníteniük bibliaismeretüket a lelkipásztor kérdéseire válaszolva, ez a 2004-ben confirmáltaknak sikerült legjobban. A résztvevők is kérdezhetek a lelkipásztortól. A kérdések között leggyakrabban a folytatás iránti igény fogalmazódott meg: mikor tudnak a jövőben ugyanígy találkozni, ugyanilyen hangulatban együtt lenni. A szeretetvendégség keretében kötetlen beszélgetés során meg is állapodtak: lesz folytatás. Mi pedig szívesen beszámolunk ezekről az alkalmakról is.

(a szerk.)

## „Jöjj, mondjunk hálaszót...”

*A Mezőcsáti Református Egyházközség 2007. szeptember 16-án a délutáni istentiszteleten adott hálát az utóbbi két évtizedben együtt megtett útért, Gazda István lelkipásztoruk szolgálatáért. Az esperes úrral készült beszélgetésben tudósítunk az eseményről.*

**H**ogyan készült a gyülekezet, a presbitérium erre a napra?

A gyülekezet közössége az elmúlt időben hála Istennek számos ünnepi alkalmat megélt. Megnyitotta templomát területi konferenciák, egyházmegyei közgyűlések, országos tanévnyitó istentisztelet alkalmából; rádiós istentiszteletek közvetítésekor. Több alkalommal megtisztelték templomunkat, iskolánkat miniszteri szintű vendégek,

firmáltam 498 diákot, megeskettem 257 ifjú párt és eltemettem 1223 testvérünket. Megszámoltam iskolánk apparitor léccén azt, hogy 8. évfolyamosként 161 diákot engedhettünk további tanulmányokra 2000 júniusától. De ahhoz már nem volt sem időm, sem türelmem, hogy tucatnyi videofilmet, CD-t, DVD-t, fényképalbumot átnézzek, felidézve az elmúlt időt.

Gondnokaim kérése volt, hogy az igehirdetés szolgálatát végezzem az ünnepen. Szerettem volna áthárítani másra,

jussunk az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.” (4,13)

Szent feszültséggel és izgalommal készültem, hiszen 5 éves esperesi szolgálatom alatt igazán sok szép szívet-lelket építő alkalommal szolgáltam, ünnepelteket köszönhettem, de most a fordított „szolgálati szereposztást” kellett elfogadnom, amit Alexa Gábor ifjú lelkipásztor testvérem és kollégám nagy szeretettel és odaadással helyenvaló módon be is töltött.

Az ünnep utáni órákban már a szeretetvendégségen is megfogalmazódott az ünnepi istentisztelet természetes családias, bensőséges nagyon emberközeli lelkülete. Jó volt ezt a megzavarodott életű közállapotok közepette megélni.

*A köszöntéseket, az áldáskívánásokat hogyan ballagta?*

Egy új palástot elfogadni nagy megtisztetés és felelősség. Szimbolizálódik benne az elmúlt idő, amit az 1990-ben a parókia felszentelése alkalmával ajándékozott palástban szolgáltam végig, azt megelőzően ’80-tól „Illés palástjaként” konfirmáló lelkipásztoromtól (néhai Bacsó Bertalan) Édesanyám ajándékként kapott palástban szolgáltam. Időközben a Millennium idején konfirmált diákjaim szülei szeretetük jeléül ajándékoztak meg egy palásttal. Most már csak a következő remélt évtizedekért, esztendőkért kell imádkozni.

Megtisztelő volt a köszöntések, az áldáskívánások sora. Annyi előzetes kérésem volt, hogy a hétköznapiok folytatása legyen és maradjanak a földön, még néhány centiméterrel se emelkedjenek feljebb.

Ami különösképpen meglepetés volt az „elsőszülött” 1992-ben indult 16 fős évfolyam hálás köszöntése, akik hazajöttek - mert 2/3-ad része egyetemeken tanul -, hogy köszöntsék nem az esperest, a nagytiszteletű urat, hanem Pista bácsit, aki iskolát alapított. Akik a velük történeteknek egyre jobban érzik a fontosságát. Ezek azok a ritka pillanatok, amelyekért – ahogy mondani szokták – érdemes élni és küzdeni.



most pedig arra készültünk, hogy „gondot viselve magunkról” – egy kis „szent önzőségnek” is nevezhetném – megálljunk a megtett úton, lélegzetvételnyi szünethez jussunk, számot vessünk, és magunkra, a gyülekezetre, az eklézsiára fordítsuk figyelmünket, a legfontosabb egyházat alkotó és építő alapsejtre. Hadd kapjon figyelmet a gyülekezet.

*Személy szerint hogyan készült erre a napra?*

Nem volt könnyű dolog, sőt nehéz volt. Le kellett vennem a gázpedálról a lábam, megálltam a parókia udvarán és csendben igyekeztem lenni legalább esténként az irodámban, műhelyemben. Először összeszámoltam, hogy 20 év alatt megkereszteltem 873 gyermeket, megkon-

de Poros József főgondnok úr – akivel valóban szolgálatom első napjaitól fogva együtt dolgozom – azt mondta, hogy az úgy lesz jó a gyülekezetnek, ha én végzem a szolgálatot. A fiatalabb gondnokok a „te lelken átszűrődve szeretnénk hallani az ünnepi Igét” gondolattal helyezték rám kérésük súlyát.

A textushoz vezető út volt a nehezebb, a hosszabb idő, de onnan már gondolatok sokaságából meríthettem, mint az Ige tiszta forrásából.

Pál az Efézusi levélben a gyülekezetért könyörög, és Istent magasztalja Krisztusért, a gyülekezet csodájáért. Meghajtja térdeit Isten előtt, látva a gyülekezet áldott életét és a jövőre tekintve mondja el elérendő célként is, hogy „mindnyájan el-

Az áldáskívánások megerősítően hatotak rám, még inkább felelőssé tettek a szolgálatban. Azt gondolom, az sem baj – ha még életében, és nem a temetéskor mondják el például ilyen ünnepi alkalmakkor az embernek, hogy mi az, amit jól tesz, mi az, amivel megáldotta az Isten, amit pedig nem jól teszünk, azt a hét-köznapokban szintén meghallhatjuk környezetünkben, ha jó kapcsolatban állunk munkatársainkkal, kollégáinkkal.

*A 20 esztendő történéseit a küzdelmes átélések történéseinek nevezte az ígéhirdetésében. Bibliai példákkal szemléltetve, Mózes és Józsué átéléseivel a tanítványok Genézáreti tavon való átéléseivel, ahol Isten segítsége és Jézus jelenléte nélkül nem jutottak volna át a túlsó partra. Az ünneplők a 20 évhez másik 20 évet kívántak, hogyan tekint előre, mit vár a jövőtől?*

A gyülekezetre nézve: 20 év alatt a gyülekezet kicserélődött. Ma is 1200 választó tagja van, mint 20 évvel ezelőtt, hála

legyen érte Istennek. Az iskola, az óvoda, az újonnan indult bölcsőde szülői közössége, a 249 általános iskolás az Intézményünk több mint 50 dolgozója is igen fontos része a gyülekezetnek, jó részben missziói terület.

Azt várom, hogy megérintődjenek minél többen az evangéliummal, életük részévé váljon. A gyülekezetépítésnek lehetőségünk szerint minden klasszikus és modern eszközt igyekszünk felhasználni, nem csupán vasárnapokon, hanem hétfőtől szombatig is. Ezért igyekszünk erősíteni pl. a lelkipásztori szolgálatot, a presbiterek, a lelkipásztori munkatársak képzését, az önkéntesek munkába állítását.

A város társadalmában való jelenlét fontos a számunkra. A 14 fős képviselő-testületből tízen vagyunk református, hitüket gyakorló egyháztagok, hatan pedig megválasztott presbiterek. Ezzel együtt kívánjuk felmutatni keresztyén gondolatunkat, cselekedeteinket, a város dolgai-

hoz, az egyes polgárokhoz való építő, segítő hozzáállást, a felelősségteljes vezetést és gazdálkodást, már amennyiben a mai állapotok erre lehetőséget adnak.

Családommal szeretnék elég időt tölteni. A gyülekezetnek látható, elérhető lelkipásztora maradni. Közegyházi szolgálatomat továbbra is ajándékként fogadva, törekedve jó vezetőként, idősebb testvérként, emberként megjelenni a másik mellett vagy mögött, segítve őt szolgálatában, mindennapi boldogulásában. Mindehhez Pál apostol gondolataihoz visszatérve Isten kegyelmét a hitben való növekedés kegyelmi ajándékát várom, hogy valóban el lehessen jutni az „érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére”.

*Köszönöm a beszélgetést.*

kaf

## Családi csütörtök Emődön

*„Elmúlt az aratás, véget ért a nyár...”  
(Jeremiás próféta könyve 8,20a)*

**V**eszélyes hely a templom, mert aki belép a kapuján, kénytelen megváltozni. Így kezdte ígéhirdetését néhány hónapja egy teológiai professzor az emődi szószéken. Veszélyes hely, és ez egykor alig több, mint száz esztendeje a szó eredeti értelmében is igaznak bizonyult. Pütkösdí legációba érkezett 1905-ben az Igriciből származó Gombos Pál harmadéves teológus. Az ünnepi istentisztelet közben hirtelen elsötétült az ég, nyugati irányból fekete felhők közeledtek. Hatalmas vihar támadt – az idősebbek emlékeznek szüleik elbeszélésére – , dörgött és villámlott. Majd az egyik villám becsapott a templom keleti ablakán, és elérte a szószéken szolgáló lelkészjelöltet. Már nem lehetett rajta segíteni. Tragédia történt.

Ez az elgondolkodtató egyháztörténeti adalék és az utókor felelős emlékezése indított bennünket Igricibe, hogy megkoszorúzzuk a tiszteletes teológus sírját. Hittanos gyermekekkel indultunk biciklivel. Az alig egyórás út tovább tartott, hiszen többször is megálltunk a tájban gyönyörködni, és a kisebbek kedvéért megpihenni.

Igriciben megtekintettük a felújított templomot, és őszinte érdeklődéssel hallgattuk nagytiszteletű Pethő Dénes lelkipásztor település- és gyülekezettörténeti tájékoztatását. Uzsonnázás közben a gyü-

lekezeti teremben megtekinthettük a kleonódiumok legrégebbi darabjait. Lassan elindultunk a temetőbe, ahol rendezett, tiszta környezet fogadott. Könnyen megtaláltuk, amit kerestünk. A döbbenetes történet elnémított mindenkit, csendesen elhelyeztük a koszorút egy teológus sírján, aki csupán 23 évet élt. Emléke legyen áldott.

A délután már valóban a családok közös alkalmá volt. Az emődi parókia udvara gyermekszivajtól hangos, az üstben főtt az estebéd, a gyermekek és ifjak nemzedéke együtt búcsúztatta a nyarat a szülőkkel. Minden játék, tréfa, ének, imádság, de még

a terített asztal is kedvesebb, ha közösségben van az ember. Túl gyorsan szállt le az este, de a fellobbanó táborűz még egy ideig együtt tartotta gyülekezetünk múltba néző, de jövőt is remélő nemzedékeit.

Kósa Enikő  
lelkipásztor



# Ü

nnepi alkalomra hívogatót a geleji templom három harangja 2007. június 24-én. Ennek a maroknyi gyülekezetnek ezen a napon kettős ünnepe volt, hiszen sikerült helyreállítani a korábban csúnyán megsérült templomtornyunkat, és beiktathattuk gyülekezetünkbe Kopcsikné Gecse Mariann lelképásztort.

Örömben, hála az Istennek sokan kívántak osztozni, s az ezer férőhelyes templom teljesen megtelt. A szószéki szolgálatot Csomós József, a Tiszánineni Református Egyházkerület püspöke végezte. Gyülekezetünk vezérigéje, a Sámuel 1. könyve 7:12 alapján – „Sámuel pedig vett egy követ, felállította Míspa és Sén között, és Ében-Háézernek nevezte el, mert ezt mondta: Mindaddig megsegített minket az Úr!” - arról beszélt, hogy a bennünket ért próbák hátterében nem Isten pusztító szándéka van, hanem a megjobbítás lehetősége. A soha nem látott ítéletidő – mondta – mindannyiunkat

megítélt és elgondolkodtatott, de a megújulásának a lehetőségét hordozza magában. Isten látott egy népet, és ledöntötte a tornyát, hogy az ítélet alatt megvizsgálja a szívét, és eldöntse, ki az ő Istene. Hogyha majd ránéz ez a nép az új toronyra, eszébe jusson, Isten tanösvényeit jártuk végig, s az új élet útján segített előre minket az Úr. Ahogy az őszövétségi emlékoszlop Isten hűségét hirdette az akkori népnek, úgy ez a torony is Isten nemzedékről nemzedékre megmaradó hűségéről tanúskodik.

Gazda István, Borsod-Gömöri esperes több helyről olvasta Istennek Igéjét: „A bölcs asszony építi a maga házat...” (Példabeszédek 14:1) „Erős torony az Úr neve, ahhoz folyamodik az igaz, és bátorságos lesz.” (Példabeszédek 18:10) „És

megépítik fiaid a régi romokat, és az emberöltők alapzatait felrakod, és nevezetsz romlás építőjének, ösvények megújítójának, hogy ott lakhassanak. Ha megtartoztatod szombaton lábadat, és nem üzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenteled azt, dolgaiddat nem téve, foglalkozást nem találva, hamis beszédet nem szólva: akkor gyönyörűség lesz az Úrban; és én hordozlak a föld magaslatain...” (Ézsaiás 58:12-14) Emlékeztetett minket, milyen utat kellett megjárunk, hogy eljussunk a mai napig. Hogyan született meg a pásztor nélkül való gyülekezetben a gon-



*Gazda István esperes beiktatja Kopcsikné Gecse Mariann lelképásztort*

dolat: saját lelkészt szeretnénk. Nem volt nehézségek nélküli időszak, amelyet meg kellett tapasztalunk, hogy ma kettős ünnepünk lehessen. Gelejen utoljára 1937-ben, hetven évvel ezelőtt volt lelkészbeiktatás. Az akkor szolgálatba álló Nagy Sándor nagytiszteletű úr távozása után nem volt itt helyben lakó lelkész. A parókia üresen maradt egészen 2004 augusztusáig, amikor megérkezett a jelenleg közöttünk szolgáló lelkész úr férjével, és akkor még egy, azóta két kisfiával. Mindannyiunk számára nagy jelentéssel bírtak hát a felolvasott igeversék: „És megépítik fiaid a régi romokat, és az emberöltők alapzatait felrakod.” Hálával beszélt arról esperes úr, hogy Kopcsikné Gecse Mariann valóban bölcs asszonyként építette ezt a házat.

A templomkulcs és a pecsét átadása után gyülekezetünk gondnokának, Bársony Lajosnak a köszöntése következett: „Te pedig, Isten embere, kerüld ezeket. Ellenben törekedj igazságra, kegyességre, hitre, szeretetre, állhatatosságra, szelídlélkülségre. Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívtattál, amelyről vallást tettél szép hitvallással sok tanú előtt.” (1Timóteus 6:11-12) Köszöntő szavainak elmondása után a gondnok úr meghatódva adta át gyülekezetünk ajándékát, egy új palástot.

Kopcsikné Gecse Mariann a „Szere-tethimnusz” első verseit olvasta fel: „Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengőcimbalom. És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.” (1Korinthus 13: 1-2) Prédikációjában életének meghatározó dolgaira emlékezett. A szülőfalura, a ma már távoli otthon-

ra, a hívő szülők áldozatkészségére, a példaként előtte álló idő lelképásztorra. Hálát adott Istennek gondviselő szeretetéért, amellyel társat adott mellé; a gyermekeiért, akiknek továbbadhatja őseinek hitét; az őt befogadó gyülekezetért, ahol feladatai várják.

Az ünnepi alkalom utolsó részében megszólalt a szülőfalu polgármestere, és szeretettel köszöntötte a lelkésznőt az új otthon polgármester asszonya is. Bársony Lajosné szívhez szóló imádsága után a jelenlévő lelképásztorok egy-egy igével kívántak áldást. Az istentiszteletet követően szeretetvendégséggel zárult ez a számunkra nagyon fontos nap.

Vályi Nagy Lajos presbiter és családja



## Nemzetiszín gondolatok egy gyülekezetről egy trianoni megemlékezés kapcsán

**I**llik-e, kell-e ma, a hétköznapi megéltetés egyre súlyosbodó problémáival terhelt időnkben a múltra emlékezni? Kell-e olyan történelmi eseményeket emlékeztetünkbe idézni, amelyek csak fájni tudnak, és azt erősítik bennünk, hogy kicsik és vesztesek vagyunk? Vagy akár a szívet emelő nemzeti ünnepeinknek kell-e helyet adnunk templomainkban? Nem politizálás-e ez?

Ilyen kérdések fogalmazódtak meg bennem, mikor Kazincbarcika-Felső felé tartottam júniusban, egy hétfői emlékező istentiszteletre. Az istentisztelet után az is eszembe jutott, hogy pünkösd számunk már megjelent, legközelebb pedig csak októberben veheti kezébe a következő számot az Olvasó. Hogyan is lesz aktuális ez az írás akkor? Októberben hogyan lehet „friss hírként” olvasni, hogy június elején annyian gyűltek össze Trianonra emlékezni, és az emlékezésben Isten Igéjét, szavát keresni, hogy alig-alig fértek el a templomban?

Hogyan lehet aktuálissá tenni azt, ami egyébként felemelő, megerősítő élmény volt...? Úgy, hogy ez az ünnepség része a gyülekezet életének, előtte is, azóta is összegyűlnek minden nemzeti ünnepen, legyen az március 15. vagy október 6. Úgy, hogy határon túlivá tett gyülekezetek képviselőivel nem ezen az egy alkalmon találkoztak csupán, de a testvérgyülekezeti kapcsolatokat folyamatosan ápolják.

A Trianoni megemlékezésen Kazincbarcika-Felső gyülekezetében néhány

órára nagynak éreztem magam. Nagynak és erősnek magyarként, reformátusként, a hitvalló 90. zsoltárt énekelve magyarországi és határon túlra kényszerült keresztyének közösségében. Nagynak és erősnek, mert ahogyan Kolumbán Gábor lelkipásztor fogalmazott, nem sikerült teljesen a trianoni elképzelés: nem töröltünk ki a történelem lapjairól, nem szűntek meg közösségeink, a testvérgyülekezetek tagjaival kibővült emlékező gyülekezet pedig önmagában is bizonyítja, hogy létezőnk és összetartozunk. Az

lesz lehetőségünk ezt az egységet ünnepelni, elindulni a gyógyulás útján. Gazda István esperes arra hívta fel a figyelmet, hogy bár vasárnaponként bizonyára sok helyen megemlékeztek Trianonról, a Kazincbarcika-Felsői Gyülekezet az, amely külön alkalmat szentelt ennek. Felemelő volt a határon túli közösségek nevében megszólaló lelkipásztorok szavait hallgatni: létezőnk, mindennek ellenére élünk, és nem adjuk fel soha. A nagy tömeg és meleg ellenére – hely már a karzaton sem volt – a gyülekezet figyelmesen hallgatta

a szívhez szóló énekeket, a zenét, mely nem csak az értelmet képes megragadni, hanem valami sokkal többet közöl a lélek, az érzések számára is. A templomi alkalom után közös koszorúzás következett annál a kopjafánál, melyen egy egyszerű felirat áll: „minden magyarkért”...

Ezt a kopjafát tíz évvel ezelőtt állították azok kezdeményezésére, akik a kilencvenes évek elején települtek át Erdélyből Kazincbarcikára, munkát, lakóhelyet (talán otthont) találva. Ők azóta is tudnak egymásról, segítik

egymást. A gyülekezeti tagok számára tehát természetes, hogy közösségben érzik magukat más vidékekről származó reformátusokkal.

A testvérgyülekezeti kapcsolatok is természetes módon alakultak ki a határon túli gyülekezetekkel. Az első ilyen kapcsolat a felvidéki Hanvával jött létre, akinek lelkipásztorával Kolumbán Gábor sárospataki diákként ismerkedett meg. Ugyanilyen személyes ismeretség volt elindítója a szlavóniai Harasztival való kapcsolatnak. A Szatmárnémetitől 25 kilométerre levő



igehirdetésben Erdélyi Géza, a felvidéki reformátusok püspöke is arra figyelmeztetett: a pusztá kesergés, emlékezés nem jelent kiutat. A Lélek vezetésével az Ige által találunk csak gyógyulást, ez pedig cselekvésre sarkall. Nem a politikusoktól kell várni a megoldást, hanem kinek-kinek a maga helyén kell megtennie, ami rá bízott. A takargatás, felejtés vagy síró emlékezés nem teremt igazságot, békesség pedig igazság nélkül nincsen. Az igazság alapján, az igazság nevében kell cselekednünk az egységért, és így



Dobráról pedig egy presbiter települt át Kazincbarcikára, általuk alakult ki a gyülekezeti kötődés. Ezekkel a lelkipásztorokkal, közösségekkel nem a közös kesergés köti össze a gyülekezetet. Nem sírnak december 5. fölött, hanem megpróbálnak együtt úgy tenni, mintha nem történt volna meg: egymást számon tartani, egymást támogatni. Megjelennek egymás templomaiban ünnepek alkalmával. Ez persze nem jelenti azt, hogy az istentisztelet elveszítené lényegét.

Középpontjában nem a nemzeti kérdések állnak, nem a politika, a prédikáció ugyanis nem lehet más, mint Isten Igéjének hirdetése. Az más kérdés, hogy megemlékezések, kulturális műsorok helyet kapnak ezeken az alkalmakon. Ebben nagy segítség, hogy Kazincbarcikán van egy versmondó kör, amelynek tagjai szívesen segítenek. Ezekre a közös ünnepi alkalmakra nem csupán a vasárnapi gyülekezet tagjai járnak szeretettel, de a polgári érzelmű emberek

is általában eljönnek a városból. A gyöke-  
rek keresése ugyanis összekapcsol, hiszen  
gyökereinkben benne van a keresztyénség,  
és a haza- és nemzetszeretet. Ezen felül  
pedig nagyon fontos, hogy együtt legyünk,  
amikor örömünk van, és akkor is, amikor  
emlékezünk.

Természetesen nem „csak” a nemzeti  
ünnepek adnak alkalmat az aktív gyüle-  
kezeti életre. November 17-én és 18-án  
Csiha Kálmán püspök úr tart evangeli-  
zációs alkalmakat, amikorra reménység  
szerint befejeződnek a templom felújítá-  
sának munkálatai. A falak ugyanis salétro-  
mosak, és belső festésre is nagy szükség  
van. A gyülekezeti tagok aktívak, lelkesen  
adakoznak a közös célok megvalósítása  
érdekében. Egyébként is sokat vállalnak:  
mindenki a maga „civil” életében keresi,  
hogy hol, mit, miben tud segíteni.

November 10-én jótékonyági bált is  
rendeznek, melynek bevétele szintén a  
templomfelújítást támogatja. Ennek az  
eseménynek több haszna is lehet. Van-  
nak persze, akik azért jönnek, mert jó a  
zenekar, de olyanok is, akik így kerültek  
közelebbi kapcsolatba a gyülekezettel. A  
lelkipásztor azonban hangsúlyossá teszi:  
fontos megtalálni a helyes arányokat a hit-  
életi és kulturális események közt, melyek  
közül mindig az első a legfontosabb.

Barnóczki Anita

## Szentlélekkel – Szentléleken

„**A**hol ketten vagy  
hárman egybe-  
gyűlnek az én ne-  
vemben, ott va-  
gyok közöttük.”  
– így ígérte Jézus

Krisztus, és ezt tapasztalhattuk meg –  
ki tudja, hányadszor már – az ózdi gyü-  
lekezet idei nyári ifjúsági táborában is.

Bakancsos turistaként a bükki Szent-  
lélek mindig kedves úti célom volt.  
Régóta motoszkált bennem a gondo-  
lat: Milyen jó lenne egyszer fiatalok-  
kal feljönni ide egy hétre, kiszabadulni  
a világ zajából, és szemlélni a táj szép-  
ségét, találkozni Istennel, beszélgetni a  
világról! Idén nyáron Isten kegyelmé-  
ből ez megvalósult.



Nyári táboraink a keresztyén szellemiségű üdülés alkalmi egyrészt bibliai programmal, másrészt a környék természeti-kulturális értékeinek bemutatásával. A hat nap során bejártuk az ún. Kis-fennsík legszebb helyeit: Csondró-völgy, Örvény-kő, Magos-kő, Szeleta-tető, Molnár-szikla, Lillafüred, Ómassa, Bánkút, Csipkésút, Jávorkút, Nyír-kő, Kisvár, Dédesvár.

A bibliai programban azzal foglalkoztunk, hogy mi a baj ezzel a világgal. Beszélgettünk a globalizációról, melynek egyik célja és eredménye a gondolkodásra képtelen szürke embertömeg kinevelése, akiket szabadon irányíthatnak: ne gondolkozz, csak vásárolj, figyeld a sztárok életét és légy olyan, mint ők, akkor leszel boldog. Beszélgettünk az önzésről, amely ma szinte az egész világot mozgatja. Minden érdekből van, minden érted van, te vagy a legjobb, megérdemled, jogod van hozzá, igazad van... - ezek az elvek teszik tönkre az emberek közti kapcsolatokat. Szó volt a liberalizmusról, amelynek célja, hogy leromboljon minden gátat, korlátot, mert szerinte csak így lehet boldog az ember. Kiderült, hogy az ilyen ember nem boldog lesz, hanem idióta.

*Az ember úgy van megteremtve, hogy szüksége van korlátokra ahhoz, hogy rend legyen az életében. A boldogságot a korlátok között kell megtalálni. Ha a korlátokat leromboljuk, megszűnik a rend.*

Ha szétverjük a gátakat, a folyó kényekedve szerint fog folyni, elárasztva a lakott és megművelt területeket. Ha elfogadjuk az Istentől kapott korlátokat, az nekünk lesz jó elsősorban, mert szeretetből lettek körénk rakva, hogy megóvjanak.

Nem könnyű a mai kamaszok számára érthetővé tenni ezeket a dolgokat. De legalább meg kell említeni előttük, hogy létezik másik út, egy keskeny út, amelyen nem járnak tömegek, de az életre visz. Naponta imádkoztunk a Szentlélek áldásáért, és bizony szükség is volt rá, mert láthattuk, hogy mennyire szennyezett már a fiatalok lelke a világi áramlatokkal, főleg a közömbösséggel. Kirándulásokon szólni kellett nekik, hogy nem a táv végigrohanása a lényeg, hanem a szép dolgok keresé-



se, megállás egy évszázados fa előtt, vagy egy sziklás kilátóponton, és gyönyörködni a természetben. Ettől lesz élmény a túrázás, egyébként csak fárasztó kutyagolás.

A szállásunk gyönyörű helyen volt, a szentléleki Turistaparkban, melyet mindenkinek nagy szeretettel ajánlunk. ([www.turistapark.hu](http://www.turistapark.hu)) Ez a táborozóhely régebben egy katonai objektum volt. Amikor a Turistapark tulajdonosa először járt itt, derékig érő gaz, olajoshordók tömege, szétszórt, rozsdásodó gránátok, leírhatatlan elhanyagoltság fogadta. De már a fantáziájában látta, hogy milyen lesz majd egykoron. És hozzálátott. És öt év alatt felépítette azt, ami most látható. Óriási munka volt. Biztosan nem ment simán. De hittel, szorgalommal, kitartással, jóakarattal, kétkezi és egyéb munkával, a világ egy kis szeletének megjobbítási vágyával (mennyire hiányzik mindez a mai világból!) létrejött a Turistapark. Örültünk, hogy példaként hozhattuk fel a tulajdonos munkáját a fiatalok előtt, akik megilletődve hallgattak. A jóra nem elég vágyani, azt akarni kell, és akarni sem elég, hanem tenni kell érte. Sokat és sokáig.

Fiatalok! A ti lelketek is olyan, mint ez a telep volt a katonai megszállás idején. Romok és pusztulás, szétszórt veszélyes fegyverek és gaz. A legszebb fiatalok lelke is csatatér. De él a Szentlélek, Isten Lelke, Aki úgy áll meg romos lelketek mellett, hogy már látja, mit lehet kihozni ebből.

Már terve van veletek, nem akarja, hogy romként éljétek le az életeteket. A Szentlélek által meg lehet újulni, meg lehet széppülni, értelmes, izgalmas, boldog életet lehet élni.

A hét legmegdöbbentőbb lelki áldását lelkésznőnk élte át, aki a főzésben segédkező asszonyokkal elsétált az egykori pálos kolostor romjaihoz. Miközben nyakukat tekergetve csodálták a daru nélkül felépült 7-800 éves falakat, gótikus íveket, faragott oszlopfejeket, szívükből kicsordult egy ének, amit végigénekeltek a falak tövében. Legnagyobb ámulatukra, mikor befejezték, a romok közül válaszének hallatszott. Aztán kilépett a falak közül egy katolikus házaspár és kérték a lelkésznőt, énekeljék el még egyszer az éneket. A több száz éves romnál ökumenikus áhítatot tartott az a néhány boldog ember. (Mennyire hiányzik ez ma a világból!) Együtt énekeltek:

*Jövel Szentlélek Úristen,  
töltsd bé szívünket épen.  
Mennyei szent ajándékkal,  
szívbeli szent buzgósággal.  
Melynek szentséges ereje  
nyelveket egyező hitre  
Egybegyűjtte sok népeket,  
kik mondván így énekeljenek:  
Alleluja, alleluja!*

Csikai Sándor

## Hálaadó istentisztelet Borsodgeszten

**S**zeptember 2-án kis falunk és gyülekezetünk életében nagy esemény zajlott. A nagy vendégsereg azért jött össze távolról s közelről, hogy együtt adjunk hálát a templomunk fennállásának 100. évfordulója alkalmából.

Az egybegyűlteket Vályi Gábor gondnok úr és a helyi gyülekezet énekkara köszöntötte, majd az Egervölgyi egyházmegye esperese, dr. Kádár Zsolt hirdette az ígét a 89. zsoltár alapján. Az ígéhirdetés után palástos lelkészek köszöntötték egy-egy igével a gyülekezetet. Ezt követően a Partiumból érkezett tasnádszarvadi testvérgyülekezet énekkara szolgált néhány énekkel, illetve Cseh Károly helyi születésű költő elszavalt két borsodgeszteni ihletésű verset.

A gyülekezetéről és az elmúlt száz évről a gyülekezet lelkipásztora számolt be:

„Falunk régi településhely volt s a honfoglaláskor a honfoglaló törzsek szállásbirtoka, majd az Örösúr nemzetség Geszti ágának lett birtoka, nevét 1292-ben említik először. A 17. századig meg is maradt a település a Geszti család kezében.

A korán reformátussá lett egyház népe birtokába vette és használta a középkori, Szent Mihályról nevezett templomot. 1634-ben már lelkésze is volt, de a török pusztítások miatt 1688-ban teljesen lakatlanná lett a falu. A település reformátusokkal települt újra, és ők újjáépítet-

ték a középkori templomot, melynek szentélye akkor még megvolt. 1746-ban 280 református és 3 katolikus személy lakott a településen. A templomon többször kellett javítási munkálatokat végezni, 1807-ben meghosszabbították, 1896-ban ismét a helyreállításán dolgoztak.

A templom további javításokat régisége és kicsinysége miatt nem érdemelt, ezért 1907-ben lebontották. De a régi toronynak a felét meghagyták, és ahhoz építették hozzá a Bogdán Illés által tervezett új templomot. A torony meghagyott falaira még négy méter magas falat raktak, így lett mára a torony 34 méter magas. Ezzel a magasságával és 500 ülőhelyes hajójával, amelyet boltozatos vakolt mennyezet zár le, kiemelkedik a falu látképéből.

Nevezetesebb események a 100 év alatt: A II. világháború alatt a román katonák sok sípot tönkretettek az orgonában. 1964-ben egy nyári éjszakán a vihar belecsapott a csillagba, és az lezuhant a földre. Néhány évvel később a torony tetején lévő gömb is annyira tönkrement, hogy varjak költöztek belé. Nagyobb renoválások 1965-ben és 1992-ben történtek.

1907-ben keresztlő: 24, esküvő: 6, temetés: 20. 2007-ben keresztlő: 0, esküvő: 0, temetés: 5.

Templomunk szószékét még 1897-ben készítették, és a régi templomból hozták át az újba. Orgonáját Angster József építette 1912-ben. Három harang lakik a toronyban. Említésre

EGERVÖLGYI  
EGYHÁZMEGYE



méltó a szépen faragott márvány úrasztala, amit egy özvegyasszony négy ökör árért készíttetett a gyülekezet számára 1908-ban. Meg kell említeni a faragott padvegeket és a bejárati ajtók melletti szőlőfűrtökkel ékesített oszlopdíszeket, amelyek a falu szőlőművességére utalnak.

Templomunk igényes belső és külső kialakításával az elődök őszinte és szívbeli ragaszkodását hirdeti egyházukhoz. A jelent és a jövőt elszakíthatatlan szál fűzi

a múlthoz, erről tesz bizonyosságot ez a templom, amely a gyülekezet hitéből áll, és tartatott meg az elmúlt 100 év során.”

A beszámoló után hittanos gyerekek mondtak verset, amelyet harsányi énekkar énekei követtek.

Az áldás és a Himnusz elhangzása után szeretetvendégséggel folytatódott a délután a templomudvaron, hogy lelki feltöltődés után testileg is megtöltődjünk. Hálas szívvel köszönjük azoknak a testvére-

inknek, akik e testi táplálék elkészítésében (vacsora és sütemény) segítségünkre voltak, és azoknak is, akik abban segítettek, hogy minden ékesen és szépen menjen végbe.

De legfőképpen dicsőség a Szentháromság egy örök Istennek, aki megáldotta, széppé és emlékezetessé tette ünnepeinket.

Prókai Árpád lelkipásztor

## 9. Református Angoltábor (9<sup>th</sup> Reformed English Camp)

**I**mmár kilencedik alkalommal került megrendezésre a református angoltábor. Eleinte helyben, Nagyvisnyón voltak a nyári angol hetek, aztán később a tábor szervezői, Victor János tiszteletes és felesége, Momo néni már bentlakásosra alakították át ezeket a táborokat. Így aztán voltunk már Hejcéen, Abádszalókon, s az idén, 2007-ben újra Hejcéen, egy csendes kis faluban, közel a szlovák határhoz.

Július 16-án reggel kisebb csoportokban érkezünk meg a táborhelyre. Ebédre mindenki megjött, így a tiszteletes megnyitotta a tábort. Elindult az ismerkedés, elfoglaltuk a szobákat, és persze ami az egyik legfontosabb, megismerkedtünk a kanadai, amerikai fiatalokkal. Az idén négyen érkeztek, két fiú, Jordan és Matt, valamint két lány, Charlene és Karlynn. Mindannyian nagyon közvetlenek voltak, hamar összebarátkoztak a kisebb-nagyobb táborozókkal. Még aznap megkezdődtek az órák, csoportokba osztottak bennünket, hogy mindenki a tudásának megfelelő csapatban dolgozhasson. Az órák során az angol anyanyelvű fiatalok könnyed és szórakoztató módon beszélgettek velünk a Bibliáról, történetekről és azoknak tanulságairól. Az utolsó napon a csoportok elő is adtak egy-egy általuk választott rövid bibliai jelenetet. Gyakorlás közben egyre közelebből ismertük meg egymást. Az összetartást erősítette a sok közös éneklés, az áhítatok és persze a különböző szabadidős programokon való részvétel is (újászkodás, karkötőkészítés,



társasozás...stb.) . Ellátogattunk a sárospataki strandra, illetve a várba. Rengeteget túráztunk, egy délután felkapaszkodtunk egy közeli magaslatra, ahonnan szép panoráma nyílt a környező településekre. Az egyik este egy egészen különleges túrára indultunk, ellátogattunk a Borsó hegyre, ahol a 2006-os repülőgép-szerencsétlenség következtében szlovák katonatisztek vesztették életüket. Sokaknak közülünk ez volt az első éjszakai túrája, így egy különleges élménnyel lettünk gazdagabbak. A nagy kánikulára való tekintettel a tábor udvarán kétszer is rendeztünk vízi csatát, hamarosan mindenki csuromvizes lett. Az utolsó este a tábortűz köré gyűl-

tünk. Az utóbbi években kialakult az a hagyomány, hogy aki akarja, beszámolhat az érzéseiről, Istenhez fűződő kapcsolatáról és persze arról, hogy mit változtatott ezen a tábor.

21-én mindenki fájó szívvel búcsúzkodott, az „amerikaiak” meghagyták az elérhetőségeiket, így aki akarja, tudja velük tartani a kapcsolatot. Sok szép élménnyel lettünk gazdagabbak. Reméljük, jövőre is megrendezésre kerül a tábor és találkozhatunk, hiszen ez fantasztikus lehetőség arra, hogy közelebb kerüljünk Istenhez, hogy új embereket ismerjünk meg és persze, hogy angolul beszéljünk.

Simon Szabina, „visszajáró táborkelő”

## Tovább az úton örömmel

### Beszámoló a mádi gyülekezet lelkészbeiktatási ünnepségéről

**Ú**ton járók vagyunk. Egyenként is, együtt is. A gyülekezetek is. Nem a magunk útját járjuk. Van őrizőnk, pásztorunk, aki hol kies helyen, gyönyörű szép mezőn, hol sötét völgyeken át vezet bennünket. Olykor aztán, az általa rendelt időben megengedi, hogy megálljunk, számba vegyük a mögöttünk hagyott utat, s reménységgel tekintsünk az előttünk álló, számunkra kiméretett rövidebb-hosszabb szakaszra. Így álltunk meg mi, a mádi gyülekezet augusztus 12-én Tar László Péter, volt sárospataki beosztott lelkész, 2006 őszétől megválasztott mádi lelképásztor beiktatásának ünnepségén.

A meghívott vendégeket s az erre a jeles alkalomra egybegyűlteket a gyülekezet gondnoka, Hubay Árpád köszöntötte a 100. zsoltár ötödik versével:

tárgyai, és a lelkek, a láthatatlanok, s a legnagyobb kincs az Ige, az egyetlen, amelyre mindenkinek egyformán szüksége van. Igaz, most nem azt a világot éljük, amelyben e felé a kincs felé fordulnának a vágyakozók. Lehet, hogy minden más értéket elébe helyeznek. De egyszer majd ki-ki ráébred arra, egyedül ez fontos az életünkben. Az új mádi lelkésznek az a legnagyobb feladata – mert arra kapott megbízást –, hogy ennek a kincsnek a megőrzője, hirdetője, továbbadója legyen.

A fogadalomtétel, az egyházközség jelképeinek átvétele után, a palástos lelkészek, mintegy harmincan, egy-egy igével köszöntötték az immár beiktatott lelképásztort, majd az ő igehirdetése következett.

„Szolgáljatok az Úrnak örvendéssel” – hangzott az intés, a biztatás, a 100. zsoltár első verse. Hallhattuk, hogy ez az igevers mit jelentett Tar



*Tar László beiktatott lelképásztor a palástos lelkészek köszöntését fogadja*

„Mert jó az Úr, örökkévaló az ő kegyelme és nemzedékről nemzedékre való az ő hűsége!”

A zsúfolásig megtelt templomban felhangzó zsoltárt követően a községi énekkar három kórusműve vezette be az ünnepi istentiszteletet. Dr. Börzsönyi József, a Zempléni Református Egyházmegye esperes a 2Tim 1, 14 alapján szólt arról, hogy a szolgálatot most átvevő lelkész Urunktól gazdag örökséget, drága kincset kap, amelynek megőrzése és továbbadása a legnagyobb feladata. Kincs a gyülekezet, annak látható

Lászlónak 17 éves kora óta, hogyan vált az eltelt évek során útjelzőjévé, hogyan ragyogott fel különféle helyzetekben számára útmutatóvá, biztatássá, megerősítővé. Mint legutóbb is, amikor elfoglalta új szolgálati helyét, és ott körülnézett, mint fénylett felé egy bársony terítőről szépen hímzett arany betűkkel: „szolgáljatok az Úrnak örvendéssel”. Beszélt a szolgálat és a szeretet összekapcsolódásáról, hiszen szolgálni az Urat hitelesen és igazán úgy lehet, ha nyitott a szívem a segítségre szoruló ember felé, afele, aki

rám van bízva. Isten és a felebarát szolgálata elválaszthatatlan egymástól. Ezzel a lélekkel készül a mádi gyülekezetben való szolgálatra, ehhez kapta most is az indítást és ehhez kéri az erőt.

Az igehirdetés után az elbocsátó sárospataki gyülekezet kórusának éneklése vezette be a nyilvános presbiteri gyűlést.

A Tiszáninneni Református Egyházkerület nevében és megbízásából Csomós József püspök és Ábrám Tibor főgondnok kért áldást a gyülekezetre, lelkipásztorára és annak családjára.

A Zempléni Egyházmegye köszöntését dr. Erdei Pál gondnok adta át megerősítőül és biztatásul. Majd az előd, Csomós János lelkipásztor szólt a tőle a fáklyát átvevő ifjú lelkészhez. A Mádról elszármazott lelkipásztorok nevében dr. Horváth Barna nyugalmazott esperes mondott köszöntést. A sárospataki gyülekezet lelkipásztora és felesége nemcsak szavakkal, énekszóval is biznyságot tett szeretetéről.

A római katolikus egyházközség képviselőjében Darvas László kanonok beszélt meleg szavakkal arról, hogy az ökumenizmus nemcsak az év egy hetére szól, hanem minden alkalomra, amikor az Isten az együttműködésre lehetőséget ad. Galambosi Imre polgármester is az együvé tartozás fontosságára irányította figyel-



münket. A gyülekezet részéről Melczer Istvánné mondta el szívből jövő szavakkal a lelkipásztornak és családjának a közösség jókívánságait. A fiatalok csoportja gondolatait és biztatását Nagy Tímea tolmácsolta egy szép Csiha Kálmán vers elszavalásával.

Megtörtént az ajándékok átadása, s a beiktatott lelkipásztor a köszönetmondás szavai után szeretetvendégségre hívta a gyülekezetet és a vendégeket.

Igy álltunk meg ezen a vasárnapon Isten előtt hálát adni a tőle kapott jókért, s kér-

ni a továbbiakra az Ő biztos vezetését.

Megengedte nekünk, hogy ünnepeljünk, hogy túlnézhessünk kicsinyes emberi számításainkon, gondjainkon. Tudva azt, hogy nem a mi elképzeléseink a fontosak.

*Egyetlen dolog tartozik ránk; figyelni a gyülekezetünket évszázadokon át megtartó Urunk szavára, útmutatását követni, s menni tovább az úton örömmel.*

Sz. K. Á.

## Lelkészeiktatás Karcsán

**J**úlius elseje kiemelkedő nap volt a karcsai Református Egyházközség életében. E nap délutánján, 15 órától került sor a fiatal lelkészre, Szabó Ágnes beiktatására. A meghívott vendégek és az érdeklődők teljesen megtöltötték az Árpád-kori műemlék templom padsorait, még a pótszékek – melyeket a bélelt kapus főbejárat körül helyeztek el a szervezők – is hamar gazdára leltek. Református istentisztelethez hűen gyülekező énekel kezdődött az istentisztelet, majd Börzsönyi József, a Zempléni Református Egyházmegye esperese köszöntötte az egybegyűlteket, jelezve egyben, hogy milyen alkalomból is vagyunk itt. Az események innen már a hivatalos program szerint zajlottak. Az esperes úr egy rövid fohász után köszöntötte a fiatal lelkész-



*Börzsönyi József esperes beiktatja Szabó Ágnes lelkipásztort*

nőt, majd felelevenítette Karcsára kerülésének és megválasztásának történéseit. Egy pár szóval méltatta eddigi előmene-

telét, és elismerően szólt arról, hogy a lelkészről szinte pillanatok alatt fogadta be az egyházközség. Ezzel elérkeztünk a dél-

utáni program hivatalos részéhez, miután Börzsönyi József átadta a templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét, hivatalosan a karcsai gyülekezet lelkipásztora lett Szabó Ágnes.

Ezt követően a palástos lelkészek ígével kértek áldást a beiktatott lelkészre, majd énekkel folytatódott a rendhagyó istentisztelet. Szabó Ágnes a karcsai gyülekezet beiktatott lelkészeként először állhatott fel a szószékre. Előbb egy rövid főhászt mondott: „Akik az Úrban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, mely meg nem inog, hanem örökre megáll. Jeruzsálemet hegyek fogják körül, népét pedig az Úr karolja át, most és mindörökké.” Prédikációjában megköszönte mindazt a szeretetet, melyben része volt családjában, rokonságában, iskoláiban, a második otthonává vált szerencsi és az új otthonná lett karcsai gyülekezetben. Mindannyiuknak megköszönte, hogy segítettek eddigi útján és Isten áldását kérte az életükre. A mérhetetlen szeretet mögött, melyet kap és melyet ő maga is adhat, egy sokkal nagyobb szeretet munkálkodik, mégpedig Isten. „Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszerűen fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk ő általa.” Maradjunk meg ebben a szeretetben, mert aki szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.

A záró imádság a „Mi Atyánk...” és egy ének után a küldöttek köszöntötték a lelkésznőt. Először dr. Erdei Pál, az egyházmegye gondnoka mondott néhány biztató szót, kedves gondolatot. A görög katolikus egyház részéről Szemerszki Mihály parókus köszöntötte a fiatal lel-



késznőt Pál Timótheushoz írt első levélből ekképpen: „Ezekről gondoskodjál, ezeken légy, hogy előhaladásod nyilvánvaló legyen mindenek előtt. Gondot viselj magadról és a tudományról, maradj meg azokban, mert ezt cselekedvén, mind magadat megtartod, mind hallgatóidat.” Ezt követően községünk polgármestere, Dakos János fejezte ki abbéli reményét, hogy az ifjú lelkésznő otthonra talált a karcsai gyülekezetben, s mint mondotta, mikor felkérték helyettesíteni, először még azt hitte, hogy ez a falu a világ végén van, majd idővel már a világ közepe lett számára. Tóth József gondnok az egyházközség részéről köszöntötte Szabó Ágneset és hosszú szolgálatot kívánt számára a gyülekezetben. A gyermekek néhány kedves verssel ajándékozták meg „tanítónőjüket” és további jó szolgálatot kívántak. A lelkésznő megköszönte a kedves szavakat, gondolatokat, majd egy kis

szeretetvendégségre invitálta a megjelenteket, a nemrég felújított Művelődési Otthonba. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével és áldással zárult.

Akik ott voltak azon a délutánon, nem csak egy vasárnap délutáni istentiszteletet láthattak, hanem megtapasztalhatták azt a mérhetetlen szeretetet, mely övezi a gyülekezetet és lelkipásztorát. Ékes bizonyítékát láthattuk annak, hogy egy ifjú hölgy milyen alázattal és szeretettel a szívében tud szolgálni, és talán a lelkésznő szavai világítottak rá leginkább arra, hogy elég lenne egy csöppnyi szeretet Isten és embertársaink iránt, s talán akkor nem lenne ennyi bánat és keserűség. Csak egy csöppnyi szeretet, melyet tudnunk kell befogadni, és tudnunk kell továbbadni, ahogyan Isten is továbbadja az ő szeretetét.

Vajda Sándor  
gyülekezeti tag

## „Mindeddig megsegített minket az Úr!” (1Sám 7,12)

**A**Tiszaladányi Református Egyházközség élére új lelkipásztort iktatott be dr. Börzsönyi József zempléni esperes Kis Gergely Márton személyében 2007. szeptember 22-én.

Évtizedek óta nem látott sokaság sereglett össze a templomban, melyről már a 1806-os krónika sem tudja építésének idejét régisége miatt. Ezen az alkalmon ta-

núi lehetünk annak, miként viszi tovább a frissen beiktatott lelkipásztor azt a családi stafétát, melyet az ősök már 13 generációval korábban adtak kézről kézre. Ebben az esetben dr. Kis Boáz volt az, aki a nagyapai örökre hívta fel a figyelmet, aki 1942-ben állt az őrhelyére mint a nyáj őriző pásztora, aki tereli, vezeti és - ha teheti - minden veszedelemtől megóvja a rábizottakat.

Az esperesi beiktatási igehirdetésben hangsúlyt kapott az, amit az élete alkonyán lévő Dávid király mondott fiának, Salomonnak: a szentírásban leírtakhoz kell tartania magát mindenkor, mint király, s ebben az esetben pedig, mint lelkipásztor, akinek a rábizottakért vállalt felelősségében az is benne van, hogy mindig példamutatóan és Isten iránti hűséggel kell szolgálnia a gyülekezetet. Különbséget téve jó és rossz között, mely az embernek önerejé-



ből soha nem valósulhat meg, de ha Istent hívja segítségül, miként Salamon, bölcsességet nyerhet a megfelelő pillanatban, amellyel tud különbséget tenni.

A beiktatott Kis Gergely Márton élete sorsfordulóit a gyülekezet elé tárva arról tett bizonyosságot, hogy megannyi alkalom és lehetőség van mindannyiunk életében arra, hogy meg-megálljunk egy-egy pillanatra emlékoszlopot állítani, hogy megemlékezzünk Isten szabadításáról, az ő segítségéről, kegyelméről.

Ezt az elmúlt hetek, napok forogtataga is alátámasztja, amikor is a betonozástól kezdve a kútépítésig, a disznóvágástól a sátorépítésig (a nagyszámú vendégseregért kellett állítani) rég nem tapasztalt összefogás volt látható, melynek a végeztével kisgyermek és idősebb egyként adhatott hálát Istennek, hogy mindezidáig megsegített bennünket.



*Börzsönyi József esperes beiktatja Kis Gergely Márton lelkipásztort*

Az igehirdetések után a köszöntések sorában vitéz Kis Csongor köszöntötte fiát, s a 90. zsoltár 16-17. versével kért áldást: „Láttassék meg a te műved a te szolgálidon, és a te dicsőséged azoknak fiain. És

legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mirajtunk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá!”

A tanár-principális dr. Fodor Ferenc nagykőrösi lelkipásztort azt mondta el, hogy a beiktatott személyét háromféleképpen ismerhette meg az elmúlt években: úgy, mint diákot, aki a komáromi teológia padjait koptatta, majd pedig mint segéd és beosztott lelkészt, aki Nagykőrösön szolgált. Másodsorban, mint beiktatott szolgátársat, s végül pedig mint olyan embert, aki keresztyéni hivatását és magyarságát egyként állítja Isten szolgálatába.

Adjon Isten, hogy szüntelenül tudjunk megállni hálaadásra, hogy az újabb feladatokhoz az Ő áldását és erőt kérjünk.

Isten áldja meg a tiszaladányi gyülekezetet.

## „... és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött.” - Lelkészebeiktatás Bodroghalászon

**A** bodroghalászi gyülekezet 2007. július 22-én ünnepi istentisztelet keretében adta biznyságát annak, hogy megválasztott lelkipásztorában, Szentimrei Márkban felismerte és elismerte az isteni adományokat a szolgálatra, szolgálatát igényli és elfogadja, és azon lesz, hogy az elhívott lelkipásztor szolgálatában felelős partnerként vegyen részt Isten Szentlelkének áldó kegyelmében bízva.

Dr. Börzsönyi József, a Zempléni Református Egyházmegye esperese iktatotta be Szentimrei Márkot. Beiktató beszédében szólt arról, hogy hatvan éve volt ilyen ünnepség a közösségben, Király Zoltán lelkész beiktatásakor, és megemlékezett az utána szolgálatot teljesítők munkásságáról.

A beiktatott lelkipásztort a jelenlevő lelkészek bibliai igei áldással erősítették meg. A köszönté-

sek után a beiktatott lelkipásztor igehirdetése következett a Lukács 9,46-48 alapján: „Azután vita támadt közöttük arról, hogy közülük ki a nagyobb. Jézus pedig ismerve szívük gondolatát, kézen fogott egy kisgyermeket, és maga mellé állította, majd ezt mondta nekik: Aki befogadja ezt a kisgyermeket az én nevéért, az engem fogad be, és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Mert aki a legkisebb mindnyájatok között, az a nagy.”

A zempléni egyházmegye nevében Dr. Erdei Pál mondott köszöntést, Sárospatak városa nevében Dr. Hörcsik Richárd köszöntötte az ünneplő közösséget. Kihangsúlyozta: Bodroghalász nevét az egyház őrzi, mindazon hagyományokkal együtt, amelyet az itt élők őseiktől kapott örökségként hordoznak. A városrész sorsát jó kezekben látja, és a tiszteletes ifjú lelkipásztor és a mellette egy akaratlanul álló tettekre presbitérium együttműködése gyümölcsöző lesz.

Sütő László, a bodroghalászi gyülekezet gondnokának meleghangvételű köszöntő szavai zárták a köszöntések sorát.

Az ünnepség végén Szentimrei Márk köszönő szavaiban személyes érzéseit is megosztotta a jelenlevőkkel, leírva azt az utat és örökséget, amelyet a bodroghalászi parókia mint szülői ház jelentett egészen addig a napig, amíg visszatért a Bodroghalászi gyülekezetbe, új szolgálati helyére.

fmsz



*Szentimrei Márk lelkipásztor a palástos lelkészek köszöntését fogadja*

## Az el nem felejtett fogadalom - Jubileumi Konfirmáltak Találkozója Tokajban

**K**étszeresen ünnepelhetett 2007. augusztus 19-én a tokaji református gyülekezet. Egyfelől az újkönyéri hálaadás vasárnapja volt úrvacsoravétellel egybekötve, másfelől a jubileumi konfirmáltak találkozóját rendeztük meg.

Az év első, márciusi presbiteri gyűlésen merült fel az a gondolat, hogy a közösség évében – 2007-ben – minél több gyülekezetet formáló és erősítő programot szervezzünk. Ilyen volt az ifjúsági, a felnőtt bibliaiskolások, a 40-esek köre, a családi kör számára tartott összejövetel, valamint a Vakációs Gyermekehét a gyermekek és a családok számára. Ezeknek sorát a gyülekezeti kirándulás zárta, és ilyennek terveztük a Jubileumi Konfirmáltak Találkozóját is. A 2007-ben teljes évfordulójukat ünneplőket – 5 évenként – igyekeztünk megszólítani, elérni levél, telefon útján. A találkozót több hónapos előkészület előzte meg: helybeli évfordulások megkeresése, a nevek és címek pontosítása, közös imádságok, beszélgetések. Végül 235 név gyűlt össze, ebből 130 főnek sikerült a címét is egyeztetni, s mintegy 30 fő tudott eleget tenni a meghívásnak.

A kiküldött levelekben kértük, hogy hozzanak magukkal régi fényképeket, emléklapokat. A régi anyakönyvben is találtuk fotókat. Így az együtt összegyűjtött anyag is segített visszatekinteni a múltba.

Az ünnepi istentiszteleten a János 6: 51 volt az alapige: Jézus mondja: „Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér amelyet én adok oda a világ életéért az az én testem.” Az igehirdetés fő gondolata az volt, hogy Jézus Krisztus önmagával akar táplálni minket. Ő az élő kenyér, mely jól tud lakatni, hogy soha többé ne legyen a lelkünk éhező, és Ő az a megtöretett kenyér, akinek a kereszthalálával részesei lehetünk az örök élet ajándékának. Jézus azt is tudja, hogy az ember gyomorközpontú lény, s ezáltal vezet az út a szívéhez és sokszor az eszéhez is. Jézus látja a mi valóságos testi szükségleteinket, de ezekkel együtt akar megtanítani egy magasabb igényű táplálkozásra, a lelki táplálék szükséges-



ségére. Ennek a mennyei kenyérnek az óhajtása Istenre hangoltságot jelent. Jézus életünk maradandó részévé akar lenni, táplálni akar, és mennyei hazát adni számunkra. Az elhangzott igehirdetés mintegy rávezető, ráhangoló lehetett az utána kezdődő ünnepélyes köszöntéseknek és úrvacsoravételnek.

Pótor László lelkipásztor egyenként, név szerint szólította a jubiláló testvéreket, akik Tokajból, Rakamazról, Szerencsről, Abaújszántóról, Csobajról, Vámosgyörkről, Miskolcra és Budapestre érkeztek. Lakatos Lajos gondnok adta át a számukra már előre elkészített ajándécsomagot, mely egy emléklapot, egy könyvet és egy aznapi prédikációvázlatot foglalt magába.

Egy idős asszony 70 éve, négyen 65, illetve 60 éve konfirmáltak. Legtöbben az 55 és 50 éve fogadalmat tettek közül jöttek el, ők kilencen voltak. Ezután a 45 éves, majd a 25 éves, 15 éves, 10 éves, illetve 5 éves évfordulósok következtek. Hat lelkész neve hangzott el a jubiláló nevei mellett. Megható volt a legidősebb és legfiatalabb nemzedéket együtt látni. Soraik között anya és leánya, és testvérek álltak együtt. Kedves vendégeink a szószékkel szembeni padokban kaptak külön helyet.

A köszöntő szavakat három gondolat köré csoportosította a lelkipásztor: emlékezés, hálaadás, előretekintés. Emlékezni arra, hogy Isten színe előtt fogadalmat tettek valamikor, hálát adni azért, hogy Isten megtartotta, s hűségükben erősítette őket, s előretekinteni, hogy a mostani gyülekezetükbe elvigyék a jókívánságot, a szeretetet, s a példát, hogy jó Istenhez s Vele járni.

Imádság és áldásmondás zárta ezt a részt, majd Négyesi József presbiter mondta el Túrmezei Erzsébet „A boldog út éneke” című versét. A gyülekezet is készült két köszöntő énekkel: „Legyen áldás az úton, amit ma kezdesz el...”, „Bús sötét éjből börtönömből Jézus jövök...”

A Jubileumi Konfirmáltak közül öten mondták el hálaadó, emlékező gondolataikat. Dr. P. Csikai Miklós a 65 éve, Gönde Mihályné Szoboszlai Ilona a 60 éve, Kiss Istvánné Szabó Hajnalka és Lukács Tiborné Tamás Margit az 55 éve, és Zsólyominé Dargai Ilona a 10 éve konfirmáltak nevében szólt.

Az istentisztelet harmadik szakaszában az úrvacsoraoasztás következett. Először a jubilálók járultak az úr asztala elé, meghatódva, sokan könnyekkel küszködve.

Az istentisztelet után vártuk szeretetvendégére a meghívottakat. Az asszonyok nagyon szorgos munkával és szeretettel készítették elő a vendéglátást. Hideg sülték, kenyér, üdítő, kávé, finom házi sütemények mellett még lehetett beszélgetni, fényképeket, emléklapokat nézegetni – a múltat idézni. A templomkertben közös fotó készült az ünnepi konfirmandusokról. Isten iránti hála töltötte el a szívemet, amikor erre a szép gyülekezeti alkalomra emlékeztem.

*Megfogalmazódott bennem egy vágy a mai konfirmandusokkal kapcsolatban: bárcsak példa lenne számukra az a hűség, amely a régieket idehozta Isten házába!*

Tokaj, 2007. szeptember 23.  
Pótorné Jäger Krisztina

## A Magyar Színház Continental vendégszereplése Tokajban

**A** Magyar Színház Continental turnéjának tokaji előadása került megrendezésre 2007. augusztus 10-én, pénteken a Tokaji Kulturális és Konferenciaközpontban (volt Zsinagóga). A zenés-színházi darab címe: PÁR-BAJ! volt. Nagy örömünkre szolgált, hogy a teltházás előadásra a környék gyülekezeteiből is érkeztek vendégek, de a tokaji felekezetek is szépen képviselték egyházukat!

A társulatról pár szóban: Amerikában 40 éve kezdte meg működését a CONTINENTAL csoport, amely zenével szolgált Istennek és hirdette az evangéliumot, Jézus Krisztus megváltását! Az amerikai Continental küldetése volt a kezdetektől fogva, hogy minél több országba be tudja indítani saját zenés szervezetét. Az elmúlt 40 évben több mint 65 ezer ember lépett fel a Continental valamelyik csoportjában. E világméretű szolgálat elsődleges célja, hogy földrészeket, országokat, városokat és falvakat bejárva tisztán és egyértelműen felemelje és bemutassa Jézus Krisztus királyságát, és hirdesse evangéliumát az erőteljes, energikus zenén keresztül. A szervezet másik töretlen célja: képezni és fejleszteni



a munkában résztvevő fiatalokat.

Magyarországon 1990 óta tevékenykedik a MAGYAR CONTINENTAL, jelenleg 4 csoportban dolgoznak: Continental Singers, Contini, Kölyök Continental, végül, de nem utolsó sorban pedig - Amerikán kívül csak Magyarországon működik - a SZÍNHÁZ CONTINENTAL csoport 2005 óta. A formáció a színház mellett énekkel is kifejezi a mély, elgondolkodtató mondanivalót közvetítő színdarabjait. A hozzánk is ellátogató 24 fiatal egész augusztusban járja az országot, és hirdetik

ily módon Isten igéjét! A csoport vezetője Budai Tibor.

A közel 2 és fél órás előadás egy család történetét dolgozta fel, akik lányuk esküvőjére készültek. A történetnek keresztényen mondanivalója volt, hiszen a lány dilemmájában Isten akaratát kereste. A humorral átszótt előadás közben keresztényen dalok is felhangzottak. A színdarab végén pár percben evangelizációt tartott a társulat vezetője. A teltházás előadást a közönség nagy tapsal zárta. Úgy gondolom, hogy mindenki vidáman, és lelkiében feltöltődve tért haza.

A Tokaji Református Egyház szervezői nevében szeretném megköszönni Tokaj város vezetőségének, hogy ingyen biztosították az előadás helyszínét, a Tokaji Művelődési Ház vezetőjének és dolgozóinak a szervezésben végzett munkájukat, a vendéglátó családoknak a szeretetteljes vendéglátást, és az ebédről és vacsoráról gondoskodó asszonyoknak áldozatos munkájukat!

Remélem, hogy jövőre is hasonló nagy sikerű előadás szervezésében vehetünk majd részt!

Gógné Liskai Judit  
a Tokaji Református Egyházközség  
presbitera

## Közösségben Istennel és egymással Gyülekezeti kiránduláson a tokaji reformátusok

**A** 2007. július 15-én a tokaji református gyülekezetben kirándulást szerveztünk. A kitűzött időpont előtt több hónappal felvetődött az ötlet egy presbiteri gyűlésen. Ezt követte a lelkes szervezés, telefonok, egymás személyes megszólítása, hívogatások, az istentiszteleten való kihirdetés. A folyamatos előkészítő imádság és munka után vasárnap reggel 8 órakor 41 fővel indultunk útnak.

A kirándulás célja legfőképpen a közösségformálás volt. A 2007. esztendő a Magyarországi Református Egyházon belül a KÖZÖSSÉG éve elnevezést kapta. A közösség



lényege elsősorban Isten és ember között fontos, s ebből következik aztán az ember és ember közötti helyes kapcsolat.

Úgy állítottuk össze a programot, hogy abban érezhető legyen mind az Istenhez, mind a gyülekezeti tagok egymáshoz való közeledése. Busszal indultunk Sátoraljaújhelybe, ahol istentiszteleten vettünk részt. Dr. Kádár Ferenc az Apostolok Cselekedetei 20. részének 35. verse alapján hirdette Isten Igéjét: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni!” – ezt Jézus Krisztus mondta, s Pál apostol idézte az efézusi gyülekezet képviselői előtt. Mindkettő saját életével hitelesítette ennek lényegét. A világ embere teljesen más morál szerint él, vezérelve az, hogy jobb kapni, mint adni. Ez az

önzés világa. Jézus mindig szembe ment a világ által diktált eszmével és megmutatta, hogy van más, mindenek felett lévő igazság. Jézus Krisztus önmagát adta értünk, az egész világért. Így a világ értékrendje is megfordulhat ezáltal. Isten tudja csak megnyitni a szívünket, az új értékrend elfogadására. Mit adhatunk mi? Például időt egymásnak, a gyermekünknek, szüleinknek, férjünknek, feleségünknek – embertársunknak.

Önzetlenül, szabadon, nem rohanva adhatunk erőt a botladozó, tévúton járóknak, felkarolhatjuk erőtlenségében, s rámutathatunk az igazi segítő Jézusra. Az anyagi javainkból is adhatunk. Ó, bárcsak ne kényszer megszakítás vezérelne ebben!

Adni tehát jól! Elmondhatom, hogy nekünk is adtak, s mi adhattunk ezen az istentiszteleten. A helyi gyülekezet tagjai szeretetteljes fogadással (üdítő, rágsálnivaló) odafigyeléssel, mosollyal – ajándékoztak meg minket.

Hallhattunk a gyülekezet és a templom múltjáról és jelenéről, s kaptunk elé Igét. 41 fős csapatunk az ének, a vers, a köszöntés szolgálatával igyekezett örömet szerezni. Minden korosztály képviselőjében megszólalt egy dallam. A 273. dicséret a felnőtt gyülekezet tagjaival hirdette, hogy Tokajból jöttünk, és ezért szólt Némethi Ferenc egykori tokaji várkapitány dicsérete ajkunkról. Az ifjúság és a 40-esek és a Családi Kör tagjai az egységről énekeltek gitárkísérettel: „A Te nevedben, mi együtt vagyunk...” A gyerekek – bölcsistől óvodásig, iskolásig – egy, az idei Vakációs Gyermekhetünkön tanult dallammal szolgáltak.

Istentisztelet után a közeli hegy felé vetük az irányt, ahol a Magyar Kálvária történelmi emlékhelyeit járhattuk végig. A 16 állomás több mint 1100 méternyi szakaszon felfelé örökíti meg a Magyarországtól a trianoni döntés által elvett helyeket. Kassa, Eperjes, Marosvásárhely, Fiume, Komárom... és sorolhatnánk még tovább a történelmi helyszíneket. Mindegyik emlékköre egy címer, zászló, s egy gyönyörű van felvéve. Ezek emlékeztettek a múlt fájalmára, mely ma is él, bennünk lüktet, fáj. Ha már a közösségről volt szó, itt még nagyobb, kiterjedtebb lett ennek az értelme, utalva a szétszóródott magyarság nagy családjának összefogására. Ezért is énekeltek el a nap folyamán a Székely Himnuszt: „Ki tudja merre, merre visz a végzet, göröngyös úton, sötét éjjelen...” A hegy tetején a 100. országzászlót lobogtatta a szél, s a sziklák oldalán néhány emléktáblát is láthattunk: Wass Albert, Dsida Jenő ... emlékműve előtt tisztelgve.

A Magyar Kálvária megtekintése után a Halász Csárdában fogyasztottuk el a finom és bőséges ebédet. Közös imádsággal, énekkel kezdtük és zártuk az étkezés alkalmát. Délután a pálházi kisvonathoz szállította tovább a csapatot a busz, s innen dőcögött fel velünk az erdei kisvonat. Jó hangulatban, beszélgetve, a táj szépségeiben gyönyörködve éltük át az utazást. Kőkapun állt rendelkezésünkre a visszaindulásig. Az idősebb korosztály sétával töltötte az időt, míg a kisgyermekes szülők a patakából próbálták kicsalogatni hancúrozó csemetéiket.

Pálházára érkeve a nap záróeseménye következett. Baksy János lelkipásztor és néhány presbiter fogadta a tokajiakat a gyülekezeti teremben. A szeretetteljes köszöntés után pogácsával, üdítővel kínálták a kirándulás résztvevőit. Jó volt megpihenni, elcsendesedni. Itt volt lehetőség egyenként bemutatkozni, beszélni a hobbirol, foglalkozásról, családról. Ezáltal bővebb ismeretet kaphattunk egymásról, újabb és újabb kapcsolódási pontokat fedezhettünk fel, mely a másikkhoz elvezet. A templomban zártuk alkalmunkat Igével, énekkel, imádsággal, melyet a beszélgetés vezetésével egyetemben Négyesi József presbiterünk tartott. Hálás szívvel és örömmel búcsúztunk, s szálltunk újra buszra, hogy ezúttal már hazafelé vegyük az irányt.

Hiszem és remélem, hogy így is közelebb kerülhettünk Istenhez, s Óáltala egymáshoz is. Igaz szeretetben eggyé formált közösségben lehet együtt haladni Isten útján, közösen megélve a záró alkalmon elhangzott Igével, az Efézus 4-ből: „... teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel: viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test és egy a lélek, amint hogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség egy az Istene és Atyja mindenkinek, mindenek felett és mindenek által és mindenekben.”

Tokaj, 2007. augusztus 12.

Pótorné Jäger Krisztina

## Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

**A**Sárospataki Református Énekkar június 9-én a nyári szünet előtti évadzáró **kerti pikniken** tekintett vissza az elmúlt szezon szolgálataira. Részt vettek az eseményen az énekkarosok családtagjai, a kórus munkáját támogatók, a zenei közreműködők. Lehetőséget adott az alkalom mindazok munkájának megköszönésére, akik önzetlenül, szabad idejük, tehetségük odaszentelésével gazdagították az énekkaron keresztül is lelki életünket, gyülekezetünket, és jelentős részt vállaltak a testvérgyülekezeti kapcsolatok ápolásában.

Kétszáz éves a Szatmárnémeti Lános Templom. Az ünnepi alkalomra meghívást nyertek az egyházközség-





Ünnepi alkalom a szatmárnémeti református templomban



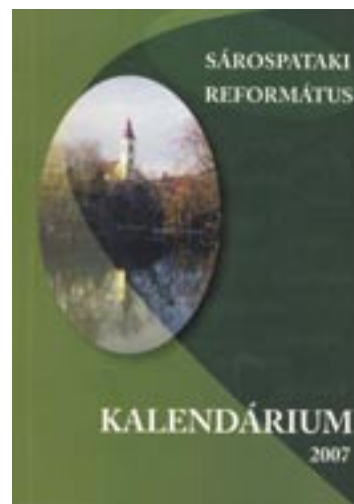
A SZIKRA ifjúsági rendezvénye a sárospataki templom kertjében

gel testvérkapcsolatot ápoló gyülekezetek is, köztük a sárospataki református énekkar. Az ünnepi alkalmon, melyen Tőkés László püspök hirdette az ígét, a pataki és a szatmári egyesített kórus szolgálatát hallhatta az ezerfős gyülekezet. Szatmár és Patak történelmének sok közös vonása van, jelenlegi templomuk a reformáció óta a harmadik. Az első épületét az 1703-as ostromkor kitört tűzvész pusztította el. Második templomuk paticsfalú, szükség szülte építmény volt, melyet felváltott a huszadik építési évben, 1807-ben felszentelt jelenleg is álló ékes Istenháza.

A SZIKRA zempléni ifjúsági mozgalmat alkotó gyülekezetek és lelkipásztoraik a nyári Csillagpont találkozó egyik legkiemelkedőbb lelki programkínálatát biztosították, és az ő előző évebeli lelkes munkájuk elismerése is volt a zempléni a színhelyválasztás. Még a nyár folyamán megrendezték Pácinban az ifjúsági napokat, szeptember 30-án pedig Sárospatak volt házigazdája a környék fiataljainak.

A **Sárospataki Református Kalendáriumot**, valamint a Sárospatak Református Kincsestára nevet viselő zenés diavetítő

DVD-lemezt mutatta be a Zrínyi Ilona Városi Könyvtár az olvasóközönség számára. Dr. Dienes Dénes professzor mutatta be történelmi áttekintéssel a népszerű olvasmányvá vált kalendáriumi műfaj születését, gazdagodását, és mindezen hagyományoknak a sárospataki gyülekezet kiadványában való meglétét. A DVD-lemez megtekintése mellett az alkalmat Szász Hilda szavalata, Virágh Sándorné, Dér Krisztina és Kiss József zenés műsora tette emlékezetessé, melyet Halász Magdolna, a városi könyvtár igazgatója meleg szavakkal méltatott, és az alkalomról a megyei lapban is híradással szolgált.



## Születésnapki köszöntés

**P**app Borbála, taktabáji lelkipásztor egy 101. születésnapra hívta föl szerkesztőségünk figyelmét az elmúlt évben. Írását akkor terjedelmi és egyéb okokból nem állt módunkban közölni. Mintegy igazságszolgáltatásként a 101. éves néni megünnepelhetette 102. születésnapját, mi pedig a lelkipásztornő gondos emlékezetének és elkötelezettségének köszönhetően beszámolhatunk e ritka alkalomról, mely különösen kiemelkedő, ha belegondolunk: Magyarországon a nők várható életkora több mint 25 évvel kevesebb.

Viszlai Béláné Vadasfalvi Ilonka néni 1905. március 19-én született. Édesapja korán meghalt, így édesanyja egyedül nevelte. Hárman voltak testvérek. Családja sokat tett azért, hogy diplomát szerezhessen, s az áldozat nem volt hiába való. Férjével kötött házassága 35 évig tartott. Jelenleg unokahúga gondoskodik róla szeretettel.

Gyakran kérdezik a szép kort elért, megért emberektől, mi a titkuk? Mi a kulcs a hosszú élethez?

Papp Borbála egy történetet jegyzett föl Ilonka néniről, amely egyfajta „magyarázatnak” tekinthetünk.

„...több évtizeddel ezelőtt a szikszói temetőben járva, a sírokon szeretett virágait öntözve egy zsebkendőbe kötött kis csomagot, egy pénztárcát talált Ilonka néni. Nem sokára egy idősebb nő jött az unokájával, sírva, keresve az elveszett nyugdíjat. Ilonka néni megkérdezte, nem tud-e segíteni, majd meggyőződve a jogos tulajdonosról visszadta a talált tárgyat. Az asszony nagy hálálkodással köszönetet mondott, csókot adva áldást kérő szavakkal köszönt el tőle: 100 évig éljen!”

A jókívánság teljesült, még meg is toldotta a minden élők Ura.

Szerkesztőségünk is boldog születésnapot kíván Viszlai Béláné Ilonka néninek!

### Esteli fohász

*Elcsendesül a Föld batára,  
Én is lenyugszom éjszakára.  
Fáradt fejem álomra bajtom,  
S én Istenem, neved sóhajtom.  
Ó, milyen jó így elpihenni,  
Nem árthat nekem senki, semmi,  
Mert Te most is itt vagy velem,  
Öledben nyugtatom fejem.  
Ó, jó Atyám, míg rám vigyázol,  
Egy lélektől se maradj távol!  
Vedd szárnyad alá, aki vérem,  
Atyám, fiam, szülém, testvérem.  
Hints édes álmot minden szemre,  
Imádságot az én szívemre.  
Hogy amikor feljő a Nap,  
Akkor is Téged áldjalak!*

*Amen.  
(Viszlai Béláné)*

## Szőlővesszők

**E**gyszer volt, ... nem is olyan régen, hogy arra ébredtünk, nincs óvodás korú gyerek a családban. Eltelt az a hat év, amiről a lélek-búvárok azt mondják, döntően meghatározza a gyermeki lélek fejlődését. Milyen hatások érik ma gyermekeinket, életük első hat évében? Őszintén szólva elkeserítő lenne, ha mindet felsorolnám.

De... aki belép a Tiszánineni Református Egyházkerület által fenntartott, Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda Görgey utcai óvodájába, kicsit maga mögött hagyhatja a hétköznapijainkat terhelő békétlenséget és a sokszor nehezen viselhető áldatlan állapotot, ami körülvesz bennünket.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG! – hangzik a köszön-tés. Semmi különös nincs benne, hogy egy református óvodában így köszönnek, de abban már igen, amikor a gyerek(em) az újságosnak is így köszön, mert számára ez természetes. Az is természetes, hogy a napot reggeli áhítattal kezdik, ahol egy-egy bibliai történet megvilágít egy számukra is nehéz kérdést – például, hogy megbocsátást kapni és adni a legszebb ajándék az ember számára. Természetes, hogy a reggeli imádság a szülőkért, a testvérért hangzik, hogy minden rendben legyen a „dolgozóban”, és ne adjanak fekete pontot a „fránya” iskolában.

A szülők számára pedig természetes, hogy a nevelők, az óvodai dolgozók kedvesek, az óvoda pedig „szépséges”, tiszta és rendes. Pedig ahhoz, hogy ez így legyen, nagyon sok mindenre szükség van. Vagy talán éppen csak arra az egy

„szükségesre”, amiről Mártának beszél Jézus Betániában, hogy t.i. f i g y e l j R á m !

Ősz van, és Jézusnak a szőlőről mondott példázata jut eszembe. Már csak azért is, mert amikor belépünk az ajtón, az előtérben hatalmas szőlőfürt csüng a plafonról és a szőlővesszők sem hiányoznak. Persze nem igazi ehető, de igazi kézzel gyúrt, festett, ragasztott, óvónénik és gyerekek által helyben készített szőlőfürt ez. Szóval, a példázatban Jézus azt mondja, hogy ha a szőlővesszők a szőlőtőkén maradnak, akkor van életük, akkor termést hoznak. De amelyiket lemetszik, eltávolítják, az menthetetlenül elpusztul. Mire van hát szükség? Egy erős gyökérre, szőlőtőre, ami táplál és megtart. Azt mondja Jézus: Ez vagyok én! Maradjatok énbennem, táplálkozzatok ebből a töből, merítsetek életet ebből a gyökérből. Hiszem, hogy ezért van itt ez az óvoda és ezért marad meg, hogy példát adjon ebből a fajta életből, a Jézus Krisztusból való táplálkozás csodájából, erejéből. Aki nem szakad el az élet gyökerétől, Jézustól, megmarad! Ezért kell Jézushoz vinni a gyermekeket, hogy megmaradjanak!

Amikor Sajtos Istvánné Ildikóval, az óvoda vezetőjével legutóbb beszélgettem, éppen azt újságolta, hogy még mindig jönnek szülők, akik gyerekeik felvételét kérik az óvodába. Jelenleg 62 gyermek ellátására van engedélye az óvodának. Minden hely betelt. Két csoportban, mégpedig vegyes csoportban végzi az oktató-nevelő munkát négy óvónő, két dajka segítségével.



Külsőleg is megújult az óvoda. A nyár folyamán ablakokat és ajtókat cseréltek az épületben, minden helyiséget kifestettek. Ezért első renden a fenntartó egyházkerületnek jár köszönet, de a szülők által befizetett 1%, valamint az épülettulajdonos egyházköztség hozzájárulása is segítette a munkát. A Miskolc-Avasi egyházközséggel más értelemben is van közös pontja az óvodá-

nak, hiszen évente négy alkalommal vesznek részt a gyülekezettel közös istentiszteleten. Ez fontos mind a gyülekezetnek, mind pedig a gyermekeknek, szülőknek, akik ilyenkor énekkel, verssel szolgálnak a gyülekezetben. De közösek a bibliaórák – dolgozói, szülői – és a nyári táborok is.

Mi mást is kívánhatna ma egy lelkipásztor, mint azt, hogy legyen ez az óvoda egy-

olyan szőlőskert, ahol csak metszegetni kell a vadhajtásokat, de minden szőlővessző megmarad az életet adó szőlőtőkén, megmarad Jézus Krisztusban, mert akkor remélhetjük, hogy nem hiábavaló a mi munkánk az Úrban.

Hangóné Birtha Melinda  
lelkipásztor, Miskolc

## Egy jókedvű iskola Diósgyőr szívében

*„És legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jókedve mirajtunk,  
és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk,  
és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá!”  
(Zsolt 90, 17)*

**I**skolánk, a Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola immár 14. tanévét kezdte meg szeptember 3-án. Az a tény, hogy létezőnk, hogy indulhatunk, bővülőnk és gyarapodunk, számunkra isteni kegyelem és bizonyosság. Ez év szeptember elsejétől már a városban működő két református óvoda is integrálódott hozzánk, a fenntartói döntés így három egyenrangú intézményt kapcsolt össze.

Elgondolgotató, ugyanakkor megnyugtató is, hogy amíg a város önkormányzati általános iskolái küzdenek a fennmaradásért és aggódnak az egyre csökkenő tanulólétszám miatt, mi derűs nyugalommal fogadhatjuk minden szeptemberben a sok-sok kis nebulót. És nem csak az első osztályokban, de a felsőbb évfolyamokon is (5-8. osztály)! A szülők által keresett, választott és szeretett iskola lettünk! Ez nem lehet véletlen. Az áldások olyan bőségét tapasztaljuk évről évre, ami csak az Úrtól jöhet. Az évek során elért eredmények, a reménytelis tervek és lehetőségek gazdag tárháza óriási lendületet tud adni az iskola életének, így bizakodó szívvel tudjuk végezni munkánkat. Az iskola neve ma már jól cseng a városban, elismert és tisztelt intézmény lettünk.

Alapelvünk: a szakmai munka, a nevelés és a hitélet hármas egysége.

Ebben a tanévben is bőséges programsorozat színesíti majd a hétköznapokat. Ehhez segítségünkre lesz a Kisdiákok Presbitériuma, mely ötletgazda és leleményes kezdeményező erő a kirándulások, a



papírgyűjtés, a farsang és az iskolanapok lebonyolításában.

Egy iskola rangját emeli az általa szervezett versenyek minősége. Kétévente rendezzük a református általános iskolák országos anyanyelvi versenyét (3-8. osztály), s az idén ismét e feladat előtt állunk. Izgalommal és örömmel készülünk a nagy napra, április 11-ére, mely egyben a költészet napja is. Szeretettel várjuk az ország református általános iskoláinak anyanyelvet és irodalmat szerető tanulóit.

A református iskola mindig is számíthatott a szülők segítségére. Szülői találkozók erősítik azt a jó kapcsolatot, ami az egyház, iskola és szülők hármas kötésében valósul meg. A keresztyén szülő és a keresztyén pedagógus felelősséggel tartozik a gyermekért, aki reá bízott. Töretlen

hittel és szeretettel lehet csak szolgálni ezt az ügyet, s akkor a békesség és megelégedettség áldása teszi széppé a gyermek tanulóéveit.

A tantestület legfontosabb célja a magas szintű szakmai munkán túl a szoros együttműködés. Csak így lehet jól dolgozni: együtt, egymásért. A siker mindnyájunké, a lehetőség mindenkié. Az összetartozás érzése erősíti a közösséget, bátorít és megtart.

Az idén is választottunk egy Igét a Bibliából, mely a 2007–2008-as tanév mottója is lehetne, hiszen oly nagyok az iskola életében a reménység távlatai: „Az embernek elméje gondolja meg az ő útát, de az Úr igazgatja annak járását.” (Péld 16, 9)

Isten áldja meg azt az utat!

Brozman Sándorné tanár

# Tanévkezdés a sárospataki református gimnáziumban

## Tanévnyitó

A tanévnyitó istentisztelettel a 477. tanév kezdődött el a református gimnáziumban.

Főtiszteletű Csomós József püspök úr a Hóseás10:12 alapján hirdette az ígét. Fogadalmat tettek a 7. és a 9. évfolyam tanulói, valamint az új tanárok: Battáné Bodnár Klára (német), Németh Anita (kémia), Szabó Viktória (magyar-angol), Szokolovszki Zoltán (biológia), Józsa Gáborné, Tamásné Soltész Magdolna és Tanásziné Tamás Erzsébet tanítók.

Szatmáriné Tóth-Pál Ildikó igazgatónő beszédében kiemelte a tanév feladatait, utalt a megújult környezetre: újak a gimnázium épületének vizesblokkjai, a tantermekben folytatódott a bútorzat és

a világítótestek cseréje, sor került parkettacsizolásra is.

A Sárospataki Református Kollégiumért Díjat az intézmény fenntartójától Roland Yeager úr vehette át, aki sokoldalú segítséggel támogatta az intézményt.

A 2007–2008. tanévben az 1–4. évfolyamon 95 általános iskolás, a négy internátusban 311 bentlakó, az összesen 28 osztályban 732 diák és 75 tanár dolgozik és él együtt a gimnáziumban és

tagintézményeiben. Ebben az évben új a biológia-kémia tagozat, hagyományteremtő rendezvény a beilleszkedést segítő



pecúrhétvége, s a tavalyi sikeres alkalom nyomán februárban ismét lesz alapítványi bál.

## Pecúrhétvége

Már bizonyosan hagyományteremtő rendezvényre hívta a diákönkormányzat, az iskolavezetés és a tantestület az új osztályok tanulóit szeptember 14-16-ig.

Körültekintő szervezés, az internátusokba beköltözés lehetősége, érdekes programok és kíváncsi felsőévesek várták a pecúrokat. Péntek délután a várossal ismerkedtek játékos formában. Érdekes feladatok megoldásával juthattak el

kezet templomát Nádasi Erika segédlelkész mutatta be, a nagyporta domborművei alapján ismerkedtünk a kollégium történetével és nagyjaival. Ezután az iskolatörténeti múzeumot és a visszatért hadifogoly könyveket néztük meg. A séta az iskolakerti szobrok – a híres diákelődök megismerésével ért véget.

Délután kirándultak az osztályok, ki a Rákóczi-várba, ki a Botkőre, ki az újhegyi Magas-hegyre. A fáradtságot a gyertyafényes vacsora hangulata elűzte, s már kezdődhetett is a táncház Hubay Zsuzsa és Barócsi József 12. H osztályosok vezetésével. A jó zene, a közös mozgás és a finom tea üdített mindenkit.

Vasárnap az istentiszteleten Virágh Sándor nagytiszteletű úr a gyülekezet közösségében is köszöntötte a pecúrokat. Este zajlott



a város különböző pontjaira, ahol újabb ügyességi vagy gondolkodtató próbák következtek. Este a Mudrányban Beidek Endre vallásnár áhítatán énekeltünk imádkoztunk együtt igei útmutatás nyomán, majd ismerkedési est következett önismereti játékokkal.

Szombaton Kovács József vallásnár templomi áhítata után öt helyszínen ismerkedtünk a Kollégiummal. A gyüle-

a nagy izgalommal várt pecúravató. A felsősök szeretettel, humorral, nagy empátiával próbálták az újakat. Végül mókás fogadalmtétel következett. Helyezések ugyan születtek, de tortát mindenki kapott, s a legnagyobb jutalom a jó hangulatú rendezvénysorozat volt, amit egymásért, egymásnak hoztak létre a Refiben.

## Pataki diákok sikere a Bertalan Imre Esszéíró Versenyen

Az Amerikai Magyar Szövetség versenyt hirdetett Peter Hargitai A forradalom lánya című, 1956 egy képzeletbeli, de sok vonatkozásban nagyon is valóságos kamaszhőséről szóló ifjúsági regényével kapcsolatosan. Szándékuk, hogy 1956 nemes örökségét ezzel is közelebb vigyék a magyar diáksághoz. A feladat a mű elolvasása nyomán született gondolatok, történelmi ismeretek és világlátás ötvö-zése esszé műfajban.

Örömmel értesültünk arról, hogy a sárospataki teológus öregdiák Bertalan Imréről elnevezett esszéíró versenyen Melles Marcell és Panka Tamás 12. E osztályos tanulók megszertott első díjat kaptak.

A bíráló bizottság az értékelésben a következőképpen fogalmazott: „Melles Marcell dolgozata igen érett, kiforrott, okos személyiséget mutat. Sokat tud, sokat ír a regényről, annak mély elemzését adja, s közben gazdag filozófiai háttérrel is rajzol a cselekmény köré.” Panka Tamás dolgozata „szép, igen hajlékony nyelvezetű, az egészséges öntudatot és a történelmi párhuzamokat sem nélkülöző, a fiatalokkal szemben egyáltalán nem elfogult”. Gratulálunk!

Ezúton is – a nyertesekkel együtt – ajánljuk elolvasásra mindenkinek a fent nevezett regényt.

Összeállította: Sinkóné Tóth Zsuzsanna tanárnő



## Százéves a cserkészzet 1907- 2007

**I**dén ünnepli 100. születésnapját a cserkészzet, ennek alkalmából jubileumi világtábort (dzsemborit) rendeztek a mozgalom szülőhazájában, az Egyesült Királyságban. Nemzetközi rendezvényen a legnagyobb létszámban a cserkészvilágtalálkozó résztvevői képviselték hazánkat a rendszerváltozás óta. A cserkészzet alap gondolata egy angol lord fejében fogant meg a múlt század fordulóján, s mára az ENSZ mellett a világ legnagyobb szervezetévé nőtte ki magát 28 millió taggal. Világtalálkozót négyévente rendeznek, az ideit a centenárium miatt különleges.

A magyar cserkészek már jó ideje készültek rá, hogy méltó módon képviselhessék hazánkat. 2006 tavaszán kemény megméretések után választották ki a legrátermettebbeket, így a sárospataki 763. számú Sztárai Mihály cserkészcsapat két tagját: Melles Kristófot és Melles Tivadart is.

A nagy eseményt érthető módon komoly felkészülés előzte meg. A magyar csapat gerincét alkotó mintegy 360 résztvevő 12 (régiori szerinti) rajba osztották. Ezek közül kettőt a határon túli



magyarokból szerveztek. A csapatot 40 fős vezetőség irányította, ők feleltek a felkészítés mellett többek között a támogatásszerzésért, a kiutazásért, a honlapért ([www.dzsemboric csapat.hu](http://www.dzsemboric csapat.hu)) és az angol szervezőkkel való kapcsolattartásért.

A centenáriumi dzsembori 2007. július 27-től augusztus 8-ig tartott, jelmondata: Egy világ, egy fogadalom. 40 ezer cserkész élt az Essex megyei Hylands Parkban létesített táborban. Sátrakban aludtunk, a biztonság, a tisztaság érdekében egész sor szabályt kellett betartanunk, ha közlekedtünk, ha mosogattunk, stb.

A hatalmas megnyitó ünnepségre a cserkészzászlót helikopter hozta Thaiföldről, jelen volt Vilmos herceg is. A nyitónapon a cserkészfogadalom megújítására került sor, és különleges feladatot is kaptunk: száz aláírást kellett gyűjteni a nyakendőnkre. Ez és az egész rendezvény is a kapcsolatteremtés, az ismerkedés, barátkozás jegyében zajlott.

Változatos programokban volt részünk. Minden nap 4000 cserkész hagyta el a Hylands Parkot, hogy közösségi munkában vegyen részt. A kerítésfestéstől a parktakarításig és a karitatív munkálkodásig sokféle tevékenység adódott. Foglalkoztunk globális problémákkal is, kipróbálhattunk vízi és szárazföldi extrém sportokat is.

A legszínesebb talán a világfalu volt, itt minden nemzet kiállító sátorban mutatkozott be. A magyar Rubik-kocka, a karikás osztor, a huszáregyenruha és néptáncok, a gulyás és a palacsinta nagyon népszerű volt.

A záró ceremónia után Londonban töltöttünk el pár napot, és utána élményekben gazdagon utaztunk haza.

Köszönjük szponzoraink támogatását.

### Támogatóink:

Royal Tokaji Borászati Kft., Hollóházi Porcelánmanufaktura Zrt., Hotel Bodrog, Tokaji Orémus Kft., Szabó Irén, Egyed Attila, Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma és Általános Iskolája

Melles Kristóf és Melles Tivadar

### Érik az embert meglepetések...

Sajósenyén gyűltek össze a fogyatékkal élő emberek és gondozóik, hogy két napos rendezvényen ismerkedjenek és töltsék együtt az időt. Mi, a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma „Oncsa” körébe járók páran elindultunk erre az alkalomra.

Várakozás és egy kis félelem is volt bennem: milyen hatással lesz rám a találkozás?

Fesztiválhangulat, kék ég és számomra egészen „furcsa” emberek csapata volt je-

len. A furcsaság abból adódott, hogy külsőjük egy kicsit más, hogy segítségre szorultak, hogy beszédük nem volt mindig érthető.

A megnyitó beszédek alatt is inkább őket figyeltem. És lassan a csodálkozásom és idegenségem feloldódott. Nagyon meglepő volt, hogy zenére táncoltak, hogy tapsoltak, örültek, és ugyanolyan boldogan vették fel a kapott sapkát, mint mi is.

Azért ért meglepetés, mert nagyon sajnáltam, hogy el kellett jönnünk és szükre szabtuk az időt. Egy kicsit féltem: sok

lesz, meg talán a kíváncsiság hajtott, de szeretet ébredt bennem. Megértettem az örömet, a találkozás természetességén és a hangulaton keresztül, hogy nekem van rájuk szükségem.

Ez volt a legnagyobb tanulsága a napnak. Most érik még szívemben ez a tapasztalás. Ott elhangzott, hogy lehet segíteni, hogy lehet feladatot találni. Lehet, hogy valamire nyílik szívem, amire soha sem gondoltam?

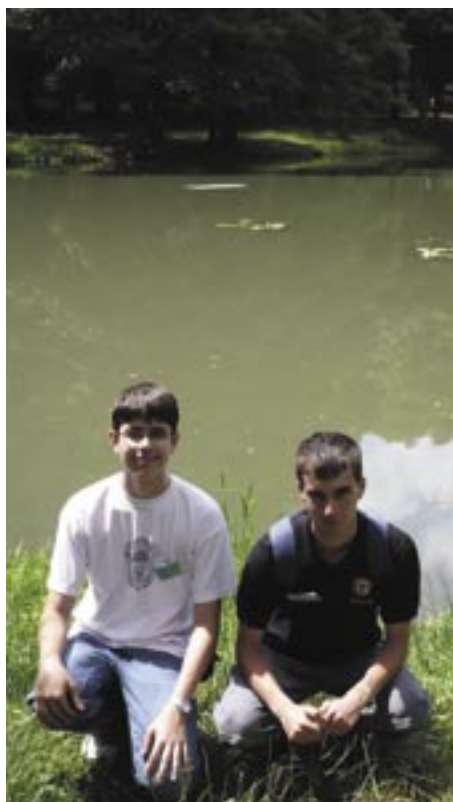
2007. július

M. Zs.

## Magyar református középiskolák XII. találkozója Técső, 2007. július 4–8.

2007 nyarán egy református találkozón vehettünk részt. A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumából társamat, Sinkovics Richárdot és engem tiszteltek meg azzal, hogy képviselhetjük iskolánkat. Ezelőtt még nem voltam református találkozón, ezért különösen meglepett a felkérés. Nagyon örültem.

Július 5-én délután érkezünk meg Técsőre két kísérőtanárunkkal, Kovács Józseffel és Török Béla tanár urakkal, valamint a miskolci Lévy József Gimnázium két diákjával és két tanárával. Szívvelyes fogadtatásban volt részünk, a Técsői Református Líceum tanárai nagy szeretettel üdvözöltek minket. Elfoglaltuk a szállásun-



kat Ricsivel, majd városnézésre mentünk. Megnéztük Técső nevezetességeit: a templomokat, emlékműveket és a hömpölygő Tiszán a csonka hidat. Az esős idő miatt volt a Tisza ez időben ilyen „haragos”. A város hangulata a '60-as éveket idézte. A házak, az utcák mind-mind mások voltak, mint ma nálunk, a jelenlegi Magyarország területén.

Másnap kirándultunk, megnéztük Európa földrajzi közepét, a Tatár-hágót, a bukovei síparadicsomot, majd a Fehér és a Fekete-Tisza összefolyását. Este filmet vetítettek, a Bús düledékeiden – Kárpátalja várai című dokumentumfilmet néztük meg valamennyien. Sok-sok élménnyel gazdagodtunk aznap.

A következő napon, július 7-én újabb kiránduláson vettünk részt. Először ellátogattunk Munkács várához, majd a schönborni kastélyhoz. A kastély még az egykori Osztrák-Magyar Monarchia idejében épült. Külsőjében felfedezhető az e korra jellemző építési stílus. A kastély területén van egy tó, amit ha madártávlatból nézünk, az OMM alakjára ismerhetünk. A kastély után a szolvai emlékpark következett. A parkot azok tiszteletére készítették, akik 1944 és 1945 között itt működő gyűjtőtáborban szörnyűségek között vesztették életüket. Tízezrek



haltak meg itt a szovjet megszálló katonák által ételükbe kevert üvegpor miatt. Az emlékműnél koszorúzással és a magyar himnusz eléneklésével tisztelegtünk az áldozatok táblái előtt. Az emlékmű után a Vereckei-hágóra mentünk. A táj gyönyörűsége volt, a levegő tiszta. Csodálatos volt látni onnan a néhol meredek, majd lankás hegyoldalakat. Szomorú szívvel gondoltam arra, hogy mindez ma már nem tartozik Magyarországhoz.

Este elindultunk vissza Sárospatakra. Felejthetetlen élmény volt. Ezúton is szeretném megköszönni a técsői magyarok vendégszeretétét.

*Jó volt látni, hogy mi, magyarok összetartunk még akkor is, ha országhatárok választanak el minket egymástól.*

Isten áldását kérve hálát adok azért, hogy élményekkel meggazdagodva térhettünk haza.

Balla Gábor 10. E

### Hálaadó délután a Refiben

Kis csapat gyűlt össze a Lorántffy Internátus társalgójában. Nyáron keresztyén táborokban szolgálók voltak a meghívottak. 41 diák „vallotta be”, hogy szolgált valamilyen táborban. Ők voltak a meghívottak. Akinek programja engedte, eljött. Éneklés után az élménybeszámoló indult el. Ki milyen táborban és milyen területen

állt helyt? Felvillantottuk a nyári eseményeket. Magunk is meglepődtünk, hogy mennyi lehetőséget biztosított a Gondviselő azokon a lelkeseken, önkénteseken keresztül, akik lehetővé tették a táborokat. Gyülekezeti táborokban lévőtől idézek: „nem nagyon akartam menni, aztán alig lehetett kirobbantani. Nagyon jó volt!” Gyülekezeti szervezésen kívül misziós táborok, Vasárnapi Iskola Szövet-

ség, Máltai Szeretetszolgálat, SDG-szervezés, Csillagpont gazdag kínálatát használtuk ki a nyáron. Milyen jó, hogy reménykedhetünk: jövőre is lesznek táborok! Mi még többen megyünk! Bízunk abban, hogy szükség lesz ránk!  
2007. szeptember 25.

„Oncsa-kör”

## Évnyitó a Sárospataki Református Teológiai Akadémián

2007. szeptember 16-án délután három órakor az Alma Mater ősi zászlajának behozatalával kezdődött meg a Sárospataki Református Teológiai Akadémia évnyitó istentisztelete a sárospataki református templomban, mellyel megkezdődött a 477., az újraindítás óta pedig a 17. tanév. Az ígét dr. Börzsönyi József hirdette az Exodus 3. fejezete alapján. Igehirdetésében Mózes példáján keresztül arra biztatott, hogy a ránk bízott célnak az Úr küldő szava szerint neki kell feszülnünk. Az igehirdetés után két lelkipásztor szenteltek fel: Dancs Edinát és Leczó Tamást. Azok közül, akik 65 éve, 1942 júniusában tettek első lelkészképesítő vizsgát, hárman élnek még, így vasdiplomát kaptak: Barsi Ernő, Demeter Gyula, valamint Kőműves Sándor. 60 esztendeje, 1947-ben öten tettek első lelkészképesítő vizsgát, közülük ketten élnek még. Dr. Karasszon Dezső professzor úr nem tudott részt venni az ünnepségen, Benkő György nyugalmazott esperes azonban személyesen vette át a gyémántdiplomát.

A diplomaátadások után dr. Kádár Ferenc rektor mondta el évnyitó beszédét, igei alapon irányt keresve az Akadémia éves munkájának:

„Az, hogy most én állok itt, számomra és talán sokak számára meglepő. Ez az én forgatókönyvemben, terveimben nem volt benne, megválasztásom óta próbálom tudakolni, hogy Isten forgatókönyvében szerepel-e... Igyekszem Isten elvárásainak megfelelően szolgálni ebben

az egy esztendőben. ...

Mit szeretnék munkálni, mi az az irány, amit tanunk kellene? Éppen a mai napi újszövetségi szakaszban olvassuk Jézus Krisztus főpapi imáját (Jn 17). ... Ebben az imádságban Jézus az egyház létének nemcsak a céljáról beszél („hogy egyek legyenek”), hanem meghatározza az egyház orientációját is: az irányt, a tájékozódást, amely alapján ez a cél elérhető. Hadd beszéljek most ez utóbbiról, az egyház orientációjáról. Az anyaszentegyház, mint minden e világon, állandó változásban él, új és új körülmények



szentegyháznak, így hát a saját életünket, szolgálatunkat kell szembesíteni Isten országa igényével... Ebben az évben azt szeretném munkálni, hiszem, sokakkal együtt, hogy legyen fontosabbá mindnyájunk számára a kérdés: Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjünk?”

Az elmúlt nyár eseményeinek összefoglalását a kezdődő tanév elkezdésére és folytatásra váró feladatainak felvázolása követte:

„Teológus-lelkész szakon várhatóan 63-an iratkoznak be a hat évfolyamra. Ezt a számot kevésnek tartjuk, tanári karunk kész mindent megtenni annak érdekében, hogy a teológus utánpótlást mennyiségileg is, de főleg minőségileg javítani lehessen. Ezért keresni fogjuk a közös gondolkodás és cselekvés lehetőségét mind a pataki, mind a mis-

kolci (Lévay) református gimnáziummal. A kiegészítő mesterképzésben mintegy 15-en érintettek jelenleg. A lelkipásztori munkatárs-katekéta szak három évfolyamán 95 a hallgatók száma (többségük a levelező tagozaton végzi a szakot). S ezek mellett a presbiterképzésre 25 jelentkezőnk van. Így együttvéve hallgatóink száma: 198. Ez a magas szám több munkára és nagyobb odafigyelésre ösztönöz valamennyiünket.”

Az Akadémiai közgyűlés a segédlelkészek kibocsátásával és a minősítő vizsgát sikeresen tett hallgatók fogadalomtételével folytatódott. Először került átadásra az I. Rákóczi György-díj, melyet dr. Börzsönyi József vehetett át.

(a szerk.)



között szolgál. Honnan vehet mintát, hogyan tájékozódhat e változások között? Az ingerek, a változás erői kívülről érik, de az egyháznak mégsem a külső körülmények impulzusai szerint kell értelmeznie létét, rendeltetését és formáltatását. Jézus szavai („egyek legyenek, mint mi”) kijelölik Isten népe orientációját: életének, egységének forrása és mintája az Atya és Fiú örökkévaló kapcsolatában, a Szentháromság tökéletes belső közösségében van. Az egyház a saját létének misztériumát, küldetése titkát csak Isten felől, csak Istenre utalva, belőle eredeztetve értelmezheti. ... Mi is része vagyunk az anya-



## Teológusok gólyatábora

**N**ehéz dolog ápolni a hagyományokat, vigyázni arra, hogy mindaz, amit őseinktől örököltünk, nehogy a múlt homályába vesszen. Ezért őrizzük, ápoljuk azokat, mert tudjuk, hogy ha valami elvész ezekből, annak többet nem lehetünk a részesei, megszegényedünk. Hagyományt teremteni éppen ugyanennyire nehéz, sőt lehet, hogy nehezebb, mert sok mindent fontolóra kell ilyenkor vennünk. Nehogy rossz hagyományt örökítsünk utódainkra, nehogy helytelen értékrendet kövessünk, és mindezekelőtt meg kell találnunk a módját annak, hogy értéket tudjunk formálni a mindennapok egyszerűségéből, ami majd átlépve egy határon olyan pillanattá válik egy-egy ember életében, ami egyedi, felemelő, kiváltságos ideje az életünk folyásának, és egyben új útravalóval gazdagít.

Nem tudom, hogy amikor a Sárospataki Református Teológiai Akadémián megszervezték az első gólyatábort az elsős teológusok számára, gondoltak-e erre, de azt tudom, hogy az események folyása biztosan formálta ezt a gondolatot egészen addig a pillanatig, amíg mindent kimondtuk. Ez a tudatos megfogalmazás olyan pillanatban köszönt ránk, amikor határvonalon állunk, pontosabban azt igyekszünk átlépni. Harmadik alkalommal sikerült megszerveznünk az évkezdő gólyatábort, és éreztük, most dől el: hagyomány lesz ebből vagy csak lelkes kezdeményezés marad. Nem könnyű a kihívás, hiszen ötvözni kellett a régit az újjal, egy nagyon divatos és – mondjuk ki – világi formába kellett valamit beleöntenünk a mi értékrendszerünkéből, hiszen másképpen elveszne a cél értelme. Bátran jelenthetjük, hogy sikerült egy új hagyományt bevezet-

ni a pataki teológia több évszázados kontinuitásába, mely érték- és közösségformáló erővé válhat. Hejce, Fony, Rakaca-tó... és reméljük, hogy még bővül a sor, nem szakad meg a lánc, és az egyre gyarapodó lista mögött meghúzódhat majd az élmények, tapasztalatok és a lelki meggazdagodások sokasága. Ez alatt a rövid idő alatt igen hamar megszilárdult a gólyatábor szerkezete is, hiszen ez is volt a cél, kitölteni a for-



mát, ne azt várni, hogy az majd kitölti önmagát. A közösségformáló alkalom nevét szándékosan nem változtattuk meg, hiszen gólyának lenni kihívó, újszerű, legyen az akár egy középiskolában, akár valamilyen egyetemen, főiskolán vagy éppen a teológián. Mindenekelőtt azonban olyan közösségként igyekszünk ezeken az alkalomokon fellépni, amely szem előtt tartja azokat az értékeket, amit magával hoz mindaz, ami speciálissá teszi a sárospataki teológia gólyatáborát. Mindenekelőtt két nagyon fontos részre tagolódik a tábor lelkisége: az egyik az egymás megismerése, a közösséggé formálódás, melyet folyamatos lelki gyakorlat kísér, másrészt minél többet megismerni, minél több információt szerezni környezetünkről, ahol éppen vagyunk, rácsodálkozni környezetünk szépségeire, értékeire.

Az idei tábor hét teljes napig tartott. Sajnos az időjárás nem pártolta az ügyünket, de akaratlanul is a javunkat szolgált. A sárospataki gyülekező után szeptember 3-án hétfőn délután érkezünk meg a Rakaca-tó partjára. A tábor helyéül szolgáló üdülőt Meleg Attila bódvaszilasi lelkipásztor nagylelkű felajánlásának köszönhetjük, aki készséges segítségnyújtásával jelentősen hozzájárult a gólyatábor megszervezéséhez. Ezúton szeretnénk neki köszönetet mondani. Másnap szeptember 4-én, kedden Benke András és felesége Benke Kinga szendrői lelkészpár előadása nyitotta meg a tábor előadásainak a sorát, akik a teológiai tanulmányok tapasztalatairól és lehetőségeiről beszéltek. Ebéd után kirándulni indultunk Göncre, majd Vizsolyba. Ez a kirándulás szintén a tábor hagyományává vált, hiszen eddig minden évben „elzarándokoltunk” a magyar Biblia bölcsőjéhez. Este áhítattal zártuk a napot, Benke András szolgált köztünk. Másnap szeptem-

ber 5-én, szerdán Barnócki Anita miszsiói lelkipásztor előadását hallgathattuk. A lelkipásztori szolgálat alternatíváit igyekeztünk felvázolni: a cigány kisebbség és egyházunk viszonyát ismertette az előadó. Ezután Nádas Erika lelkipásztor vallásánár tartott közösségformáló foglalkozást. Az esti áhítat üzenetét Vadnai Zoltán nagybarcai lelkipásztortól hallgathattuk meg. Szeptember 6-án, csütörtökön egésznapos kirándulásra indultunk Bódva-Eger-Felsőtárkány-Lillafüred útvonalon. Az esti alkalom szolgálattevője Rácsok Andrea volt. Szeptember 7-én pénteken Czinke Sándor aggteleki lelkipásztor előadását hallgathattuk meg a lelkipásztori munka hétköznapjairól. Délután Aggtelekre indultunk és ellátogattunk a cseppkőbarlangba. Ezen az estén Szalay László szolgált köztünk. Szom-

A Sárospataki Theologiai Alapítvány (adószám: 18413201-1-05) köszönetet mond azoknak a támogatóknak, akik adományaikkal vagy a jövedelemadó 1%-ának felajánlásával támogatták céljainkat. Az Alapítvány 2006-ban 50.197, 2007-ben pedig 59.281 Ft-ot kapott az SZJA 1%-ából. A fenti összeget a Sárospatakon tanuló határon túli, elsősorban kárpátaljai hallgatók támogatására fordítottuk.

Győri István

baton szintén hosszabb kirándulásra indultunk. Ezúttal két csoportra oszlott a csapat, hiszen Felvidékre, a szomszédos Szlovákiába utaztunk, ahová sajnálatos módon nem jöhettek kárpátjai testvéreink a Szlovákia és Ukrajna között fennálló vízumkényszer miatt. Ők a környék szépségeit igyekeztek felfedezni, míg a csoport népesebb része Krasznahorka-Rozsnyó-Poprád útvonalon indult el útba ejtve a krasznahorkai várat, a dobsiani jégbarlangot és végül Csorba-tót a Magas Tátrában. Az esti áhítaton Tar László mádi lelképásztor szolgált. Szeptember 9-én, vasárnap reggel Bódvaszilásra indultak a tábor résztvevői, ahol a délelőtti istentisztelet szolgálatát végezték a gyülekezetben.

Ezután következett a hazaindulás Sárospatakra, és délután szintén az eddigi hagyományoknak megfelelően sor került a pataki tanárok és elsősök találkozására egy kötetlen délutáni beszélgetés és szeretetvendégség keretén belül. Ezután került sor a tábort szokásosan záró rövid összegző élménybeszámolóra és tapasztalatcserére, melyet joggal nevezhetünk egyszerűen morzsaszedegetésnek.

Ha a programsorozatot megnézzük, akkor szembeütő, hogy milyen sokat kirándultunk és utaztunk a gólyatábor során. Ezúton szeretnénk megköszönni a Sárospataki Református Gimnáziumnak, hogy rendelkezésünkre bocsátotta az intézmény kisbuszát, melynek hiányában

aligha valósulhatott volna meg a tervezett programsorozat.

Ha egy mondatban kellene összefoglalni a gólyatábor hangulatát, mindazt, amit ez az egy hét adott, akkor talán az egyik résztvevő „elszólását” idézném: „nem akarok hazamenni, maradjunk még”. A prédikátorral szólva azonban „mindennek megszabott ideje van”, így a gólyatábor kezdetének és végének is, de biztasson az a tudat, hogy ha sikerült hagyományt teremteni, akkor jövőre újra várja nemcsak az elsősöket, hanem a felsőbb éves teológusokat is egy újabb gólyatábor.

Bartha Örs szenior

## Vendégelőadók a Teológián

**A**Sárospataki Teológiai Akadémia tagja a Délkelet-közép-európai Protestáns Teológiák Konferenciájának (SOMEF), amely Csehország, Szlovákia, Ausztria, Románia és Magyarország evangélikus és református teológiai intézményeinek együttműködése. Az együttműködés egyik formája a kétevente megrendezett szakmai konferencia. Ebben az évben ez júliusban Berekfürdőn volt. A résztvevők azt tekintették át, hogy a különféle intézményekben a lelkészképzés hagyományos formáin és keretien túl milyen hitéleti vagy más jellegű képzések folynak, mik ezeknek a tapasztalatai, különös tekintettel az Európai Unióban egyre inkább általános kreditrendszerre és a kétszintű felsőoktatási képzésre. A pataki Teológiát a berekfürdői konferencián dr. Győri István tanár, Szilágyi-Sándor Gabriella tanársegéd és Dezső Attila hallgató képviselte.



Az együttműködés másik formája az intézmények közötti diák- és tanárcsere. Ennek keretében a SOMEF elnöke, Wolfgang Wischmeyer bécsi egyháztörténész professzor és felesége, Oda Wischmeyer erlangeni professzor szeptember utolsó hetében akadémiánk ven-

dégei voltak. Az intézménnyel, a tanárokkal és hallgatókkal való ismerkedésen túl előadásokat is tartottak.

Wolfgang Wischmeyer kutatási területe a korai egyház története. „Az ógyházi keresztyénüldözés a mártírakták fényében” című előadásában azt mutatta be, hogy a 2. és 3. században milyen formában, milyen indokokkal üldözték a keresztyéneket, milyenek voltak a jogi eljárások, és ezek a mártírakták leírása szerint az üldözöttek számára hogyan váltak a bizonyágtétel és az erkölcsi győzelem lehetőségévé.

Oda Wischmeyer „Pál apostol apostoli tekintélye” címmel tartott előadást, amelyben elsősorban a Római és a Galata levél vonatkozó exegézise alapján azt szemléltette, hogy Pál közvetlenül Jézustól származtatott tekintélye és apostoli megbízatása hogyan határozta meg küldetését és teológiai érvelését.

Győri István

## Újra „Úton” a Máon

Az idén nyáron is nyaraltak az otthonban lakók. A kunpusztai gyülekezet meghívását elfogadva útra keltünk. Nem tudtuk, hogy mire vállalkozunk: hosszú út, nagy kalandok, sok látnivaló. Öt napot töltöttünk Kecskemét mellett a tanyavilágban, mezítláb jártunk a homokban, élveztük a csendet, a madarak csicsérgését, elzárva a nagyváros zajától, távol a hegyektől. Hangos volt a puszt a fürdőző fiatalok kacajától, a kedvenc

énekek, nóták dallamától. A nagy „semi” közepén állt egy templom, ami pillanatok alatt megtelt. Mindenkit magával ragadott annak az Útnak a története, üzenete, amelyről a darabunk szólt. Láthattuk a „hírös” várost, Kecskemétet, a Cifra Palotát, a Városházát, a Játékmúzeumot, a szökőkutakat és sok szép, érdekes épületet. Kicsit fáradtan, de hálával a szívünkben, új élményekkel megtelve tettük meg a haza vezető utat.

Gubányi Katalin



## Csillagpont 2007 Sárospatak

*A Csillagpont bemutatásával gondban vagyunk. Aki részt vett már ilyen rendezvényen, ismeri. Aki nem, annak csak néhány adatot tudunk felsorolni, „bemutatni” nem tudjuk bemutatni, milyen ez az esemény. Vagy találkozó. Vagy - első látásra - keresztyén fesztivál. Nyári program, korrekt „bulilehetőség”. Vagy más. A szervező csapat önmeghatározásában hely. „A Csillagpont a nagy találkozás helye, ahol a fiatalok az egész Kárpát-medencéből érkezve megélik közösségüket. Igen, ez az elsődleges: megtapasztalni az élő Istenbe vetett hit teremtette közösségünket”.*

*Önkéntesek által szervezett programsorozat ez, amelyre a Kárpát-medence minden részéről érkeznek résztvevők – idén mintegy kétezer fiatal. Van, aki számára a közös szabadtéri ábítatok jelentenek sokat – még akkor is, ha erős a nyári napsütés és meleg. Van, aki a koncertek iránt érdeklődik, akad, aki a csoportos foglalkozásokat keresi, vagy „sátrakban” nézelődve tájékozódik az egyház különféle intézményei és csoportjai által nyújtott „lehetőségek” felől.*

*Most egy „sátor”, a SZIKRA mutatkozik be az Olvasónak, megszólal egy önkéntes szervező, és megtudhatjuk azt is, hogyan látta a Csillagpontot a befogadó város, Sárospatak gyülekezete.*

**A** CSILLAGPONT egy találkozó, ahol a református ifjúságnak lehetősége van a bemutatkozásra, és arra, hogy megismerje mindazt, ami az egyház fiataljainak fontos lehet.

Ha valaki a CSILLAGPONT táborba belépett, rögtön az első nagyobb sátor a Szikra sátor volt. Talán sokakban megfogalmazódott a kérdés, mit takar a Szikra közösség, és miért állítottak ők egy külön sátrat? Zemplénben nem ismeretlen már a Szikra név, hiszen több helyen is találkozhattak már a rövidítéssel: **Siess Zempléni Ifjú KR**isztust **A**kard Több mint három éve alakult, havi rendszerességgel találkozunk és tartunk csendesnapokat, változó helyszíneken az egyházmegyén belül. Átlagban 60-70 ember találkozik, előadásokat hallgat, énekel, beszélget, és együtt imádkozik. 2005 augusztusában megrendeztük az első sátoros evangélizációs alkalmunkat a pácini kastélykertben, ahol a fiatalos keresztyén zene és dicsőítés mellett, a megyében szolgáló lelképásztort kértünk fel evangélizációra. Nagyon örültünk, hogy 2006-ban a felvidéki **FIRESZ** és **HIT-HAT** is bekapcsolódott. Azóta minden nyáron találkozunk Pácinban.

Arra a kérdésre, hogy miért állítottunk külön sátrat, és miért nem elégedtünk meg „csupán” a lehetőségek piacán bemutatkozni, a válasz a következő:

A Csillagpont nagyon kedves a számunkra, a kezdetektől, 2003-óta benne vagyunk lelkészársaink-



kal, mint segítők. Nagyszerű volt Bodajkon 1300 fiatalt látni, új erőt adott a szolgálatunkban. 2005-ben Debrecenben is nagyon jó volt. Ezek a találkozók motiválták a Szikra megalakulását is. Egyetlen célunk volt, hogy lássátok, aki Istenben bíz, és egymással szeretetközösségben tud lenni, azzal az Úr nagy dolgokat tud tenni. Így az egyházmegye ificsoportjai és vezető lelkészei összefogtak, és ebből lett a közösségünk. Lehet, hogy ez a ti környezeteken is működne? Mi biztosak vagyunk benne. Ezt akartuk a Csillagponton jelenlevőkben is megerősíteni

2007 nagy lehetőség a számunkra, hogy megmutassunk valamit a lelkiségünkben, ezért a szervezők áldásos segítségével életre hívtuk a Szikra sátrat. A sátor programjának a kialakításában fontosnak tartottuk, hogy délutáni alkalmainkon bemutassuk Zemplén megyét, tudván, hogy nagyon sok fiatal az országból először volt itt, Sárospatakon. Bemutatkozott a Bodroghöz, Hegyköz, Hegyalja és Sárospatak városa. Az esti alkalmak kialakításánál az evangélizációt és a dicsőítést helyez-

tük előtérbe. Sokan talán idegenkednek ettől a fiatalos, olykor karizmatikusnak nevezett stílustól, de a sátorban esténként megjelenő több mint 200 fiatal jelenléte is azt bizonyítja, hogy református ifjaknak sokat jelent, és út ez a fajta kegyesség Isten megismerésében és hitük elmélyítésében. Talán az olvasóknak úgy tűnik, mintha csak koncerteken vett volna részt ez a sok fiatal, de ezek az énekek „csak” arra szolgáltak, hogy megnyissák a fiatalok szívét a tékozló fiú történetének a megértésére. Ezen az igei részen keresztül hívtuk megtérésre a fiatalokat. Három estén keresztül, három prédikációval. Összességében a sátorban lévő szolgálatok és az ott lévő közösség nagyon nagy lelki töltést adtak, és mindezért Istené a dicsőség.

A cikk zárásaképpen szeretnénk megragadni az alkalmat arra, hogy meghívjunk benneteket alkalmainkra. Nem kell mást tennetek, csupán elküldeni az e-mail címeteket a erre a címre: szikra.pacin@citromail.hu; és így értesítést kaptok alkalmainkról. Isten áldását kívánva:

Fejér Zoltán és Tóth Tamás  
lelképásztorok



**I**mmár harmadszor voltam részese országos Csillagpontnak – bár sokkal inkább „kárpat-medencei”-nek, „nemzeti”-nek mondanám, mint „országos”-nak. Másodszor voltam csoportvezető. Ebből következően meglehetősen „tudtam”, hogy nagyjából milyen lesz, nem a „nagy ismeretlent” váró kíváncsisággal érkeztem Sárospatakra vasárnap este.

Igen, vasárnap este, pedig a találkozó csak kedden kezdődött. Ehhez kapcsolódik az egyik legkedvesebb emlékem. Kifejezetten pozitív lelki, közösségi élmény volt átélni azt, hogy több száz ember két napon át együtt készíti elő fizikailag és lelkileg a tábort a nagy találkozóra. Persze a főszervező csapat és önkénteseik áldozatos munkával már hónapok óta ezen dolgoztak, mégis nagyszerű volt részese lenni annak, ahogy több százan (csoportvezetők, rendezők, segítők ...) azért gyűlünk össze, hogy együtt készüljünk a majd kétezer fiatal fogadására.

A találkozót persze én egészen más képp éltem meg, mintha résztvevő lettem volna, mivel csoportvezetésben, láthatatlan színházban és egyéb dolgokban is se-

gítettem. Számomra természetes, hogy ha megyek valahova, akkor a programon lehetőség szerint nem „fogyasztói szemlélettel” veszek részt, azt nézve, hogy mit kapok itt, és „milyen színvonalon szolgálnak ki”, hanem alkalmazkodó, segítő lelkülettel - főként, ha valamennyire magaménak érzem az ügyet. Most formális, előre betervezett segítségre is lehetőségem volt. Van, amikor erre nincs lehetőség, „csak” résztvevőként vagyok valahol, de a lelkület akkor is nagyon fontos. Mind ezt nem azért írtam le, hogy nyilvánosan dicsérjem magam, sokkal inkább azért, mert ez a lelkület is olyan dolog, amiben – egy ilyen találkozó keretében is – sokat tanulhatunk egymástól. Igazán lélekmelengető volt látni a szívből szolgáló arcokat is, akik valóban Isten szeretetét tükrözték vissza, és szomorú volt látni azokat a helyzeteket, amelyekben a minimális alkalmazkodás készsége sem volt meg.

Természetesen sokak számára a rendkívüli hőség is meghatározó volt ezen a héten. Talán ennek is, talán a feszes programbeosztásnak is köszönhetően nem volt mindig könnyű együtt „mozgatni” a sok száz résztvevőt például a főelőadáson

(tűző napon), vagy esti áhítaton való közös részvételre. Nekem (a két előző Csillagponttal szemben) idén egy kicsit hiányzott is az, hogy érezzem: itt majd kétezer magyar református fiatal „együtt mozdul”, egy közösség vagyunk, és együtt, közösen emeljük például az ég felé a tekintetünket... Ez persze csak egy érzés.

Összességében ha a Csillagpontra gondolkodom, hála és öröm van a szívemben. Hála Urunknak, a főszervező csapatnak, az első Csillagpontot kitaláló és megvalósító úttörőknek, az egyház vezetőinek, akik nem csak „hivataltól” támogatják, a sok száz segítőnek, a gyülekezeti lelkészeknek és tagoknak, akik „reklámozták”, és csoportot gyűjtve hozták a falujukból, a városukból a fiatalokat Sárospatakra... És öröm látni, hogy milyen csodálatos színes sokféleségben teremtett minket Isten, mindenkit a maga tehetségével, személyiségével, ízlésével, és mindebből áll össze a református fiatalság, illetve Krisztus teste... Jó volt átélni, és tevékeny részesének lenni. Köszönöm.

Kalydy Balázs  
Miskolc

**H**áttér munka a Csillagpontban. A sárospataki gyülekezet tagjai imádságban hordozták az alkalmat, és a tőlük telhető technikai segítséget is igyekezettel biztosították a nagyszabású rendezvényhez. Ilyen volt a kez-

deti időben az ásványvízadomány, a színpademelek, az asztallapok biztosítása, a KIE kávéház árubeszerzésének segítése, tetőtéri helyiségekbe ventilátorok kérése, a cigánymissziós baranyai csoport számára a punya kenyér és beás lecsó hozzávalóinak biztosítása, vagy a nagy hőségben a szalmakalapárus szerzése. A kitűnően szervezett, nagyszámú segítő csapattal véghezvitt alkalmon mindenki találhatott kedve szerint való programot, él-

ményt adó közösséget és barátokat, lelki épülésre lehetőséget adó rendezvényt. Örömmel fogadtuk a városi zarándokmenet megvalósulását, melyhez gyülekezeti tagok is szívesen csatlakoztak. De talán a legjobb érzés az volt, hogy a Csillagpont kerámia úrvacsorai kelyhei és tányérai „hazatértek” egy kis időre, és itt lehetek szolgálatban, hiszen a mozgalom kezdetén ezek Sárospatakon készültek.

Virágh Sándor



## Sárospatakon tanácskozott a

### Kárpát-medencei Magyar Református Generális Konvent (2007. július 19-21.)

**R**öviden csak „Generális Konventként” említjük azt a „szervezetet”, „testületet”, „munkacsoportot” – vagy sokan nem is tudjuk igazán, hogy milyen megnevezés lenne a leghelyesebb... Hallunk róla, olykor még az esti híradókat nézve is találkozunk vele egy-egy állásfoglalás erejéig. Ez a híradás arról szól, hogy Sárospatakon ülésezett a Generális Konvent, és a tanácskozáson egy zárónyilatkozat is született, melyet megosztunk olvasóinkkal. A nyilatkozatnak azonban vannak előzményei, melyeket érdemes áttekinteni.

Kezdjük az elején. 1884-ben az addig különállóan létező négy magyar református egyháztest egyesüléséből létrejött a Magyar Református Egyház. Ez az egység a trianoni döntés következtében éppúgy megszűnt, mint ahogyan részekre szakítottan élt tovább a Kárpát-medence magyarsága, magyar reformátussága. Eltérő, de egyaránt nehéz élethelyzetekben egymástól elszigetelten fejlődtek tovább a különböző államok határai közé került református egyházak.

Másfél évtizeddel a magyarországi rendszerváltoztatás után, az Európai Unió benünket is érintő kibővítése által adott keretben az egyházkerületek és egyházmegyék (határon innen és túl) vezetői Budapesten 2004 júliusában közös tanácskozásra gyűltek össze azzal a szándékkal, hogy a kialakult új helyzetben a magyarországi és határon túli egyháztestek összehangolják szolgálatukat, s a köztük levő különbségeket csökkentik. Ezen az első tanácskozáson a résztvevők megállapodtak arról, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást egyházkerületeik fontosabb döntéseiről, egyházmegyéik között is zárt tájékoztatási rendszert hoznak létre. Egységes és egyeztetett érdekképviseléssel fordulnak európai és világméretű egyházi és segélyszervezetek felé, egymás iránti szolidaritásukat pedig határozottabban gyakorolják, kiállnak egymás mellett a Szentírás tanításait hangsúlyozva. Az általános elveken túl megállapodtak abban is, hogy megvizsgálják az egyháztestek liturgiájának és jogalkotásának, valamint oktatási intézményrendszerük szervezeti és tartalmi egységesítésének lehetőségeit.

A következő tanácskozásra 2005. júliusában került sor. Ekkorra már sok esetben közösen léptek föl, például közösen tiltakoztak a vajdasági magyar kisebbséget ért erőszakos cselekmények miatt, közösen igyekeztek munkálkodni azon, hogy a kettős állampolgárságról szóló népszavazáson ne pártpolitikai ügyként kezeljék a kérdést, ugyanígy a közös cselekvés megnyilvánulása volt az 500-500 lelkipásztor kölcsönös vendégszolgálat. A Magyarországi Református Egyház 2005. évi májusi zsinati ülésén meghozott törvénymódosítása pedig már a következőket tartalmazza: „...tagjának tekinti a világ bármely részén élő, magát magyar reformátusnak valló, és ezt kinyilvánító egyháztagot”. Ezek után a Generális Konvent 2005. évi tanácskozásán a következő nyilatkozat született: „Elköteleztük magunkat a Magyar Református Egyház egységének újbóli megteremtésére azzal, hogy célul tűztük ki egy közös „Református Egyházi Alaptörvény” megalkotását. Ebben a folyamatban megkülönböztetett felelősség hárul a Generális Konvent tanácskozásaira és szakbizottságainak munkájára. Reménységgel vagyunk afelől, hogy Isten kegyelméből a közös munka, a közös imádság és a közös szolgálat eredményeképpen belátható időn belül újból létrejön az egységes Magyar Református Egyház.”

Az együttműködésre, az egységesítés érdekében tett lépésekre, közös nyilatkozattételekre, a közös rendezvények szervezésére az elmúlt két évben is sok példa akadt, ezek ismertetésére azonban terjedelmi okokból nincs lehetőségünk. Ilyen előzmények határozták meg tehát a sárospataki tanácskozást, melynek záró nyilatkozatát olvashatja a következőkben az Olvasó:

„A Kárpát-medencei református egyházmegyék és egyházkerületek elnökségeinek tanácskozó testülete (Generális Konvent) 2005. július 8-i nyilatkozata szellemében továbbra is elkötelezi magát a Magyar Református Egyház egységének helyreállításában. Ezen az úton haladva ideai plenáris ülésünkön konszenzus alakult ki a Magyar Református Egyház jövőbeni alkotmányának alapelvei illetve megfogalmazásának elvi szempontjairól. A résztvevők elfogadták az alkotmány kidolgozá-



sára teendő további lépések menetrendjét. A kidolgozás alatt levő alkotmánytervezet értelmében a tag-egyházak együttműködnek a jogalkotásban, a közös képviseletben, a szerzetesszolgálatban, a misszió (beleértve a sajtót és a médiát is), az oktatás és az ifjúsági munka területén, továbbá a tájékoztatás, informatika és kommunikáció, valamint a nyugdíjügyek intézésében. Az alkotmányt az egyháztestek legfelsőbb szintű törvényhozó testületei, (zsinatai) ratifikálják. Ezt követi az egyháztestek által delegált Magyar Református Egyház Zsinatának összehívása és az alkotmány elfogadása. A már megvalósult közösség és egység örömele jeleként ültük meg a Generális Konvent plenáris gyűlésével egy időben tartott Csillagpont Református Ifjúsági Találkozót, a Kárpát-medence minden részéről érkezett ifjak részvételével. A Magyar Református Egyház – mint Jézus Krisztus igaz egyházának része – a keresztyén közösség erejét és örömet kívánja megélni és megmutatni Európában és az egész világban. Ezért minden szükséges lépést megtesz a Kárpát-medencei magyar reformátusság méltó és méltányos megjelenítése érdekében a nagyszombeni III. Európai Ökumenikus Nagygyűlésen. Sajnálattal értesültünk a Vatikánban a közelmúltban az igaz egyházzól kiadott kiskétfőjéről, amely éppen a szélesebb értelemben vett keresztyén egyházak közösségéről nem vesz tudomást. Ez úton is biztatjuk Kárpát-medencei református közösségeinket, hogy maradjanak meg az evangélium tiszta hirdetésében, és életükkel, imádságaikkal tegyenek bizonyosságot arról az irgalomról és szeretetről, amellyel Isten Krisztusban a világ felé fordult.”

A nyilatkozat nem csupán általános alapelvek megfogalmazása, a résztvevők ugyanis határozatba foglalták szándékukat: „A Generális Konvent 2008. június 18-20-i ülésén tárgyalja és javasolja elfogadásra az egyháztesteknek a közös alkotmányt.”

(a szerk.)



## Nemzeti imádságunk

*Szeretem a Himnuszt. Szép. Jó. Az csupán a gond, hogy egy olyan világban élek, amely nem szereti. Többségében végighallgatja, kisebbségében éneklő csupán tisztelő vigyázban. Mert oly korban élek én e földön, amelyben nemzeti jelképeink alaposan értéktelenednek. Ma már előfordulhat, hogy egy miniszterelnök nyíltan olcsóztatja a Szent Koronát, ráadásul egy másik ország első embere előtt. Ma már szinte félelmet keltő, ha valaki nemzeti zászlót vesz a kezébe (az Árpád-házi piros-ezüst sávokat már említeni sem merem). Ma már cikinék érzem, ha egy ballagáson énekelni kezdem nemzeti imádságunkat (már azt, ami egykor mindenki számára az volt), és viselkedek az engem érő „ez új” pillantásoktól. Azt azonban párás vagy üveges szemmel hangosan éneklük: Magyarország, timentartam...*

*Miért nem énekeljük a Himnuszt? Válaszok akadnak. Középszkolások közt gyűjtött válaszok: „Nem hiszem, hogy jót tesz az önértékelésünknek, hogy ha énekeljük. Bús és szomorú. Nem akarok elérzékenyülni. Mindig magnóról ment a mi iskolánkban, nem gondoltam, hogy nekem is énekelnem kell. Attól boldogabb leszek? Valahogy olyan öregesnek érzem. Ma, a 21. században? Valami buzdítóbb kellene. Nem szeretek egyáltalán énekelni.” Persze van, aki szereti. Énekelni is. Tízénevesként is. Erről olvashat most véleményeket és hitvallásokat az Olvasó. (B. A.)*

### Egy dalról és egy imáról



**A**mikor a legkisebb gyermekeimet kísérgettem óvodába, egy kisfiú farsangkor egy híres amerikai énekesnek öltözött. Mikor rá került a sor, hogy bemutatassa tudományát, ő is kiállt középre. Ezüstösen csillogó ruhában, zselézett hajjal, kezében óriási mikrofonnal. Már éppen rázendített volna, amikor körbenézett és megrémült a sok embertől. Annyira megijedt, hogy elfelejtette, mit is akart énekelni. Szinte kővé dermedve állt, közben az óvó nénik sügták, hogy csak bátran énekeljen, ne féljen. Aztán rázendített: Süss fel nap, fényes nap... Még most is könny szökik a szemembe, ha eszembe jut. Mert hát volt neki egy normális nagymamája, aki esténként mesélt és énekelt neki, ahogyan minden nagyma-

ma, pedig az anyja modern nő volt, szinte hajlott a feje a sok kenceficétől, mindig úgy járt, mint egy Barbie baba. A kisfiútól izgalomból előtört az igazi ének, az, amihez igazi érzelmei kötődtek, a nagymama szeretete. A nagymama egyszerű dolgot csinált. Meg akarta tanítani kis unokáját beszélni és énekelni, illetve a beszéden és az éneken keresztül fejezte ki ezekhez való szerelmes vonzódását, így a kisfiút bevezette a magyar nyelv- és énekkultúra közösségébe, a magyarok mint nemzet közösségébe. A nagymama felelősségteljesen gondolkodott, de főleg cselekedett.

*Ha beszélünk, ha énekelünk, egy közösség ránk hagyott örökségét használjuk, De nem csak koptatjuk, hanem folyton meg is újítjuk.*

Ez a közösség a szülőkön és a szomszédokon, barátokon és ismerősökön keresztül szájról szájra terjeszti, de írásban is átadja minden nemzedéknek azt a kincset, amit szellemiekben kigyöngyözött magából sok-sok évszázad alatt. A nyelv szavain, az ének hangjain keresztül azt üzenik, arra köteleznek, hogy mindennapi cselekedeteink révén maradjunk meg. Magunkon és utódainkon át éltsük tovább ezt a fölnevelő közösséget. Bántani nem kell másokat, de ma-

gunkat tartsuk meg, védjük meg. Ehhez erő kell, az összetartás és az összefogás ereje, akarása.

Milyen egyszerű, milyen békés dolog ez, és mégis milyen veszélyek leselkednek rá! Minden elemére halálos csapást akarnak mérni.

Először is sokan azt akarják, hogy ne legyen család, vagy legalábbis ne kelljen azt komolyan venni. A család mint emberi közösség korszerűtlen. Hagyományt és tanulságokat ad tovább családtagokról, barátokról, ismerősökről. Ez káros. Retrográd, reakciós. A család az ő szemükben csak akkor fontos, ha azonos neműek akarnak házasodni. Ilyenkor harcolnak érte.

Ne legyen nevelés. Nem kell a gyereket nevelni, mert a nevelés korlátozás. Kényszerítés valamire, ami még nincs benne. Ez erőszak, ráadásul családon belül. Hagyni kell azt a gyereket, hadd tegyen bármit, amit akar. Pontosabban legyen nevelés, legyen kényszer, de csak olyasmire neveljük, ami praktikus. Például mosson kezet étkezés előtt, öltözzön fel, ha hideg van. De a viláért se avatkozzunk bele, hogy mit néz a televízióban, ne ellenőrizzük, mit keres a világhálón, kivel beszélget, cseveg éjszakákon át a póktelefonon. (Renyhe agyú számítógép-rajongók! Mikor lesz már magyar neve a skype-nak?) Ha trágár, ízléstelen szavakat használ, nehogy

AZ IGAZAT MONDÓ,  
NE CSAK A VALÓDIT



rászóljunk, inkább csak nevezzünk, milyen édes. Az iskola is csak praktikus ismereteket adjon, ami arra legyen elég, hogy munkahelye legyen. De nehogy szenvedéllyel ragaszkodjon munkájához! Csak annyira, hogy ellássa a feladatát, hiszen bármikor kilökhető alanyokra van szükség. A hivatástudat akadály. Kolonc. Avított dolog.

El kell halmozni ajándékokkal azt a gyereket, hadd szokjon hozzá, hogy minden megvehető. Ne küzdjön semmiért, ne ütközzön akadályokba. Az a frankó, ha akár egész napját a plázában töltheti. Hamburger meg kóla. Nézhessen otthon órákon át tévét, ülhessen a számítógép előtt napokon át, mert majd így nevelődik fel az új ember. A kor új embere. A menő, a trendi fazon, aki nem kötődik érzelmi- leg, szellemileg senkihez és semmihez. Szabadon választhat, hol él, mit csinál, ne legyen tekintettel senkire. Menjen külföldre, ha felnő és hajtsa a pénzt. Élvezze az életet. Vásároljon, utazzon, fogyasszon, költse a pénzét. Nem kell szerelem, házastárs, csak partner, az is csak addig, amíg kellemes az együttlét. Az első tüsszentéskor odébb lehet állni.

Ravasz, nagyon ravasz módszer. Ha nem szoktatjuk a gyermeket a kötelesség, a felelősség gyakorlására, ha nem kötjük szülőhöz, rokonhoz, barátához, tájhoz, ha csak a felszínességre szoktatjuk, akkor a közösség egésze is gyengül. Pont ezt akarják a nagy szervezők. A fogyasztásra nevelődött embertömeg a jó alany, azzal bármit meg lehet tenni. A tévé, a reklámok mindent el tudnak velük fogadtatni. Csak semmi kötődés. Csak lazán.

Majd egyszer jön egy nép (vagy talán már hívják is a szervezők őket) a közelből vagy inkább távolabbról, akikben van összetartozás, akiknek van közös énekük. Beülnek a helyünkre, mert mi úgysem tudunk védekezni. Mi meg bambán, unottan átadjuk a helyünket. Mert megmaradni csak az tud, akinek van célja, aki akar valamit az élettől. Megmaradni, élni. Ehhez társak kellene, közösség, egymás iránti felelősség. Tulajdon és szabadság, ahogy azt a szatmári birtokos mondta híres országgyűlési beszédeiben, amikor még nemzetiek voltak a liberálisok. Verseket is írt, szigorú ritmikával. Nem szerette a lazaságot, mert oly sok zivataros év volt már mögöttünk. Meg kell erősödnünk

népességben, szabadságban, munkában, tulajdonban. Mindezt a szándékot, akaratot ki lehet fejezni akár egy közös dallal is. Egy dallal, egy imával, amely érzelmekhez szól, szívhez szól, és a szövege az összefogást erősíti. Nem támad másokat, de védő kart ígér az éneklőnek, hogy még sok nemzedéken keresztül kifejezhessék csodálatukat fehér diplomáikban az égen lakónak. Sőt, élhetnének akár jókedvvel, bőszéggel is, ha ezt a nyomorú ígát, amit az idegen elnyomók kiszolgálói és azok utódai ültettek a nyakunkba, végre hajlandóak lennének lelökni.

Bárcsak ne egy pojáca diktátor fegyverei teremtenének rendet ebben az országban, hanem annak az éneknek az erkölcsé, amit az a szatmári birtokos gondolt ki évtizedes magányában, szívében egy egész nemzettel.

Mezei István szociológus  
Miskolc

### *Gondolatok a Himnusz (nem) éneklésről*



**A** magyar Himnusz nem csupán nemzeti ének, hanem nemzeti imádság. Ezért én, ha templomban, vagy ünnepségen éneklek, imára kulcsolt kézzel teszem, s nem csak „vigyázban állással”. A Himnusz énekléséhez mindig tapadnak az ön maga nagyszerűségén túl érzelmi hatások, „belegondolások”, mikor az adott eseményen, az „ahol és amiért” szituációja ejt rabul. Ilyenkor jön az, sok magyarszívű testvéremmel egyezően, hogy tiszta szívvel, teli torokból és könnypárában úszó szemmel hangzik ajkunkról a Himnusz.

Úgy tűnt a kilencvenes évek változásai közepette, a Himnusz rangja újra megerősödik, és a hangszórókból, fülekből visszatér az ajkakra, s nem csak a templomokban fog az orgonahanggal együtt zúgni, hanem az iskolákban, közéleti rendezvényeken is. Annak ellenére, hogy a Himnusz születésnapja ünneppé vált, mégis csalódnom kellett. A Himnusz éneklése egyre vérszegényebb, sok iskolába visszatért a „hallgassuk meg...” módszer. Sajnos életem során nem hallottam még olyan felvételt, amelyre jól lehetett énekelni, mert vagy a hangfekvése volt magas, vagy az előadásmód volt „változatosan művészi”, ami lehetetlenné tette az együttműködést. Megkockáztatom, épp azért készültek olyanra a felvételek, hogy ne is lehessen csak hallgatni! Egy időben pedig a szöveg nélküli verzió is futott. E jelenség okát teljes mértékben feltárni lehetetlen, hiszen egyszerre van jelen a praktikus butaság, nemtörődomség, igénytelenség a véletlenszerű dolgok összejátszásából eredő negatív jelenségek, amit tüneti kezeléssel is javítani lehetne, és a sok évtizedes hazafiatlan, internacionalizmust túlhangsúlyozó koncepciók következménye, valamint a szándékos nemzeti öntudatrombolás s az állampolgári közöny. Van, ahol szeretnék énekelteni a Himnuszt, de már az új nemzedéknek „nincs hangja” s maguk is elhitték, hogy nem tudnak énekelni. S van, ahol lenne hang, de nem énekeltek, csak hallgatják, vagy egy hangra bízzák, és a könnyűzenei csillagok hangja különös módon csődöt mond az arénákban.

Valóban a szomorú tapasztalatok egyre gazdagabb tárházáról szólhatunk, amikor pl. neves egyházi tanítóképző tanévnyitóján a Himnusz éneklésekor az összes körülöttem álló úgy rámbámult, hogy énekelek, mint valami csodabogárra. A végén hangos motyogással magam elé meredtem: marslakó vagyok, vagy nem magyarok vannak körülöttem? Zenetanáraitól hallottam, hogy az ötvenes években Kodály Zoltánt és Illyés Gyulát megkérték, hogy készítsenek egy új Himnuszt. Bennük volt annyi bátorság, hogy megmondták, ők nem tudnak a meglévőnél jobbat csinálni. Ugyanakkor felnőtt két olyan nemzedék, amelyikbe állandóan sulykolták, hogy Isten nincs, tehát nem is áldhatja meg

a magyart, másrészt elég meghallgatni, és azalatt csendben álldogálni egy kicsit. Megszakadt a példaadási lánc, s a gyerekek ezt fogadták el normálisnak, és számukra érthetetlen, mért is kellene azt énekelni. Nem akarok senkit megsérteni, de sajnos a pedagógusképzésben hosszú évtizedekig a hazafias nevelés hiányos volt, még 1995-ben is hallottam az iskola ablakán a „bunkócskát” kiszűrődni.

A mai nemzedékek zöme a médiakultúra nyomán könnyűzenei nagyfogyasztó lett, kiskortól kezdve füldugóval, fejhallgatóval fülében jár-ke, ám a zenei hallásuk, főleg a hangképző szerveik végtelenül elcsőkevényesedtek. A Himnusz éneklése nagy hangterjedelme és változatos hangközei miatt ráadásul nem egy „tinglitangli” feladat, ahhoz fel kellene nőni, ezért éneklésére sem belső készletet, sem fizikai képességet nem éreznek sokan. A zenei hallás tehetséghez méltó kiművelése és a hangképzés műveltségi szintűre fejlesztése pedig az utált készlet tárgy szintjén rekedt meg hazánkban. A hajdani nótás-dalos, magát közösségekben jól érző nemzedékeket felváltotta az illumináltan „mindenmindegy” féle ordítózás, ami még a ballagási szerenádokban is létjogosultságot nyert. A hangszórókkal való együtténeklés azt az illúziót kelti, mintha nagyszerűen tudna az illető énekelni, de ez a valóságnak nem felel meg, mivel a saját hangot teljesen elnyomja a technika. Televíziós tehetségkutatók zsűrije ország-világ előtt számos ilyen kontroll nélküli énekelni tudónak megmondani, hogy ez nem az, aminek látszik. Ilyenkor védekezésül elhangzik a sértődött produkciót végzőtől, hogy de hát mindenki azt mondta, hogy ő milyen jó. Igen, ez következik be, ha leszállítjuk a mércét, szakmai minőség helyett csupán a „hangulat” nyer létjogosultságot. Ennek a levét a Himnusz is issza, formailag is, tartalmilag is. Nincs sem belső, lelki azonosulási képesség, és nincs külső hangképzőszervi előadási képesség sem. Néha úgy tűnik, nem természetes az, hogy ha magyar vagyok, akkor szeretem a magyar zászlót, Himnusz, címert. Sőt odáig fajult a helyzet, hogy akik szeretik, azok a közmegegyezés tárgyai. Nem kell talán felemlenem e ponton, hogyan jártak a kokárdát viselők a választások idején.

*A közmegegyezés hiánya idején a templomoknak, egyházi iskoláknak kell a magyar kultúra végvári szerepét még hatékonyabban felvállalni, és őrizni jobb időkre, vagy sokévtől és kovácsként hatva az ihletett műhöz méltó, átéléssel való éneklést, s az egybegyülekezéseken a Himnusz éneklésével kifejezett egységbe olvadás bizonyosságát jelző erőt sugárzó hangerőt.*

A Himnuszban Kölcsey a történelmi múltunk szentírásán alapuló önvizsgálatát, és az Istentől nyerhető szebb jövő látásmódja lelki magaslatát ajándékozza nekünk. Ne dobjuk el ezt az örökséget, és e „csúcsdíz” alá építsük oda a magyar kultúra művészeit, a magyar népdal, az egyházi ének, a tartalmas dalok, nóták, igényes könnyűzene valamennyi lelket emelő, közösséget formáló megnyilvánulásait. Ezt a nagy feladatot együtt kell végeznie a bölcső fölött dúdoló édesanyáknak, az oktatási rendszerért felelős állami szervezeteknek, templomok, médiumok és koncertrendezvények gazdáinak, melynek összehatása és harmóniája nyomán megérhetjük talán, hogy Isten áldása jó kedvet, s a bal sors tépése után víg esztendőt is derít reánk. Tanítsuk örömmel, énekeljük példamutatón, és szeressük hazafisággal Himnuszunkat!

Virágh Sándor  
Sárospatak

*Mit jelent magyarnak lenni?*



**A**

volt Csehszlovákia területén születtem. Ma Szlovákia – Felvidék –, Losoncon lakom, a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumában tanulok.

Mikor először kérdezték tőlem, hogy mit jelent számomra magyarnak lenni, és

milyen érzésekkel énekelem a templomban a Himnusz, azt gondoltam, hogy erre nagyon könnyű válaszolnom. Rá kellett jönnöm, hogy olyan valamiről kell szólni, amit nagyon nehéz szavakba önteni. Egy érzés, amely bennünk él, a hazaszeretet.

Mai napig Felvidéken élek, szüleim mindig is magyarnak neveltek, otthon magyarul beszélünk, s tehetem mindenütt az országban: anyanyelvemen beszélek. A nyelv szerintem csak egy a kőből, amelyből a nemzet felépül. A Himnusz zenei anyanyelv.

Ott a haza, hol a pénz – szokták mondani –, s ez napjainkban sajnos határozottan is igaznak látszik. Az Európai Unió által nyújtott lehetőségek – a hazától távol élés – csábítóak. A haza nem egyenlő az azzal a hellyel, ahol az ember megszerezheti az anyagi ellátást. A haza nem is egy határral körülvárt területi egység. Minthogy Isten országa az emberek között van, úgy gondolom, hogy a hazát is az emberek között és emberekben találjuk.

Nem vagyunk idegenek, mert valami közös bennünk. Közös a múltunk, a szokásaink, a történelem, a fájdalmak és az örömök. Vonásaink, lelki alkatunk is hasonló. Ez mind benne van abban, mikor a Himnusz énekeljük: összetartozunk! Amikor valaki odafordul a másikhoz, az megérti gondját, s ahogy csak tud, segít – ez is a Himnusz. Összeköt bennünket, mint a haza is.

A globalizáció olvasztótégelyében csak az maradhat életben, aki erős öntudattal, emelt fővel vállalja értékeit, vállalja hibáit, vállalja, hogy én hazához tartozom. Magyarnak lenni a 21. században is csoda. Vannak értékeink, nemzeti kultúránk, nyelvünk gazdagsága, sorsunk gazdagsága. Ha énekeljük a Himnusz, ez a vallo-más van bennem.

*Én mint felvidéki magyar – bár megtapasztaltam, hogy hazám sok lakója nem érez felelősséget a határon túliak iránt – én érzem a hazámat, és hagyományait őrzöm, s kérem Istent, hogy vezesse népünket. A Himnusz ezeket a gondolatokat ébreszti bennem. Ezért énekelem.*

Miklós András 13. E osztályos tanuló



**M**inden élő ember alapvető tapasztalata a halál, melynek megértése nem csupán egy egyszerű elméleti probléma a sok közül, hanem létkérdés. Nemcsak azért, mert a halál az ember létezését érintő probléma, hanem mivel létének minősége múlik azon, mit kezd a halállal. Aki a halálban csak győztes hatalmat lát, amelytől félni és rettegni kell, az reménytelenségben megkeseredett ember marad.

A halál közeli élmények tapasztalata, hogy a halál kísérőjelensége a fény. Mintha bibliai üzenet hordozója lenne ez a mai tapasztalat: a halált sohasem önmagában kell megértenünk, mert akkor fennáll annak veszélye, hogy valóban nincs értelme az életnek. A halált a világosság összefüggésében érthetjük jól, ha tudatosítjuk, hogy a világosság nem csak kísérőjelensége a halálnak, hanem amint Isten a teremtésben győzelemre vitte a világosságot a sötétséggel szemben, már a teremtés kezdetén hirdelve mindenkéül, az életet, ugyanúgy gondoskodik Ő az újjáteremtés erőinek, az életnek a végérvényes győzelméről is.

A halál erős kézzel formál, mélyen tud belenyúlni az életbe. Az Ószövetség bizonyágtétele szerint a halál eszköz Isten kezében, mellyel Ő az életet alakítja. Akik ezt értették, formálódtak is az Ószövetségben, akik nem értették, lázadtak mindenféle szenvedésben, mert nem hitték el, hogy a keserűség minden formájának célja az áldás, az élet. Isten szép életre teremtette az embert, s az Ószövetség emberét a halál is erre a szép életre akarta tanítani. Ennek megértésére nyit utat az Ószövetség.

A mindennapi élet tapasztalata valóban az, hogy ahol a fény, ott az árnyék.

*A halál tehát megtalálható az élet minden területén, és győzelmének jeleit hirdeti az élet, de győzelme mégis a legnagyobb vereség csupán, mert végül a halál által is csak teljesen Istené lesz, az Ő halottja marad az ember a halálban, ezért a halál is az élet győzelmét jelenti.*

Isten azonban nemcsak a halálban akarja magáévá tenni az embert, hanem földi életében is. Az életnek ezt az értelmét segíti megtalálni az Ószövetség, miközben apró tapasztalatokon keresztül szoktatja hozzá az embert a jó végső győzelméhez, és biztosítja



őt Isten jóindulata felől, aki diadalra viszi a jót a rosszal, az életet a halállal szemben.

Az embernek mindennapjaiban komoly kérdéseket vet fel a jó és rossz problémája, az élet és halál harca. Nem akar kevesebb lenni doktori munkám, mint keresés, mely abból a vágyból fakad, hogy Isten adja meg az élet-halál kérdésre a választ. A világ számára persze sokféle válasz létezik. Természetes, hogy én teológiai választ keresek és előttem járó mestereimtől tanulva, beállítottságomból fakadóan ezt az Ószövetség bizonyágtételében kerestem.

Az Ószövetség az életet Isten-ember viszonyában képzelel el, melynek alapjait Isten a teremtésben vetette meg. A teremtés egyedülálló tevékenységét a héber Biblia azzal is kifejezte, hogy a „bara” igét a teremtéssel kapcsol-

atban kizárólag erre az Istenre és csakis Őt jellemző tette engedte alkalmazni. Ez a tény önmagában véve is hirdeti: Ő az egyetlen Úr. Ha pedig Ő az egyetlen, akkor rajta kívül nincs más ura sem az életnek, sem a halálnak.

Az élet fogalmának meghatározását sok irányból lehet megközelíteni. Az Ószövetség emberének életét nem a halál utáni élet váradalma befolyásolta legjobban. Elsősorban nem az előrenézés, hanem a visszatekintés volt az élet megfogalmazásának alapja. A kezdet volt a meghatározó, és a kezdet foglalta magába a célt is. Még pontosabban: nem maga a kezdet volt a meghatározó, hanem Aki a kezdetet meghatározta, az határozta meg a célt is. Isten volt a kezdet, ezért volt Ő az élet végcélja is. Aki visszanézett, az tudhatta csak, ki a Teremtő, az mérhette fel reálisan a jövődőt, az újjáteremtés esélyeit. Aki így értette a Teremtőhöz kötött élet lényegét, az soha nem látta azt értelmetlennek, hanem tudott annak kialakuló voltáról, sőt arról is, Aki azt alakítja. Márpedig Isten szövetsége nem korlátozódott az Ószövetségben a halál által uralt életre, hanem magába foglalta a halál megsemmisítését és az örökkévalóságot is (Ézs 25,8; Dán 12,1-3).

Mindennek megértése és megértetése tanulmányi munkám célja. Gyülekezeti szinten ez természetes, hiszen csak erről van értelme prédikálni, mert ez a segítség. A bibliai teológia sem tehet mást, ha nem akar mellébeszélés lenni. Mindezt az Ószövetségnél kezdeni kézenfekvő, hiszen azzal kezdődik a Biblia. Csak annyival jutok majd tovább elért eredményeimnél, melyeket doktori dolgozatomban összegeztem, amennyivel tovább élek. Felismeréseimben a halál ténye engem is formál, de csak az életért, s tanulmányaimnak is csak annyi értelme lesz, amennyiben az életet teszi minőségivé. Az enyémet és másokét.

Engyh Sándor

## Egyházkerületi cigánymissziós nyári programok

2007 nyara igen színes volt. Írhatnám azt is: szinte zsúfolt – de nem ez maradt meg bennem, hanem a rengeteg élmény, arc, mondat.

Amint véget ért az iskolaév, munkához láttunk. Vilmányban kezdtük programjainkat napközis oktató táborral. Ki hinné: izgő-mozgó gyerekek a nyári szünet elején eljönnek, pedig asztal mellett ülünk, és tanulni kell. Persze játszunk is. Persze kézműves foglalkozások is vannak, és vízpisztoly, és labda, és kötél, amit húzni lehet. Hét elején harmincan, hét végén ötvenen. Második hét elején megint harmincan, hét végén megint többen. Ugyanígy töltöttünk két hetet Bükkaranyoson és Tarcalon is. A három kéthetes program alapelemei azonosak voltak, mégis minden másként történt. Más gyermekek, felnőttek, más létszám. Közös tanulás, akarás, munka. Öröm.

A tavaly megkezdett „Táborosok” program is folytatódott: újabb egy hetet töltöttünk együtt ricseiek, nyíriek, füzérkomlóiak és sátoralja-

újhelyiek. A Fonyi tábort immár másodiknak neveztük, és közösen csodálkoztunk rá: ugyanaz és mégis teljesen más.

A Vodafone Magyarország Alapítvány által támogatott programunk keretében 10 napot töltöttünk együtt bentlakós táborban. Ez jutalom volt, nem csak lehetőség. Nagy örömmel hallottam az egyik lánytól: azért vagyunk itt, mert jártunk egész évben, részt vettünk a napköziben, tanultunk és jók voltunk. Így igaz.

A programokról a [www.cm.tirek.hu](http://www.cm.tirek.hu) honlapon olvashat beszámolókat az érdeklődő, ugyanitt képeket is találhat a „Mindent a szemnek” galériagyűjteményben.

Itt pedig ahelyett, hogy magam írnám le, milyen volt a nyár, egyik munkatársunk beszámolóját adjuk közre.

Barnóczki Anita

M  
I  
S  
S  
Z  
I  
Ó



### Tarcali gyerekek nyári táborokban

2006 őszén Tarcál is bekapcsolódhatott a Vodafone Magyarország Alapítvány által támogatott egyházkerületi programba. Ennek köszönhetően a tanév során heti rendszerességgel tanulhattunk, játszhattunk együtt a helyi Gyülekezeti Házban a résztvevő gyerekekkel.

A nyár folyamán sem hagytuk otthon unatkozni a fiatalokat. A program részeként július elején kéthetes nyári napközis oktató táborban, augusztusban pedig Fonyiban, tíznapos bentlakásos táborban vehettek részt tanulóink.

A tarcali táborban a kora délutáni órákat töltöttük együtt. A közös játékos bevezető után két teremben zajlottak a foglalkozások. Mindkét csoport az

életkorának megfelelő fejlesztő feladatokat oldotta meg feladatlapok segítségével, illetve játékos formában. Minden nap volt kreatív foglalkozás is. Agyagoztunk, kipróbáltuk a szalvéta-technikát, gyöngyöt fűztünk, fontunk – minden mennyiségben.

Emellett jól jött a nyári melegben a vízpisztolycsata, a foci és különböző csapatjátékok.

Az utolsó napra a közösen elkészített gulyás tete fel a koronát.

Azok a gyerekek, akik egész évben hétről-hétre szorgalmasan jártak a foglalkozásokra, részt ve-



hettek a tíznapos Fonyi táborban. Itt bükkaranyosi és vilmányi gyerekekkel ismerkedtek meg és kötöttek barátságot. A programok bőséges kínálatából mindenki kedvére válogathatott. Délelőtt tanultunk. A történelem tantárgy nagyon sok gyermeknek okoz gondot. Nehezen tudnak tájékozódni időben és térben, az évezredek, évszázadok, évtizedek sűrűjében, valamint a térképen. Ezen próbáltak segíteni – szerintem nagyon eredményesen – ezek az órák. Nem a száraz tananyagot tanultuk, hanem megtapasztalták a tér és idő viszonylatát. A jól kitálatott feladatok közül csak néhány álljon itt ízelítőként: idővonal készítése közösen csomagolópapírra, múmiakészítés WC-papírból, terület-szerző játék, drámajátékok.

A délutáni időszak nagyon változatos volt: foci a „nagy pályán”, hegy-mászás rengeteg izzadságcseppel a homlokukon, és voltak kézműves foglalkozások. A hét slágere a lakk-virág volt, emellett készítettünk kítűzőt, festettünk üveget, készítettünk termésképet, öntöttünk és festettünk gipszet, formáztunk agyagvázát, amelybe szárazvirág is került. Minden résztvevő kapott emlékként egy tarisznyát, amelyre mindegyikünk neve felkerült. A nagy hőségben jó szolgálatot tett a „csobogó”, előfordult, hogy naponta kétszer is csobbantak a hűsölni vágyó fiatalok. Egyik délután kirándulást tettünk Sárospatakra, ahol érdeklődve figyelték a gyermekek a könyveket a Nagykönyvtárban, és a várat is sikerült „meghódítanunk”. Utolsó este nagyon nehéz volt a búcsúzás. A tábortűznél szem nem maradt szárazon.



Azóta is rendszeresen részt veszek a gyerekekkel a vasárnapi istentiszteleteken. Az iskolában szünetekben hallom a táborban tanult dalokat. A folyosón egymásra mosolygunk a gyerekekkel, eszünkbe jutnak az együtt eltöltött szép táboros napok, és máris vidámabban megyünk be a tanórákra.

Nagyon örülök, hogy én is tagja lehetek ennek a közösségnek. Azt hiszem, az alábbi „jelenet” magáért beszél.

Az egyik istentisztelet után az egyik presbiter néni odajött hozzánk:

- Jövő héten is gyertek a templomba!

Erre az egyik kislány felkiáltott:

- Jövünk minden vasárnap!

A többiek pedig fülig érő szájjal bólogattak:

- Mi is jövünk.

Éles Ilona fejlesztőpedagógus  
Tarczal

## Hétköznapi csodák

**E**z a portré egy kis faluban élő református keresztyént mutat be. Amikor a beszélgetés készült, azt gondoltam, nehéz kérdést tesztek föl. Ha ugyanis azt kérdezik tőlünk: „ki vagy?”, a bemutatkozás után megállunk. Bele kell gondolnunk, hogyan fogalmazzuk meg a továbbiakat. Mónika azonban nem lepődött meg, válaszolni kezdett.

Lukács Györgyné vagyok, Fonyban élek és három gyermekem van. Református vallású vagyok, Krisztussal járok, mert vele jó, és mert az Ő kezébe tudom helyezni a családom, a gyermekeim életét is.

*Mónika mosolyog, miközben válaszol. Természetesnek tűnik számára, hogy nyíltan kimondja, amit gondol és hisz. Megkérdézem hát, hogy mindig így volt-e? Így nőtt-e föl?*

A családom református. Édesanyám hitt Istenben, de nem igazán járt templomba. Sokat volt kórházban, és én az egyik ilyen alkalommal negyedikes koromban úgy gondoltam, hogy ha templomba megyek, és ott imádkozom érte, Isten jobban meghallgat. Így mentem be először egy templomba – katolikusba. Amikor Anya hazajött a kórházból – emlékszem, egy pénteki nap volt –, elkezdtünk együtt járni a református templomba. Ekkor Máté István volt itt a lelkipásztor, aki feleségével, Katica néniel lakott itt.

Templomba jártam tehát, de még nem voltam Krisztussal járó keresztyén. Az folyamatosan alakult ki bennem. Nem tudom egy időponthoz kötni, hogy mikor kezdődött el, de folyamatosan „hétköznapi csodák” történtek az életemben. Volt saját Bibliám, énekeskönyvem, de sokáig nem értettem, csak amolyan menedékként szolgált, ha valami rossz történt velem.

PORTRÉ



*Egy időre elkerültél Fonyból.*

Miskolcon tanultam tovább, a kohóipari szakközépiskolában, de hétvégére haza jártam.

*Együtt nevetünk, úgy kérdezem: Miért éppen oda mentél?*

A barátnőm után. Édesanyámék szeretnék volna, hogy tanuljak, de nem igazán tájékozódta, hogy milyen jellegű is ez az iskola. Mire befejeztem, már fölszámolás alatt volt az LKM, a DIGÉP. Csak az érettségit szereztem meg, mivel kohászokra akkoriban már nem volt szükség. Másodikos voltam, amikor ráébredtem, hogy mit is tanulok valójában. Ekkor már késő lett volna otthagyni az iskolát, így szereztem érettségit – szakmát azonban nem.

*Érettségi után „házatértél”, vagyis itt élsz azóta is Fonyban?*

Érettségi után azonnal jött a nagy szerelem, és férjhez is mentem még azon a télen. Ez érdekes volt, mert ragaszkodtam a templomi esküvőhöz, hiszen nekem fontos, hogy Isten áldása rajtam legyen, Gyuri azonban nem is hitt Istenben. Gyuri református templomba először velem jött be. A templomban ő is megérezte, hogy itt nyugalom van, béke és szeretet. Akkor is egy jó, befogadó közösség volt itt. Ez a mai napig így van: ha bejön egy idegen a templomba, mosolyogva és szeretettel fogadják. Így Gyurinak is nagyobb kedve volt bejönni, hogy érezhette: nem idegen itt, hanem szeretettel várják. A lelkipásztor – Bojtor István – is elbeszélgetett velem, ami nagyon jó dolog volt. Ekkortól együtt jártunk a templomba, és ez nagyon sokat jelentett, mert én sem értettem mindent teljesen, Gyuri sem, de együtt meg tudtuk beszélni, amit hallottunk.

Azóta folyamatosan formál Isten, mindig megtanít valamire. Ma már talán jobban értem az Igéjét, jobban észre veszem, hogyan vezet, tanácsol. Egy példát hadd mondjak. Felújítás volt a gyülekezetben – talán villanyszerelés. Mindenki általában ezer forintot adott, nálunk pedig összesen ezer forint volt itthon, amiből krumplit kellett volna vennünk. Vagy krumpli, vagy odaadjuk. Megbeszéltük, és úgy döntöttünk, hogy mi is odaadjuk, mi is hozzájárulunk az épüléshez. Amikor va-



sárnap kijöttünk a templomból, az ajtóban Uzonka néni, a lelkipásztor felesége megkérdezte: „Mónika, nem sértelek-e meg egy zsák krumplival, elfogadnátok-e?” Sok hasonló történt még velünk, és ezek olyan fantasztikus dolgok, amiket nem lehet nem észrevenni.

*Te cigány származású vagy? Hogyan fogadták ezt a gyülekezetben?*

Úgy érzem, hogy már megküzdöttem ezt. Egyetlen egyszer bántottak meg nagyon, de ezen kívül úgy érzem, soha nem volt igazán kérdés. Ennél több problémát okozott, hogy néhányak szemében mi „tűlbuzgók” vagyunk, mert sokszor ingyen dolgozunk. Semmi másról pedig nincsen szó, mint amit a gyermekeinknek is tanítunk: segíteni kell annak, aki segítségre szorul.

*Benned mégis hogy került helyre a kérdés – mert úgy tűnik, hogy nagyon a helyén van?*

Ez egy nagy dilemma, mert szerintem a cigány szülőkből benne van, hogy hogyan mondjam meg a gyermekeimnek? Mikor mondjam el? Én sem kaptam meg ezt az információt. Már általános iskolába jártam, amikor megkérdeztem itthon, hogy anya és most mi vagyok? Nem volt ez olyan nehéz, mert olyan iskolába, osztályba jártam, ahol ez nem számított. Később jelentett inkább gondot, hogy ho-

gyan mondjam meg én a gyermekeimnek, hogy ők felerészelt cigányok, felerészelt magyarok. Az is kérdés volt, hogy hogyan magyarázzam, és az is, hogy miért? Ez egy kicsit viccesen is jött ki, mert amikor a gyermekeimnek erről beszéltem, ők fordítva hitték, hogy ki a magyar és ki cigány. De úgy érzem, nálunk sem okoz ez problémát. Ebben nagyon fontos, hogy én is milyen közösségbe kerültem, és hogy ők is milyen közösségben vannak. A közösség nagyon viszi az embert. A neveltetésén egyik gyerekemnek sem veszik észre. Az ember ember, és akinek segítségre van szüksége, azon segíteni kell. Ezt tanulták meg a gyermekeim, és eddig tartják. A fiammal történt meg például még általános iskolában, hogy egy kisfiú leköpdöste. Másnap ezt a kisfiút tették föl a többiek a falra, az én fiam pedig odament és megvédte. De azt hiszem, ez már inkább a keresztény nevelésnek köszönhető.

*Ti presbiterek is vagytok a gyülekezetben.*

Ez is érdekes volt, mert itt Fonyban is, amíg lehetett, férfiakat választottak csak presbiternek. Én egy idő után Apa helyett lettem presbiter. Gyuri akkor még nem volt megfelelő ideje egyháztagnak, így őt később választották meg.

*A presbiterség, ahogy az életeteket látom, leginkább munkát jelent számotokra.*

Igen, de ez természetes. Nekem mind-egy, ki kér meg, hogy segítsek, megyünk. Ha kell, Gyuri kocsiba ül, és mindegy, hogy az már ötszáz forint, mert két liter benzin – mindegy, ha van benzin. Ha nincs, akkor megmondjuk, hogy szívesen, de...

*Miért érdemes kicsi abajji gyülekezetben templomba járni? Hányan vagytok egy vasárnap, talán tízen?*

Kell hogy halljuk az Igét, hogy meg tudjuk érteni, át tudjuk gondolni, esetleg át is beszéljük itthon, ha valami olyan van, amit nem értünk elsőre. Olyan is előfordul, hogy a lelkészünktől, Mészáros Viktóriától ezzel kapcsolatban kérdezzük. Az is jó, amikor itthon imádkozom, vagy Bibliát olvasok, de az istentiszteleten valahogy jobban érthető, és nem számít, hogy hányan vagyunk. Voltunk mi már hárman is: a lelkipásztor, Gyuri meg én. Kell hogy legyen lelki élet, kell hogy legyen istentisztelet, mert e nélkül az emberek gonoszak és kemények. Érdekes, hogy még azt sem tudják elképzelni, hogy lehet jót tenni, vagy lehet segíteni bármilyen érdekek nélkül.

*A gyermekeitek mind iskolások. Hol tanulnak?*

A fiam a Sárospataki Református Gimnáziumba jár, Mónika Vilmányba, Livia a fonyi iskolába. Livi Fonyban kezdett, de

mivel itt csak első három osztály volt, így került Vilmányba. Ezután kiderült, hogy mégis van lehetőség arra, hogy itt folytassa a 4. osztályt, és mi azonnal, gondolkodás nélkül visszahoztuk. Sokkal jobb itt, kisebb közösség megbízható pedagógussal, aki szívvel lélekkel tanít. Engem is ő tanított. Annak a híve vagyok, hogy amíg lehet, a gyerek mellettünk legyen. Ha lehetőség lenne rá, Fonyban végezné el az iskolát. Sajnos nincs. Mónika Vilmányba jár, ami nagyon jó iskola, nagyon erős alapokat ad. Én is innen indulva tudtam érettségizni, és a fiamat is elsőre fölvettem innen Sárospatakra. A pedagógusok maximálisan próbálnak itt teljesíteni, de nagyon nehéz a dolguk. A továbbtanuláshoz azonban ugyanolyan lehetőséget kap itt a gyermek, mint Encsen, Göncön vagy Abaújszántón. Aki akar, az tud tanulni. A fiúnkkal kapcsolatban fontos volt, hogy egyházi gimnáziumba kerüljön, mert a mai fiataloknak nagyon el lehet csúszni a gép, a kártya, az ital felé. Egyházi környezetben kaphat olyan lelki támaszt és nevelést, amely a jó úton tarthatja. Ezt a biztonságot máshol nem kapnám meg. Nagyon fontos volt számunkra, hogy keresztyén szellemben legyen nevelve a gyerek, és úgy látszik, ez nincs is elnére.

*Milyennek szeretnéd látni a családod tíz év múlva? – tettem föl a következő kérdést. A vá-*

*laszadásban már Gyuri is részt vesz, megfogalmazza a közös vágyat.*

Összetartó családot szeretnék. Tudjunk egymásról. Nem kell feltétlenül együtt laknunk, csak lélekben legyünk együtt. Ez Gyurinak nem könnyű, mivel „intézetben” nőtt föl, sok társa el is csúszott az életben. Ő azonban látott maga előtt különféle modelleket. Jó, összetartó családot is ismert, és ezt tűzte ki maga elé célul. Ebben sokat segít a keresztyénség. Szeretnék, ha a gyermekek is azt tartanák fontosnak, amit mi, és keresztyének lennének majd a saját döntésük alapján is. Szeretnék, ha nem a pénz lenne fontos számukra. Persze meg kell élni, de nem a pénz a legfontosabb. Istennek hála, ennek alapjait már értik. Például nem az a fontos számukra, hogy milyen márkájú egy ruha, hanem az, hogy jó legyen, tiszta legyen, megfelelő és csinos legyen.

Nagyon fontos a szeretet, és a szeretet kimutatása a családban. Isten nélkül azonban ez sem megy. Ha az életet egy jéghegynek képzeljük el, amelyet meg kell mászni, akkor a mai világ olyan, hogy nem eszközt, mondjuk csákányt ad az ember kezébe, hogy felmászhatson, hanem vízzel locsolja, hogy még jobban csússzon. Isten nélkül nem megy, Nélküle nincs kapaszkodó, nincs előre haladás.

Barnóczki Anita

### Jékely Zoltán: A marosszentimrei templomban

Fejünkre por hull, régi vakolat;  
így énekeljük a drága Siont;  
egér futkározik a pad alatt  
s odvából egy-egy vén kuvik kiront.  
Tízen vagyunk: ez a gyülekezet,  
a tizenegyedik maga a pap,  
de énekelünk mi százak helyett,  
hogy hull belé a por s a vakolat,  
a hiuban a denevér riad  
s egy-egy szuvas gerenda meglazul:  
tizenegyedikünk az árva pap,  
tizenkettedikünk maga az Úr.  
Így énekelünk mi, pár megmaradt,  
- azt bünteti, akit szeret az Úr -  
s velünk dalolnak a padló alatt,  
kiket kiirtott az idő gazul.

(1936)



### Sándor Endre: Kiteszek egy fürt gyapjút - Gedeon élete és üzenete -

Magyarország gyermekei azt cselekedték, amit rossznak lát az Úr. 2004. december 5-én egyetlen nemzetként, hivatalosan nem vállaltuk, és megtagadtuk határon túl élő testvéreinket. (Csiha Kálmán: A Sátán lábnyomai in: Reformátusok Lapja LI. évf. 37. sz.) Az Úrtól való elfordulás szemléletes példái: a törvényesített magzatelhajtások riasztóan magas száma, ha egy csöppségnek mégis sikerül világra jönnie, akkor a tavalyi évhez képest 0,6 százalékkal 5,8%-re növekedett csecsemő-halálozási arányszám veszélyeivel kell megküzdenie. S kérdés, hogy felcseredése közben a szétzilált oktatási rendszer képes-e megóvni nagykorúvá érésükre a sterilizálás kísérletétől? Megöregedve az öregkori magárahagyottság, az egészségügyben fennálló lehetetlen állapot hatására az idő előtti sírba meneteltől van-e, aki oltalmazza, erőt, reményt nyújt neki?

Ilyen körülmények között jelenik meg Sándor Endre az „elmélkedések, csendes percek” műfajában írt hetedik könyve, és nyújt vigasztalást az embereknek a reményen túli reménység felvillanásával. Magyarázatai során jobban megérthetjük Gedeon életét

### KOLUMBÁN ZOLTÁN: KOLUMBÁN LELKIPÁSZTOROK - 1800-tól napjainkig (Kazincbarcika, 2007)

Nélkülözhetetlen könyv hagyta el a nyomdát az idén Kazincbarcikán Kolumbán Zoltán nyugalmazott református lelképásztor tollából. A fehér műnyomó papír borításon a könyv elején Székely kopjafás temető stílizált grafikája látható. Méltán. Ez jelen esetben nem kordivat, hanem arra utalás, hogy ez a család a székelyföldi Olasztelekről származott, ahol most is ott vannak a gyöke-

és üzenetét. Áhítható könyvével buzdítja az olvasót, hogy naponként forgassa a Szentírást, tudakozza belőle az Úr akaratát. Gedeon élettörténetén keresztül mutatja meg a szerző, hogy hogyan lehet egy megfélemlített emberből az Úr erős vitéze.

Felteszi a kérdést, hogy ha látjuk, hogy Isten a mi egyedüli szabadítónk, akkor mégis miért nem hallgatunk a szavára. Azért – felel rá, „mert az embernek tetszetősebb, azonnal beteljesülőbbnek tűnik a sátáni félrevezető szó, mint az Úr szava. Mert a Sátán úgy adja el magát, hogy az embernek jót akar, s úgy tekint az isteni szóra, mint amivel az Isten korlátozni akarja az ember szabadságát! S csak sok nyomorúság és nagy megpróbáltatás után döbben rá az ember, hogy kár volt, mert félrevezették!” Ezzel szemben, aki az Úrra hallgat, azt hatalmas vitézzé teszi, népe szabadítójává. Mert az, hogy az Úr velünk van, mindenre elegendő. Meg is győződhetünk erről Gedeon történetéből, mikor Isten által a kevés ember fegyverek nélkül is hatalmas győzelmet arat. A címben szereplő mondat: „kiteszek egy fürt gyapjút” központi gondolatá emelésével a szerző arra biztat bennünket, ne féljünk jelet kérni az Úrtól, ha nem vagyunk bizto-

rei. Olasz telepesek leszármazottai, akik évszázadokkal ez előtt törvényesen telepítettek oda és nem sunyi földfoglalókként settenkedtek be. Székellyé lettek a betelepített olaszok. Hazájuk lett az ország. Kolumbán Zoltánnak a neve mellett kreol arcbőre őrzi Itália szikrázó napfényének letörölhetetlen hatását. Őrizze is és őrizze a többi Kolumbán kinézete is az idők végezetéig. Legyenek büszkéek a székely-magyarba oltott olasz eredetükre. Van miért, ez kiderül a könyv olvasásakor.

A könyv borítóján hátul a Kolumbán család címere ékeske-



sak abban, hogy a munka, amely előttünk áll, valóban ránk bízott. Azonban, ha győzünk, ne felejtsük el, hogy nem a magunk erejéből történt, ne cselekedjünk Gedeonhoz hasonlóan, aki bálványt készített, és bűnre vitte az egész népet. „Ember vigyázz! – olvassuk a figyelmeztető szót - Ne ess, ne lépj bele abba a vízbe, melybe már előtted sokan belefutlaktak!”

Gedeon egy élettel szolgálta az Urat és szabadságot adott népének. Élete, példája arra buzdít, hogy merjünk az Úrral harcolni, legyünk „az örök élet hordozói”, akik hirdetik a ma is testi-lelki nyomorúságban élő embernek: van szabadulás.

Tolcsva, 2007. szeptember 24.

Karsai Péter segédlelkész



dik színes nyomtatásban. A nemesség kötelez. Aki elolvassa ezt a mindössze 81 lapos terjedelmű könyvet, az meggyőződik arról, hogy a Kolombán család a nemességhez méltóan élt, szolgálta a hazát. Tizenhárom református lelkipásztor, köztük az első világháborúban hősi halált halt Kolombán Kálmán debreceni hittanhallgatóval, beszédes bizonyossága annak, hogy csupán 1800 óta az olaszteleki Kolombán család mennyi értékes embert, a nemzet mennyi napszámát adta a hazának, a nemzetnek.

Feltárulnak a lelkipásztori sorsok, amelyekből kiderül, hogy nem volt könnyű pálya a magyar református lelkipásztoré soha sem. Olaszteleken persze nem szolgálhatott 1800-tól tizenkét református lelkipásztor a Kolombán családból. Kirajzottak a Kolombán lelkészek és az ország különböző részeiben, a Székelyföldön, Erdélyben, a Tiszántúlon és a Tiszáninnen találták meg eklézsiájukat, amiket rájuk bízott az egyház Ura. És ők pásztorkodták azokat. Nem béresként, hanem pásztorként. A béres elfut a nyajtól, ha jön a veszedelem, a pásztor helytáll. Ezeknek a helytállásoknak a szép példái sorakoznak előttünk.

Kolombán György születésének százéves évfordulójára jelentette meg könyvét a szerző, hogy tisztelegjen édesapja emléke előtt. A helytállás kitűnő személyisége volt Kolombán György Miskolc-perecesi lelkipásztor. Bányatelepi misszióra alkalmazta az iparvállalat az oroszok bejövetele előtt.

A teleti iskolák hitoktatója és a munkások lelkipásztora lett. Egyházközséget szervezett. A Vállalat segített istentiszteleti hellyel az iskolában, lelkészlakással, megélhetéssel. Több bányatelep tartozott szolgálati körzetébe. Nem kényeztették a szolgálati helyek bejárása terén. A kerékpár volt közlekedési eszköze és az apostolok két lova, ha az útvízesnyok miatt a „drótszamar” használhatatlanná vált.

Aztán jött a Vörös Hadsereg és maradt. Moszkva helytartói kiirtandónak tekintették a vallást. Útban lett Kolombán György perecesi lelkész is. 1949-ben megszűnt az iskolákban a kötelező vallásoktatás. A lelkészcsalád anyagi létalapja szűnt meg ezzel. Aztán jöttek a megszorító intézkedések. Elvették az istentisztelet számára épült iskolai helyiséget. Ki akarták üldözni a bányától kapott lelkészlakásból a családot, sőt a kitelepítések idején rajta volt a kitelepítendő listán. Kis híján a Hortobágyon vagy más kényszerlakhelyen kötött volna ki néhány kilós csomaggal. Egy kitelepítendő bányafőtanácsos családjánál éppen vendégek voltak. Vitték azokat is, ezzel kitelte a létszám, a lelkipásztor családjával maradt. Isten hatalmasan közbeavatkozik olykor. Szinte nem lehet könnyek nélkül olvasni a későbbi évek történetét sem, mert volt még nehézség bőven, ha nem is a kitelepítés. Megtudjuk, hogyan tanulhatott a szerző a „vörös” teológián, aztán volt majdnem egy évtizedik esperesi segédlelkész, majd beosztott lelkész. Amikor kortársai már mindannyi-

an régen önálló lelkipásztori állásban, családot alapítva éltek, ő principálisa akarathoz igazodva élt. Vezette az esperesi hivatal adminisztrációját, írta a rengeteg levelet, a szolgálati engedélyeket, mert engedély mindenhez kellett, írta a végnélküli körleveleket, gondja volt a missziói munkaterv, költségvetések, zárszámadások, egyházlátogatási jelentések beérkezése, a közalapi hozzájárulás állásának figyelemmel kísérése, az egyházkerületi közgyűlés előkészítése és, ha valahol helyettesíteni kellett ő volt az, aki kapta a palástját, Bibliáját és már ment is. Aztán az ő életében is eljött az az idő, amikor Kazincbarcikára megválasztották lelkipásztornak, családot alapíthatott és gyermekeket nevelhetett. E gyermekek közül egyből, Gábor fiából lelkipásztor lett, aki édesapja nyugdíjba vonulása után örökébe lépett Kazincbarcikán.

Elismerés illeti a szerzőt, hogy fáradtságos munkával és kitartással összegyűjtötte az adatokat és megírta tanúságtételül a kortársaknak és az utókornak. Tudományos missziót teljesített, de nem csupán azt, hanem egyházépítési szolgálatot is. Dicséret illeti Gazda István borsodgömöri esperest, aki könyv kiadását támogatta és ajánlást írt hozzá. Szükség is van arra, hogy az egyházi vezetés erkölcsileg és anyagilag támogassa az egyházi könyvkiadást, könyvterjesztést, mert az ilyen iratok megjelentetése, terjesztése misszió.

Dr. Csohány János

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia  
**KERESZTYÉN FILOZÓFIAINTÉZETE**

és a Magyar Tudományos Akadémia  
Miskolci Területi Bizottságának

**TÁRSADALOMELMÉLETI SZAKBIZOTTSÁGA**

konferenciát hirdet

lelkipásztoroknak, tanároknak, diákoknak  
és minden érdeklődőnek.

A konferencia témája:

**KERESZTYÉNEK ÉS A VALLÁSOK**

Előadó:

**Prof. Dr. Henk Vroom**

(Free University, Amsterdam)

A konferencia időpontja:

**2007. NOVEMBER 19. HÉTFŐ 9.30-12.00**

A konferencia helyszíne:

a Sárospataki Református Teológiai Akadémia Imaterme



A konferenciára Rácsok Gabriellánál lehet  
jelentkezni november 14-ig.  
Sárospataki Református Teológiai Akadémia,  
3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.  
47-315-027 vagy [gracsok@tirek.hu](mailto:gracsok@tirek.hu)



**A Tiszáninneri Református Egyházkerület  
2007. november 10-én délelőtt 10 órától  
lelkész-presbiteri konferenciát rendez  
a sárospataki református templomban,  
melyre szeretettel hívja és várja egyházközségeink  
lelkipásztorait, gondnokait, presbitereit!**





**Európa Rádió Záhony 90,4 Mhz**  
**Európa Rádió Mezőkövesd 102,1 Mhz**  
**Európa Rádió Miskolc 90,4 Mhz**  
**Európa Rádió Kisújszállás 103,2 Mhz**

**Hallgassák új frekvenciáinkon is adásainkat!**

**Szeretettel ajánljuk kedves hallgatóink figyelmébe internetes oldalunkat is, ahol élőben hallgathatják rádióműsorainkat, illetve archív felvételeket is találhatnak.**

**[www.tirek.hu](http://www.tirek.hu)**

Látogassa Ön is rendszeresen a Tiszáninneri Református Egyházkerület honlapját, ossza meg gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlja programjait a világháló nagyközönségének, írja meg gondolatait egyházkerületünket érintő témákban!

**[www.tirek.hu](http://www.tirek.hu)**

**Üdvözöljük a  
Tiszáninneri  
Református  
Egyházkerület  
honlapján!**



Egyszerű hírküldési lehetőséggel, változatos fórumtémákkal, friss információkkal várjuk látogatóinkat!